

Årsredovisning 2021

Innehållsförteckning

Goda insatser för våra invånare under ett utmanande år	2
Grundläggande värderingar	4
Året 2021 i korthet	3
För ett bra liv i en attraktiv region	9
Regional utveckling	13
Folkhälsa och sjukvård.....	40
Väsentliga personalförhållanden	73
Stöd, service och kommunal utveckling.....	82
Lärande och förnyelse	87
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	88
Händelser av väsentlig betydelse	90
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	91
Översikt över verksamhetens utveckling	108
Den kommunala koncernen.....	110
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	115
Balanskravsresultat	118
Förväntad utveckling	119
Finansiella rapporter	120

–

Goda insatser för våra invånare under ett utmanande år

Visionen för allt vårt arbete är *För ett bra liv i en attraktiv region*. Jönköpings län ska vara den bästa platsen att besöka, växa upp, leva, verka och åldras på för alla. 2021 var ännu ett år starkt präglad av Coronapandemin men trots det har goda resultat nåtts inom många områden och en hel del av det som var planerat har kunnat genomföras.

Det händer mycket under ett år i vår breda verksamhet för invånarnas bästa. Denna årsredovisning utgår från det uppdrag som regionfullmäktiges 81 ledamöter beslutade om i december 2020. Som inledande avsnitt finns ”året i korthet” där du snabbt får en bild av några händelser som vi valt att lyfta fram. Bläddrar du vidare finns mycket mer att läsa om regional utveckling, folkhälsa och sjukvård, vårt arbete med hållbar utveckling, våra medarbetare och vår ekonomi.

Som utgångspunkt för vägval och strategier i arbetet för våra invånare finns de övergripande styrdokumenterna *Regionala utvecklingsstrategi* samt *Tillsammans möter vi framtidens behov av hälso- och sjukvård*. Dessa ger en brett förankrad och långsiktig inriktning för hur Region Jönköpings län fortsätter arbetet mot visionen.

Den politiska ledningen, Koalition för Region Jönköpings län, pekade i Budget för 2021 ut några områden med särskilt fokus – ekonomi i balans, historisk satsning på hälso- och sjukvården, stöd till näringsliv och kultur, smidigare kollektivtrafik och resor samt målsättningen Sveriges bästa offentliga arbetsgivare. Trots ett år som påverkats mycket av pandemin har verksamheten kunnat arbeta med uppdragen inom dessa områden.

För att åstadkomma resultat för våra invånare inom såväl utpekade fokusområden och inom övriga ansvarsområden som vi som region har, krävs förhållningssätt och strategier som stödjer detta arbete. Arbetet med detta har stärkts ytterligare under 2021. Kvalitet som strategi har i flera decennier varit vägledande för våra arbetssätt och vägval. Medarbetar- och chefsutveckling är grunden för att vår organisation ska kunna möta framtiden. Några exempel på ledningsstrategier är samverkan med andra aktörer, samskapande av välfärdstjänster tillsammans med invånarna samt involvering av våra engagerade medarbetare i arbetet med att utveckla och ständigt förbättra verksamheten.

Under pandemin har samverkan med länets aktörer stärkts och vi jobbar på riktigt tillsammans för invånarnas bästa i hela länet.

En god hushållning och att leda för hållbarhet är också viktiga områden. Verksamhetens ekonomi är i grunden i god balans sedan många år. Liksom andra regioner samt kommuner visar 2021 ett mycket högre ekonomiskt resultat än vad som planerats för, dels på grund av höga ersättningar från staten för coronarelaterade kostnader och dels på grund av väldigt hög avkastning på placerade medel. Men det viktiga är en i grunden god ekonomi, det behöver vi för att ha stabila förutsättningar för vårt välfärdsuppdrag och för investeringar i utrustning och lokaler som är viktiga förutsättningar för att klara uppdraget. Vårt arbete med hållbar utveckling ledde även detta år till en mycket bra placering i öppna jämförelser inom miljöområdet. Arbetet med att bidra till de globala målen i Agenda 2030 pågår i hela vår verksamhet. Under 2021 har stora steg tagits i arbetet med att elektrifiera transporter genom att laddinfrastruktur byggts för elbilar och ökad användning av elbussar i Jönköpings stadstrafik.

Arbetet för att nå målet att Region Jönköpings län år 2025 ska vara bäst i landet på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter har under 2020 och 2021 tagit ett rejält språng, till stora delar drivet av pandemin som skyndat på det arbetet. Användningen av digitala lösningar i våra kontakter med invånarna och i våra verksamheter har ökat och nya arbetssätt har fått fäste som är viktiga att ta tillvara och fortsätta med även efter pandemin.

Samtidigt som vi har högt förtroende hos våra invånare och goda resultat tack vare en väl fungerande verksamhet med engagerade medarbetare har vi utmaningar. För att möta framtiden behöver vi lyckas med att ta tillvara kraften hos alla våra invånare och samtidigt utveckla nya arbetssätt där de digitala

möjligheterna är en viktig del. Befolkningsutvecklingen och de välfärdsbehov som följer med det kommer att kräva att vi arbetar på nya sätt och att vi tar tillvara på de möjligheter som det ger.

Det som gör oss framgångsrika i vårt arbete för ett bra liv i en attraktiv region är medarbetare och chefers stora engagemang och viljan att utveckla både sig själva och verksamheten. Året som vi nu lägger bakom oss innebär att många av våra medarbetare och chefer har fått arbeta mer än normalt, med andra arbetsuppgifter än man vanligtvis gör och många har fått sina förutsättningar i arbetet helt förändrade.

Vi tackar alla medarbetare för alla fina insatser under 2021!

Mia Frisk
Regionstyrelsens ordförande

Jane Ydman
Regiondirektör

Grundläggande värderingar

Kundorientering

En organisations långsiktiga framgång beror på dess förmåga att skapa värde för dem som den finns till för – kunderna. De externa och interna kundernas uttalade och underförstådda behov, krav, önskemål och förväntningar ska vara vägledande för organisationen, dess medarbetare och verksamhet.

Engagerat ledarskap

För att skapa en kultur som sätter kunden i främsta rummet krävs ett personligt, aktivt och synligt engagemang från varje ledare. Ledarskapets viktigaste uppgifter är att ange riktningen för verksamheten, ta till vara potentialen i individens olikheter och erfarenheter, skapa förutsättningar för medarbetarna samt att i dialog med dem definiera och följa upp målen.

Allas delaktighet

En förutsättning för en framgångsrik organisation är att varje medarbetare känner sig ha förtroende att utföra och utveckla sina arbetsuppgifter. Var och en måste därför se sin roll i helheten, ha klara mål, de medel som krävs samt kunskap om de resultat som ska uppnås.

Kompetensutveckling

Den samlade kompetensen är avgörande för organisationens framgång och konkurrenskraft. Därför måste kompetensutvecklingen ses både ur ett organisatoriskt och ett individuellt perspektiv, för att därmed utveckla och tillföra kompetens på ett sätt som stärker såväl individen som organisationen i sin helhet.

Långsiktighet

Organisationens verksamhet måste värderas med tanke på utveckling och konkurrenskraft över tiden. Ett uthålligt förbättringsarbete leder till ökande produktivitet och effektivitet, bättre miljö, nöjdare kunder och varaktig lönsamhet på lång sikt.

Samhällsansvar

Varje organisation har ett samhällsansvar utöver lagar och förordningar. Organisationen och dess medarbetare måste se sina processer, varor och tjänster som delar i en större helhet och aktivt medverka till förbättringar i både samhälle och miljö.

Processorientering

Organisationens verksamhet ska ses som processer som skapar värde för kunderna. Processorientering stimulerar till att analysera och förbättra arbetsflöden och arbetsorganisation, och lägger grunden för kundorienterad verksamhetsutveckling.

Förebyggande åtgärder

Det är lönsamt att förebygga fel och ta bort risker i processer, varor och tjänster.

Framsynhet, förutseende och planering är nyckelord i förbättringsarbetet där även kunder och leverantörer ska engageras.

Ständiga förbättringar

Konkurrenskraft kräver ständiga förbättringar och förnyelse av alla verksamhetens delar. Förutsättningen för detta är ett metodiskt förbättringsarbete som genomsyrar organisationen och en kultur som stimulerar till ständigt lärande, kreativitet och nya idéer.

Lära av andra

För att kunna vidareutvecklas måste organisationen och dess medarbetare på alla områden skaffa sig ny kunskap om vad som är möjligt att uppnå och hur detta kan uppnås. Detta kräver jämförelser med dem som är bäst på en viss process, oavsett vilken bransch eller sektor de tillhör.

Snabbare reaktioner

I alla verksamheter är kortare svarstider, kortare ledtider och snabbare reaktioner på kundernas behov av avgörande betydelse. Det gäller såväl för utveckling, produktion och leverans av varor och tjänster, som för administrativa processer.

Faktabaserade beslut

Beslut måste bygga på dokumenterade och tillförlitliga fakta. Varje medarbetare måste inom sitt arbetsområde få möjlighet att mäta och analysera fakta av betydelse för att uppfylla sina mål och för att tillfredsställa sina kunder.

Samverkan

Samverkan genomsyrar varje framgångsrik organisation. Det är väsentligt att genom samverkan på flera plan och i olika avseenden ta till vara kompetenser och erfarenheter hos såväl medarbetare som hos kunder, leverantörer, partners, ägare och huvudmän.

Året 2021 i korthet

Vi vill ge länets invånare förutsättningar för ett bra liv i en attraktiv region. Varje dag pågår utveckling, förbättringsarbete och många insatser för att göra vardagen bättre och tryggare för dem vi är till för; alla som lever och verkar i Jönköpings län.

2021 dominerades av en fortsatt coronapandemi. Men det hände mycket mer, vilket vi berättar om på dessa sidor.

2021 med fokus på vaccination, provtagning, smittspårning och rehabilitering

2021 kom att domineras av det omfattande arbetet att vaccinera länets invånare mot allvarlig sjukdom i covid-19. Genom ett omfattande arbete med logistik, kylkedjor, personal och lokaler genomfördes den största insatsen i modern tid för att skydda befolkningen mot den sjukdom som kommit att genomsyra samhällslivet sedan våren 2020.

Region Jönköpings län byggde upp en organisation där primärvården stod för vaccinationsarbetet, för att skapa hög tillgänglighet. Pensionerade sjuksköterskor blev grundbulten i detta omfattande arbete, där allt ifrån kyrkor och tidigare bilhallar, till kulturhus och ishallar förvandlades till vaccinationslokaler för att skapa effektiva flöden. En vaccinationsstab bildades med vaccinsamordnare, logistiker, smittskyddsläkare, apotekare med flera, som ledde det komplexa arbetet att fördela ut de vaccindoser som i början var en bristvara innan det under andra halvan av året kom allt större vaccinvolymer.

87 procent vaccinerade

Vid årsskiftet 2020/2021 hade omkring 87 procent av länets invånare, 12 år eller äldre, fått den första dosen vaccin.

Efter en relativt lugn sommar sköt smittspridningen åter fart under hösten 2021 då den mer smittsamma omikronvarianten spreds snabbt, vilket återigen innebar en kraftansträngning för många medarbetare i Region Jönköpings län.

Länsinvånare som behövde sjukhusvård för covid-19 ökade på nytt, och genomförda PCR-prov (varav 50 procent var positiva vissa perioder), slog vecka för vecka nya rekord, och innebär ett stort arbete för laboratoriemedicin. Samtidigt fortsatte det intensiva arbetet med att erbjuda länets invånare både en andra vaccindos och en påfyllnadsdos.

Fokus på rehabilitering

Under 2021 blev det också stort fokus på rehabilitering för postcovid, vilket bland annat ledde till multidisciplinära behandlingskonferenser, MDK, för de mest komplexa fallen av postcovid.

Covid-19 genomsyrade verksamheten på många sätt, med bland annat operationer som fick skjutas fram, en länstrafik som tappade resenärer och ett näringsliv och kulturliv som kunde ansöka om extra ekonomiskt stöd.

Samtidigt blev en rad stora byggnationer klara för inflyttning, den första kullen läkarstudenter i Jönköping kunde ta sin examen och det långsiktiga arbetet med att rekrytera nya medarbetare och skapa bra arbetsmiljö och förutsättningar för de 11 000 medarbetarna fortsatte.

Bidra till globala målen

Det viktiga arbetet att bidra till de globala målen i Agenda 2030 pågick på bred front i hela verksamheten. Under 2021 har vi till exempel tagit stora steg i arbetet med att elektrifiera transporter. Vi har byggt laddinfrastruktur för elbilar och ökat användning av elbussar i Jönköpings stadstrafik. Vi har också börjat utforska hur fokus på mänskliga rättigheter kan ge ännu mer kraft i arbetet med social hållbarhet. Detta ska säkra att vi blir ännu bättre på att möta och uppfylla behov som länets invånare och patienter har.

Forskning/utveckling

Coronapandemin har förstås lett till en rad forskningsstudier. Region Jönköpings län driver eller deltar i en rad studier, bland annat inom operations- och intensivvårdsklinikerna.

Ett annat exempel är Lovisa Hellgren, neuropsykolog vid rehabiliteringsmedicinska kliniken, Länssjukhuset Ryhov, och doktorand vid Linköpings universitet som inom ämnet Kognitiv rehabilitering och mental trötthet efter förvärvad hjärnskada, har studerat de förändringar av hjärnan som covid-19 kan leda till.

Sydöstra sjukvårdsregionen (Region Östergötland, Region Jönköpings län och Region Kalmar län) driver också ett forskningsprojekt som studerar biverkningar efter vaccinering mot covid-19 och hur varaktigt skydd vaccinet ger.

Flera andra forskningsstudier uppmärksammades under året. Bland annat Francis Rezk, kärlkirurg på Länssjukhuset Ryhov, som studerade vårdhygien och konstaterade att utveckling av vårdhygienrutiner och hygienobservationer skulle kunna minska problemen med infektioner i samband med kärloperationer. Eller Björn Alkner, överläkare i ortopedi, på Höglandssjukhuset som i sin studie kunde konstatera att uthållighetsträning, i det här fallet cykling, ger utsöndring av signalsubstanser som är gynnsamma mot vissa sjukdomstillstånd.

Byggnationer/investeringar

Under året kunde flera stora byggnationer tas i bruk och invigas. Nya hus D1-D2 på Ryhov fylldes undan för undan, bland annat med en helt ny och utökad akutvårdsavdelning, AVA, och stora delar av onkologkliniken. I hus 37 på Höglandssjukhuset kunde bland annat operationsavdelning och ortopediklinik invigas.

Efter sommaren kunde vårdcentral, Folktandvård, familjecentral med flera flytta in i helt nybyggda Råslätts vårdcentrum, samtidigt som Jönköpings nya bussdepå stod klar att ta i bruk för Jönköpings länstrafiks entreprenör.

Röntgen fortsatte sin upprustning och kunde bland annat ta i drift nya MR-kameror på Höglandssjukhuset.

I april togs det första spadtagen för en ny tågdepå i Nässjö, en satsning för de nya Krösatågen och den regionala tågtrafiken som ska stå klar 2023.

Ett annat spadtag togs ungefär samtidigt, denna gång för helt nya lokaler för vårdcentralen Bra Liv Värnamo Väster.

Nya arbetssätt

Coronapandemin ledde till att nya arbetssätt skapades. Inom intensivvården skapades kohorter, speciella avdelningar för att kunna vårda patienter sjuka i covid-19 isolerat.

Inom primärvården utvecklades ”Säker covidvård”, där de patienter som testat positivt för covid-19 och statistiskt hade förhöjd risk för allvarlig sjukdom, erbjöds daglig uppföljning av sin vårdcentral, för att i tid upptäcka och åtgärda försämrat tillstånd. Vissa perioder tillkom nästan hundra patienter varje gång när statistik togs fram tre gånger i veckan.

Omställning till nära vård pågår i samverkan med andra aktörer. Vården ska ske närmare patienten. Det handlar bland annat om att flytta fokus från organisation till person och relation, från att vara reaktiv till proaktiv, att patienten ska bli en aktiv medskapare och bättre samordning av insatserna kring patienten.

Kollektivtrafik/Infrastruktur

I juni 2021 rullade Jönköpings länstrafiks största satsning någonsin ut i Jönköpings stadstrafik, med utökning av trafikutbudet i hela linjenätet, bland annat med helt ny stomlinje 4 i Jönköping som trafikerar mellan Vätterslund till Huskvarna. Dessutom blev det en helt ny bussflotta med 51 nya

Ett nytt trafikavtal för stadstrafiken i Jönköping trädde i kraft i juni. Det innebär bland annat att 51 nya elbussar med tillhörande laddplatser togs i drift. De nya bussarna har dessutom högre komfort, USB-laddare vid varje plats och wifi ombord. Satsningen innebär minskade koldioxidutsläpp, tystare stadstrafik och bättre arbetsmiljö.

Kollektivtrafiken drabbades också av pandemieffekter i form av minskat resandeunderlag. Under hösten lanserades en ny flexbiljett, anpassad till de nya resvanor som många fått, med arbete blandat på arbetsplatsen och från distans hemma.

I slutet av året fick regionaltågen (Kröstatågen) en ny operatör i SJ AB, som inledde sitt arbete med tre fokus: Att behålla den höga kundnöjdheten, drift och underhåll, samt nätverk med ersättningsbussar i beredskap vid störningar.

Regional utveckling

Andra helgen i september genomfördes den första Gårdsrundan i Jönköpings län. Gårdar och matproducenter över hela länet höll öppet, och med hjälp av en interaktiv karta kunde invånarna hitta fram till närproducerad och bra mat. Satsningen, som ingick i den regionala livsmedelsstrategin, blev en succé med över 20 000 deltagare och Gårdsrundan kommer genomföras även under 2022.

Under året fortsatte också en rad aktörer att utveckla Jönköpings län inom den regionala utvecklingsstrategin, RUS.

En strategi för smart specialisering (S3) togs också fram och godkändes av regionstyrelsen. Det är en viktig komponent i EU:s tioårsstrategi för tillväxt och sysselsättning som innebär att regionerna skapar en strategi för att bli globalt konkurrenskraftiga inom områden där det finns särskilda fördelar gentemot andra regioner.

Kompetensutvecklingsprojektet ”Framtidssäkrad industri” befinner sig nu i andra halvlek. Trots stor påverkan av coronapandemin ska ett 50-tal företag få hjälp att kartlägga sina kompetensbehov.

Jönköpings län ska bli bäst i Sverige på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Under året pågick arbetet med att ta fram konkreta handlingsplaner för att uppnå delmålen i länets digitaliseringsstrategi.

Kultur

Kulturen var hårt drabbad av pandemin under 2021. Region Jönköpings län delade därför ut fler arbetsstipendier till konstnärer och kulturutövare än under ett ”vanligt” år. Vi ökade också bidragen för att främja arrangörsledet.

Med tillfälliga regionala medel kunde vi stödja kulturaktiviteter för barn och unga under hösten. Fler än 80 kulturaktiviteter pågick i hela länet för nästan 4 000 barn och unga, flera av dem ingick i Bästa Biennalen – en konstfestival för unga där Region Jönköpings län var med för första gången.

2021 var det premiär för Kultursommar – en möjlighet för unga att få prova på ett kulturyrke inom film, dans eller bild och form med professionella kulturarbetare som handledare. Vi genomförde också Freja sommarskola i teater tillsammans med Unga Spira.

Kulturhuset Spira fyllde 10 år, och firades ordentligt med turnéer till länets kommuner och flera aktiviteter på plats i hela länets kulturhus.

Medicinska resultat

Under coronapandemin har hittills cirka 4 000 personer fått sjukhusvård för covid-19. Kunskapen och möjligheten att ge behandling har ökat under tiden. Syrgas och högflödessyrgas, bukläge och kortison är fortfarande en viktig del, men till det har det tillkommit läkemedel som kan bromsa virusutvecklingen och trycka ner inflammationen.

I de nationella mätningar som gjorts under året har resultaten för Region Jönköpings län varit goda. Nationell patientenkät akutmottagning, som presenterades av Sveriges Kommuner och Regioner i mars visade till exempel att åtta av tio patienter var nöjda eller mycket nöjda med sitt besök.

Den 3 mars sattes akutsjukvården på stort prov i samband med ett knivdåd i Vetlanda. Sju män blev knivskurna, men tack vare en snabb insats från såväl allmänhet som primärvård och hela akutvårdskedjan, överlevde samtliga skadade.

Utbildning

Sedan tidigare har laboratoriemedicin, barnkliniken i Region Jönköpings län och medicinkliniken, Länssjukhuset Ryhov, utsetts till så kallade universitetssjukvårdsenheter. Nu har också primärvården fått denna kvalitetsstämpel, som kan bidra till utvecklingen och som är en del i det utbildningsansvar som primärvården har för de läkarstudenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning på vårdcentral.

För tre år sedan startade Studieort Jönköping den decentraliserade läkarutbildningen där elever från termin sex kan läsa i Jönköping, Kalmar, Linköping eller Norrköping. I slutet av året var den första kullen färdig att ta examen.

– Jag är väldigt nöjd med utbildningen. Det har varit bra placeringar och alla har varit engagerade. Vår kursledning har varit fantastisk. Jag har inget att klaga på kurserna, men scheman kan alltid utvecklas, säger Matilda Andersson, en av de 22 läkarna som är klara med grundutbildningen.

Barn

Jönköpings län ska vara den bästa platsen att växa upp, leva och bo på för barn och ungdomar. Det är det övergripande målet för ett lärande nätverk där en lång rad aktörer samarbetar, med målet att förbättra hälsan med två procentenheter per år.

En av många praktiska satsningar är de utökade hembesök vid fyra tillfällen som Nässjö kommun erbjuder alla förstagångsföräldrar, då en sjuksköterska från barnhälsovården och kurator från socialtjänsten kommer på gemensamma besök.

En stor satsning på barn- och ungdomspsykiatri har inletts under året. För att möta det kraftigt ökade söktrycket sker en omfattande personalrekrytering av främst psykologer och läkare, samtidigt som lokaler utökas och organisationen ses över för att bygga ut den primära nivån för insatser till barn och unga.

Tandvård

Råslätt Folk tandvård Jönköping kunde lämna en trång och svårarbetad klinik och flytta in i helt nybyggda Råslätts vårdcentrum där de tar emot patienterna i nya, välfungerade och fina lokaler. Vissa besök hos tandvården behöver inte vara fysiska. Därför inledde allmäntandvården under året möjligheten till digitala vårdmöten, där patienten kan möta tandsköterska, tandhygienist eller tandläkare.

Under året fortsatte arbetet i samarbete med Jönköping University och Linköpings universitet att förbereda ansökan om tandläkarutbildning i Jönköping för att möta behovet av tandläkare. Planen är start 2024 med 40 utbildningsplatser, fullt utbyggt.

Miljö/hållbarhet

Arbetet med att elektrifiera transportsektorn är en viktig del i klimatomställningen. Under året har vi tagit stora steg för att elektrifiera både personbilar och bussar. Vi har byggt 182 nya laddplatser för elbilar på våra tre sjukhus, åtta vårdcentraler samt på Stora Segerstads naturbrukscentrum. Att satsa på elbilar är helt i linje med vår drivmedelsstrategi där fordon som drivs av el och biogas prioriteras i första hand.

Under året har vi även börjat utforska hur fokus på mänskliga rättigheter kan ge ännu mer kraft i arbetet med social hållbarhet. Det innebär att vi använder rättighetsbaserade arbetssätt, som bygger på FN:s sex principer för att uppfylla de mänskliga rättigheterna: ickediskriminering och jämlikhet, deltagande och inkludering samt transparens och ansvar.

Samverkan

Region Jönköpings län samverkar med ett stort antal andra aktörer och organisationer inom en rad områden. Inom REKO, Samverkan Region Jönköpings län och länets kommuner, finns olika insatser inom hälsa, vård och välfärd. Det handlar till exempel om teatermonologer, affärsutveckling, konstnärssamtal, dans för dig med Parkinson, digitala vårdmöten och en återhämtningsinriktad psykiatri.

F-samverkan, kallas det nätverk som sedan många års finns för krisberedskap i Jönköpings län, med ett stort antal aktörer deltagande. Under coronapandemin har F-samverkan haft stor betydelse för det täta samarbetet och korta vägar till kommunikation och beslut i olika frågor, till gagn för länets invånare.

För ett bra liv i en attraktiv region

Region Jönköpings län verkar inom områden som är avgörande för människors liv och hälsa, men också inom områden som ger länet förutsättningar för tillväxt och utveckling. Sambanden mellan dessa områden är starka. Människor väljer att leva där det finns jobb, utbildning, en god livsmiljö, kultur och möjlighet att kunna pendla till arbete, skola och fritidsaktiviteter. Där människor bor finns behov av hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, utbildning och kultur. Länet behöver välutbildade medarbetare och en bra infrastruktur. Allt hänger ihop och är förutsättningar *För ett bra liv i en attraktiv region!*

2015 bildades Region Jönköpings län, för att öka möjligheterna att tillsammans med kommuner och andra aktörer skapa förutsättningar för utveckling, tillväxt och attraktivitet i länet. Regionbildningen präglades av nära samverkan med kommuner och andra aktörer och det fortsatta arbetet tillsammans präglas av fortsatt samverkan och tillit.

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) 2020-2035 är en viktig utgångspunkt i länet där samarbete och samverkan är nyckelbegrepp. Samarbetet med övriga regioner fortsätter både på nationell nivå, i sydöstra sjukvårdsregionen och i Brysselsamarbetet.

Det regionala tillväxtarbetet grundas på analyser av regionala förutsättningar, strukturbilder, uppföljningar och utvärderingar i syfte att främja lärande och utveckling. Under 2021 har Coronapandemin påverkat även det regionala utvecklingsarbetet. Insatser och kunskaper till följd av pandemiarbetet under 2020 har förmedlats genom nätverk i länet och omsatts i nya riktade insatser under 2021. Arbetet med att vidareutveckla länets samlade arbete som behövs för att förverkliga RUS:en har fortsatt. I det arbetet är ambitionen att öka samverkan mellan alla berörda aktörer i Jönköpings län och under 2021 har många steg tagits mot att förverkliga regionbildningens intentioner.

Vår hälso- och sjukvård är en av Sveriges bästa. Vi arbetar hälsofrämjande och invånarna erbjuds en hälso- och sjukvård med bästa möjliga värde och kvalitet och med samma förutsättningar i hela länet. Förebyggande insatser ska genomsyra hälso- och sjukvården och vara en självklar del i all vård och behandling. Frågor om levnadsvanor och livsstil ska ingå naturligt i varje patientmöte, utifrån en helhetssyn på individen.

Tillsammans möter vi framtidens behov av hälso- och sjukvård är den strategi fram till 2030 som regionfullmäktige antagit och som visar övergripande riktning för Region Jönköpings läns hälso- och sjukvårdsarbete, där omställningen till nära vård är en viktig del.

Ett starkt folkhälsoarbete är en viktig bas för vårt arbete och det sker till stor del tillsammans med länets kommuner, myndigheter, andra aktörer i länet och inte minst genom ideella insatser inom civilsamhället.

Hälso- och sjukvården har under 2021 till stora delar handlat om att hantera Coronapandemin, både vård av sjukdomsfall på grund av Covid-19 samt provtagning och vaccination. Stora insatser har gjorts och omställningen för att kraftsamla kring detta har visat förmågan i hela vårt system att snabbt anpassa sig till efter vad som är bäst för invånaren i den aktuella situationen. Invånarnas höga förtroende har visat sig i Hälso- och sjukvårdsbarometern som genomfördes under 2020 och redovisades i februari 2021. Region Jönköpings län placerar sig i topp inom en rad områden i den nationella jämförelsen Hälso- och sjukvårdsbarometern och har bästa placering när det gäller bland annat invånarnas förtroende för länets sjukhus. Det egna resultatet är också det bästa i en jämförelse fem år tillbaka i tiden.

2021 var ytterligare ett år med gott samarbete med länets kommuner och ett gemensamt målarbete kring Nära vård. Inom samverkanssystemet REKO och dess strategigrupper sker många fina arbeten som alla syftar till att göra det bättre för invånarna, alla – från barnen till de äldre.

Hur Region Jönköpings län styr mot vision och övergripande strategiska mål

Utgångspunkt för styrningen är att uppnå god hushållning. Att ha en god hushållning innebär att

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och med en finansiering som långsiktigt garanterar verksamheten utan skattechöjning. Den årliga budgeten är det viktigaste styrdokumentet. I budgeten formuleras vision och mål, samt handlingsplaner för hur områden ska förbättras och utvecklas.

Verksamheten beskrivs, planeras och följs ur de fem perspektiven medborgare och kund, process och produktion, lärande och förnyelse, medarbetare samt ekonomi. Via månadsuppföljning, delårsrapporter, årsredovisningen och i dialoger följs löpande hur väl målen i budget och verksamhetsplan nås. Flera av insatserna inom området regional utveckling är av en mer långsiktig karaktär och samtidigt som vi har samordningsansvar är vi en av flera aktörer som ska bidra till en god utveckling. Regionstyrelsen och nämnderna har följt måluppfyllelsen varje månad och även efterfrågat kompletterande information om verksamheten, dess utveckling och aktuella åtgärdsplaner. Under året ges vid behov nya uppdrag inom nya områden eller för att förbättra måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse och god hushållning 2021

Bedömningen av om god hushållning nåtts för 2021 grundar sig dels på hur verksamheten utvecklats i förhållande till regionfullmäktiges mål, dels på hur verksamhetens resultat förhåller sig till regionsektorn i övrigt. Det innebär att Region Jönköpings län ska ha en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet. I årsredovisningens avsnitt för huvudområdena regional utveckling samt folkhälsa och sjukvård, redovisar vi hur verksamheten har utvecklats och om de mål som regionfullmäktige angett för verksamheten kunnat nås.

Liksom för 2020 har coronapandemin påverkat årets måluppfyllelse, som jämfört med åren före pandemin är lägre även om 2021 visar något högre måluppfyllelse än 2020. År 2021 är 68 procent av målen uppfyllda eller delvis uppfyllda. Motsvarande siffra var 65 procent år 2020.

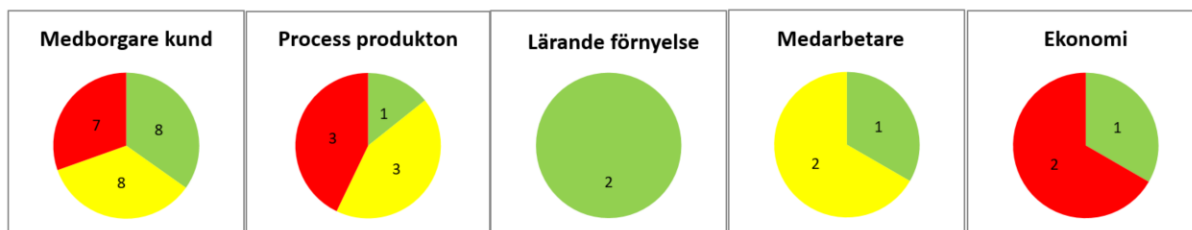
Målen för verksamheten är högt satta och omprövas inför varje budgetår. Analys sker inom områden där målen inte nås och vid behov tas åtgärdsplaner fram. En bedömning av långsiktighet och uthållighet av den finansiella styrningen kan inte isoleras till ett enskilt år, utan måste göras för flera år, till exempel tio år, eller över en konjunkturcykel. Målet om egenfinansiering av investeringar förutsätter överskott som tillsammans med avskrivningskostnader täcker investeringarna sett över en period, åren 2015–2025. Verksamhetens resultat före finansnetto för Region Jönköpings län 2021 är 756 miljoner kronor. Resultatet tillsammans med avskrivningarna på 1 208 miljoner kronor är 636 miljoner kronor högre än nettoinvesteringarna, vilket innebär att investeringarna har egenfinansierats 2021. För periodens sju första år har investeringarna fullt ut finansierats med egna medel. Utifrån detta är bedömningen att Region Jönköpings län har en god hushållning, både verksamhetsmässigt och finansiellt.

Tabell 1. Måluppfyllelse ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet

	2021	Andel	2020	Andel
Antal mätetal som är uppfyllda	13	34%	12	30%
Antal mätetal som är delvis uppfyllda	13	34%	14	35%
Antal mätetal som inte är uppfyllda	12	32%	14	35%
Totalt antal mätetal	38		40	

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Måluppfyllelse per perspektiv

Coronapandemin påverkar även måluppfyllelsen 2021

Av de 38 mål för en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet som fullmäktige angivit och som mäts för 2021 har 26 mål (68 procent) helt eller delvis uppnåtts, vilket är en förbättring med tre procent jämfört med föregående år. Totalt har fullmäktige beslutat om 39 mål för år 2021, men för mätetalet indikatorer i öppna jämförelser finns inget utfall. Det förklaras av att i 2021 års Hälso- och sjukvårdsrapport inte gjorts sedvanliga jämförelser mellan regionerna utan fokus har varit på effekterna av pandemin.

Förändring av mätetal med utebliven måluppfyllelse föregående år till måluppfyllelse i år, finns främst inom medarbetar perspektivet där sjukfrånvaron sjunkit med över en procent jämfört med 2020.

Inom medborgare kund är det mätetal inom folkhälsa och sjukvård samt verksamhet inom regional utveckling, utbildning och kultur som inte måluppfyllelse nås. Mätetal som inte når måluppfyllelse är tillgänglighetmätetal samt publikmått för Smålands musik och teater.

Mätetal som helt eller delvis har måluppfyllelse inom folkhälsa och sjukvård är kundtillfredsställelse national patientenkät, jag har tillgång till den hälso- och sjukvård jag behöver och andel i befolkningen som har stor förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Hel eller delvis måluppfyllelse finns även för mätetal inom primärvården så som medicinsk bedömning inom tre dagar. Inom specialistsjukvården är det mätetalen faktisk väntetid till första besök inom 60 dagar och faktisk väntetid till operation/åtgärd inom 60 dagar som har hel eller delvis måluppfyllelse. Inom Folk tandvården finns hel eller delvis måluppfyllelse för andel karies fria 19-åringar, andel berättigade till nödvändig tandvård som fått den utförd och mätetalet andel revisionspatienter i tid till undersökning och behandling.

Inom Länstrafiken finns hel eller delvis måluppfyllelse för mätetal kopplade till kundnöjdhet samt andel tåg som går enligt tidtabell. Inom verksamhet inom regional utveckling, utbildning och kultur finns måluppfyllelse för mätetalen sökande per utbildningsplats folkhögskolan och antal antagna i förhållande till antal elever som slutar årskurs 9 i länet naturbruksskolorna.

Inom process produktion nås inte måluppfyllelse för mätetalet standardiserade vårdförlopp (SVF) inom max ledtid för folkhälsa sjukvård. Mätetal som helt eller delvis har uppnått måluppfyllelse är vårdprevention samt standardiserade vårdförlopp. För Länstrafiken nås inte måluppfyllelse för antal resor och antal påstigande mil. Inom verksamhet inom regional utveckling, utbildning och kultur nås måluppfyllelse för mätetalet andel deltagare som slutför kurs inom folkhögskolan och delvis måluppfyllelse för andel elever på naturbruksprogrammet som slutför sin utbildning med godkänd examen.

Inom perspektivet lärande och förnyelse nås måluppfyllelse för båda mätetalen antal forskarutbildade medarbetare och antal publikationer.

För medarbetarperspektivet uppfylls alla mätetal helt eller delvis. Jämfört med 2020 har sjukfrånvaron sjunkit markant.

Inom perspektivet ekonomi finns måluppfyllnad för mätetalet ekonomi i balans. Länstrafikens mätetal kostnad per resenär-km samt skattesubventionsgrad når inte måluppfyllelse.

Regional utveckling

Regional utveckling har under året intensifierat arbetet för att bli det långsiktigt hållbara länet, både socialt, miljömässigt, och ekonomiskt. Förutsättningar för innovation, utbildning, forskning och hållbar samhällsutveckling har prioriterats för att skapa ett attraktivt, hållbart och konkurrenskraftigt län. Även arbetet för att främja en effektiv och snar utbyggnad av nya stambanor med tre stationer i länet har intensifierats.

Pandemin har satt länets näringsliv på stora prov. Ökad digitalisering har minskat betydelsen av den fysiska placeringen och möjliggör ett annat arbetsliv samtidigt som avbrutna leveranskedjor betonar vikten av tillgång till nära produktion och försörjning. För länet kan detta betyda bättre möjligheter att bo och leva på landsbygden samtidigt som det medför utmaningar för länets många små och medelstora företag inom tillverkningsindustrin. Restriktionerna kring fysiska möten och resor har blyxtbelyst behovet av starka fiberuppkopplingar för såväl offentliga som privata tjänster.

Näringslivets förutsättningar och utveckling har stärkts genom smart specialiseringsstrategi. Strategin ger inriktningen för det fortsatta arbetet inom länets styrkeområden:

- Smart industri/kunskapsintensiva tillverkningsföretag
- E-handel och logistik
- Skogsnäring och träförädling
- Besöksnäring
- Livsmedel och livsmedelsförädling

I det postpandemiska samhället är kompetens en global tillgång där förmåga att attrahera, utveckla och behålla kompetenser är avgörande för att utveckla en attraktiv och konkurrenskraftig region. Regional utveckling har bland annat verkat för att Jönköpings län ska erbjuda bra boendemöjligheter och goda möjligheter att kunna ta del av samhällstjänster. En positiv utveckling har skett under 2021 men detta arbete behöver fortsätta, där regional utveckling är en aktör som är driver på arbetet med att nå de nationella och regionala målen för utbyggnad av bredband både för hushåll och arbetsplatser.

Hållbarhet

Den regionala utvecklingsstrategin tar sin utgångspunkt i hållbar utveckling och Agenda 2030. Under 2021 har det funnits ett stort fokus på klimatutmaningarna. I augusti kom IPCC:s rapport som fastslog att tiden för att uppnå 1,5-gradersmålet har krympt och att det nu är klarlagt att temperaturökningarna orsakas av människan. Under hösten genomfördes klimattoppmötet COP 26 i Glasgow som ytterligare underströk hur angeläget det är att öka takten i klimatomställningen.

Växthusgasutsläppen minskar i stadig takt i länet - men för att nå 1,5-gradersmålet samt målet om att vara ett plusenergilän år 2045 behöver förändringstakten öka ytterligare. Coronapandemin har påverkat koldioxidutsläppen i positiv riktning och det är viktigt att fokusera på att dessa inte ökar igen när restriktioner försvinner och samhället öppnas upp. Arbetet behöver fortsatt inriktas på att öka fossilfria transporter och utveckling av ett energieffektivt näringsliv.

Gällande utvecklingen mot ett mer jämställt län står utvecklingen och stampar utifrån de mätetal som följs. Bedömningen är att år 2021 inte har inneburit några noterbara förbättringar. Utmaningen ligger kvar oförminskad och fortsatta insatser behövs.

I kommande regionalfondsprogram och socialfondsprogram för Småland och öarna är jämställt näringsliv och grön omställning prioriterade områden, vilket innebär att det finns goda förutsättningar att finansiera framtida utvecklingsinitiativ inom dessa områden.

Under 2021 har arbetet skett utifrån fokus på Agenda 2030. Arbetet har handlat om både kunskapshöjande insatser, men också hur det går för länet i Agenda 2030-målen. En samlad bild håller på att sammanställas.

Vikt har också lagts vid att samordna länets hållbarhetsprojekt för att säkerställa så effektiva genomföranden som möjligt och kartlägga vita områden. Ett nätverk finns nu etablerat och intressanta

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

initiativ återfinns exempelvis inom området industriell symbios. Ett nära samarbete med högskolan har ägt rum med syfte att öka näringslivets kompetens inom hållbar utveckling, där ett högskoleprogram riktat till företagare har startats upp under året. Flera medarbetare har höjt sina kunskaper inom hållbar utveckling och nya arbetssätt har utvecklats för att främja hållbar omställning.

Tillgänglighet

Genom projektet Nya stambanor samlar regionen de närmast berörda kommunerna tillsammans med handelskammaren för att säkerställa att en så snar utbyggnad av nya stambanor genom länet kan ske med stationer i Tranås, Jönköping och Värnamo i enlighet med Sverigeförhandlingen. Ett arbete som pågick sedan hösten året innan och som slutfördes under våren var att samla övriga län kring stambanans sträckning för att påverka Trafikverket i deras uppdrag att sänka kostnaden för stambanorna. Projektet har hållit samman och drivit arbetet för de andra länen, vilket resulterat i en enig linje för kommunerna och regionerna längs banans tänkta sträckning i de synpunkter som Trafikverket inhämtat i sitt uppdrag. Projektet har därefter gått in i en ny fas efter att regeringen fattat beslut om direktiv för åtgärdsplaneringen där en ram avsatts för utbyggnaden av stambanor. I samband med detta bildades också en särskild del av Trafikverket som ägnas åt stambanorna. Projektet etablerade tidigt dialog med Trafikverket kring detta och har etablerat en samordningsgrupp tillsammans med övriga län längs sträckningarna för att säkerställa en effektiv samverkan med Trafikverket. Genom att arbetet nu gått in i en ny fas har projektet stärkts genom upphandling av projektledning samt initiativ av ett flertal studier och utredningar med sikte på regeringens kommande beslut om nationell plan.

Sektionen för samhällsplanering och infrastruktur har parallellt med påverkansarbetet kopplat till nationell plan och processen kring nya stambanor arbetat intensivt med att ta fram en ny regional plan för transportinfrastruktur. Detta har också skett nära synkroniserat med arbetet att ta fram en regional cykelstrategi. Arbetet har skett i nära samarbete med länets kommuner och har under året nått fram till beslut om remissversioner av såväl regional plan som regional cykelstrategi. Sektionen har också inlett arbetet med att ta fram regionala strukturbilder tillsammans med länets kommuner.

Ett nytt statligt stöd för bredband har rullats ut under årets första halva, vilket inneburit en ny roll för regionen genom stödsystemet. Utöver detta har regionen genom regionsamverkan också arbetat intensivt för att främja utbyggnaden av bredband till länets städer och landsbygd. Som särskilt projekt för sektionen har studien Jönköpings län helt uppkopplat 2025 tagit fram en arbetsmetod för att bedöma kostnaden för samhället av ofullständig bredbandsutbyggnad, med Gnosjö som pilotkommun.

Attraktivitet och livsmiljö

Sektionen Attraktivitet och livsmiljö har under året påbörjat arbetet inom de fyra prioriterade delstrategierna: Utveckla ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som präglas av mångfald, Utveckla attraktiva besöksmål i både stad och landsbygd, Driva en hållbar digital utveckling samt Skapa och upprätthålla en samverkansmodell med civilsamhället. Arbetet har fokuserat på kartläggning av nuläge och identifiering av övriga läsaktiviteter inom ovanstående områden. Fokus har även lagts på ansökning från utlysningar främst inom Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf).

Konkreta insatser som har genomförts under året är till exempel kartläggning av befintliga samverkansstrukturer mellan det civila och offentliga, projektmedel till framtagande av regional besöksnäringstrategi i samverkan med Smålands turism samt pandemiinsatser riktat mot kultur, besöksnäringen och kulturella och kreativa näringar.

En stor utmaning för organisationen är att hitta en strategi för att bli bäst i landet på att ta vara på digitaliserings möjligheter. Hur skall och bör samverkan med övriga aktörer i länet utformas och hur ska detta kommuniceras för att nå ut i länet? Hur ska Regional utveckling formeras för uppdraget för bästa resultat?

Näringsliv och kompetensförsörjning

Coronapandemin slog till med full kraft mot länets näringsliv under våren 2020. Många blev korttidspermitterade och oron var stor kring hur länets företag skulle drabbas långsiktigt av pandemin. Inom fordonsindustrin påmindes man om finanskrisen tolv år tidigare, som då kom att slå hårt mot

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

länets fordonsindustri. Skulle länets tillverkningsindustri på nytt gå igenom ett liknande stålbad?

Under hösten 2020 återhämtade sig tillverkningsindustrin och hjulen började snurra igen. Dock blev de negativa effekterna långvariga för besöksnäringen och den kulturellt-kreativa näringen. Även om tillverkningsindustrin återhämtade sig under hösten 2020 så har nya problem tonat upp sig under 2021, såsom brist på komponenter och försenade leveranser. Under hösten 2021 har även drastiskt ökade el- och drivmedelspriser slagit hårt mot näringslivet. Även den senaste pandemivågen har påverkat näringslivet genom markant ökad sjukfrånvaro eller frånvaro på grund av karantänsbestämmelser.

Till detta kommer att kompetensmatchningen fortfarande är ett stort problem för näringslivet. Många företag söker med ljus och lykta efter personer med rätt kompetens. Denna missmatchning fanns även innan pandemin slog till men har inte minskat under pandemin. Samtidigt är allt för många personer arbetslösa och den gruppen har ökat under pandemin.

Det finns även en risk att de som innan pandemin hade en svag ställning på arbetsmarknaden på grund av kompetensbrist kan förlora sina jobb och hamna i långtidsarbetslöshet. Genom pandemin har också den digitala utvecklingen hamnat i fokus och digitaliseringen går nu i en alltmer högre takt. Det accentuerar vikten av att stärka möjligheten till livslångt lärande och kompetensutveckling. Det regionala kompetensförsörjningsarbetet är därför viktigare än någonsin.

Det finns en stark utvecklingsoptimism bland länets näringsliv. Den nyligen genomförda rapporten *Näringslivsanalys i Jönköpings län 2021 (Bintess)* visar på vikten av att förstärka arbetet kring en ökad beredskap för att möta de förändringar som nationella och globala utmaningar indikerar och som har accentuerats än mer under de två senaste årens pandemi. Fokus under de kommande åren kommer att ligga på kompetensförsörjning och kompetensutveckling samt digitalisering, omställning och hållbar tillväxt.

Internationellt arbete

Sedan våren 2020 och under hela 2021 har arbetet inför EU:s nya programperiod pågått. Strukturfonderna i form av ERUF och ESF är viktiga verktyg i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. Arbetet inför den nya programperioden har samordnats av Region Jönköpings län. I detta arbete har under 2021 påbörjats arbete med att planera för samordnade insatser inom Småland och Öarna. Ett gemensamt projekt inom smart specialisering har initierats mellan länen. Den gemensamma analys som genomförs i projektet kommer att kunna ligga till grund för fler framtida gemensamma satsningar mellan länen.

I den regionala utvecklingsstrategin och i organiseringen hos Regional utveckling är det internationella arbetet både ett eget och ett tvärsektorieellt område. Prioriterade delstrategier inom det internationella området som omfattar alla delar av den regionala utvecklingsstrategin handlar om att dra nytta av de resurser som EU erbjuder och att bidra till att utveckla EU i en mer hållbar riktning. Nyttjandet av ERUF-medel och ESF-medel är, sett till projekt verksamma i länet inom Småland och Öarna, relativt god. För att öka potentialen både vad gäller nyttjande och effekt behövs ökad samverkan, nya aktörer som kan och vill driva projekt samt, inom vissa områden, ett ökat regionalt ledarskap. Detta blir inte minst viktigt inför den nya programperioden. Förutsättningar behöver skapas för att initiativ, inte minst inom strukturfonderna, på sikt ska kunna växla upp i EU:s sektorsprogram. Det behövs också en större medvetenhet om de transnationella programmen och strategierna som Interreg och Östersjöstrategin. Fler aktörer behöver stimuleras att delta i ramprogrammet för forskning och innovation. Under 2021 har ett kunskapshöjande projekt som på sikt ska öka länets förmåga på EU-arenan initierats. Ett framgångsrikt internationellt arbete kräver också ett tidigt arbete på EU-arenan inom strategiskt viktiga områden. Under 2021 har, tillsammans med kollegor inom Bryssel-samarbetet Småland, Blekinge och Halland South Sweden, en pilot för strategiskt påverkansarbete påbörjats.

En hållbar region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län ett hållbart län

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall motverka utanförskap

Aktiviteter	Analys
Vägar till hållbar utveckling - digital inkludering	Projektet sker i samverkan både nationellt och med andra regioner. Projektet har bland annat tagit fram konceptet "Koppla upp"-dagarna och konceptet har genomförts i länet under två somrar. I samverkan med civilsamhällets organisationer har olika stationer satts upp i länets kommuner för att stötta invånare i digitalt utanförskap. Ett annat resultat är också att ett nätverk med civilsamhällesaktörer har bildats för att samordna insatser på området digital inkludering.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall främja cirkulära affärsmodeller

Aktiviteter	Analys
Vägar till hållbar utveckling - hållbarhetsdriven näringslivsutveckling/cirkulära affärsmodeller	Fokus under året har varit att mobilisera och öka kunskap och förmåga inom cirkulära affärsmodeller hos företagsfrämjande aktörer och företag. Flera olika verktyg för att stötta företagen i omställningen till cirkulära affärsmodeller har tagits fram och är under utveckling. Exempel är en mall för handlingsplan för hållbar utveckling i företag och organisationer samt en digital nulägesanalys för cirkulär ekonomi och mätmetod för hållbara företag och organisationer.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall främja en ökad förmåga till elförsörjning

Aktiviteter	Analys
Regional utveckling ska under året aktivt stödja genom finansiering och påverkansarbete utveckling inom länet för att uppdraget skall uppnås.	Samverkan inom Regionsamverkan syd har initierats under året med fokus påverkansarbete och kommer att få större utrymme under 2022. Några läns specifika insatser på området har dock inte startat under året. Jönköpings län har undertecknat ett elektrifieringslöfte som pekar ut elektrifieringssatsningar i länet.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall främja en säkrad tillgång till dricksvatten av hög kvalitet

Aktiviteter	Analys
Miljöprojekt för att minska andel läkemedelsrester i vattnet.	Inventering av behov och möjliga insatser har fortsatt och samverkan har etablerats med länsstyrelsen gällande deras handlingsprogram Hälsans vatten. Även olika finansieringsmöjligheter för projekt och insatser har kartlagts.
Regional utveckling ska under året aktivt stödja genom finansiering och påverkansarbete utveckling inom länet för att uppdraget skall uppnås.	Ett aktivt arbete pågår där regional utveckling deltar som part i flera dialoger i frågan. Frågan bevakas bland annat genom samverkan med Länsstyrelsen och pågående dialoger med kommunerna.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Prioriterade uppdrag: Perspektiven en jämställd regional tillväxt samt hållbarhet ur de tre perspektiven ska prägla alla regionala utvecklings- och tillväxtprocesser i syfte att skapa ett på alla områden jämställt och hållbart län.

Aktiviteter	Analys
Agenda 2030	En stärkt samverkan har skett under året mellan Region Jönköpings län, Länsstyrelsen och länets 13 kommuner kring arbetet med Agenda 2030. Ett förarbete har gjorts för att på ett enhetligt sätt framöver kunna följa länets utveckling mot de 17 globala målen. Erfarenhetsutbyte kring hur Agenda 2030 kan integreras i styrning och ledning har skett och även en genomgång av hur Sverige står sig i en global jämförelse. Regionen har även anslutit sig till Glokala Sverige och därmed blev Agenda 2030 ett naturligt inslag på Region Jönköpings läns hållbarhetsdag.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska driva på arbetet med en hållbarhetsdriven näringslivsutveckling

Aktiviteter	Analys
Livsmedelsstrategi för Jönköpings län	Projektet avslutades vid årsskiftet och håller på att summeras. Några viktiga slutsatser är att målen i projektet har nåtts, trots att två av tre år av projekttiden löpt under pandemin. De insatser i handlingsplanerna som var planerade till projekttiden har i stort genomförts med goda betyg i utvärderingarna. En bedömning är att projektet lett till ökad kunskap hos intressenterna i livsmedelskedjan, vilket i förlängningen kommer leda till ökade möjligheter till förädling, nya affärsområden, hållbar produktion samt i bästa fall en ökad grad av självförsörjning. En grund för ett fortsatt framgångsrikt arbete för att nå visionen "nära till bra mat" är lagd.
Etablering av Grön mack i länet	En konstruktiv dialog sker löpande mellan ett etablerande företag och en av länets kommuner om en etablering på en av länets logistikparker. Region Jönköpings län fortsätter stötta i dialogen.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska främja socialt företagande

Aktiviteter	Analys
Regional utveckling ska under året aktivt stödja genom finansiering och påverkansarbete utveckling inom länet för att uppdraget skall uppnås.	Region Jönköpings län har under året inom projektet Vägar till hållbar utveckling verkat för att främja socialt företagande.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska driva på arbetet med en jämställd regional tillväxt.

Aktiviteter	Analys
JÄJ - Gemensamt genomföra aktiviteter i samverkan	JÄJ-samarbetet fungerar som en sammanhållande plattform för regional samverkan inom jämställdhet och social hållbarhet. Under året har samverkan och aktiviteter skett i samarbete med t.ex. näringslivsorganisationer och civilsamhället.

En attraktiv region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län den bästa platsen att besöka, växa upp, bo, leva, verka, åldras på och flytta till för alla

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall driva på arbetet med att formalisera samverkan med civilsamhället i länet

Aktiviteter	Analys
Skapa en överenskommelse mellan Region Jönköpings län och länets organisationer inom den sociala ekonomin	Arbetet har initierats under hösten. Konkreta aktiviteter för samverkan med relevanta aktörer inom folkhälsa och regional utvecklings ansvarsområden har identifierats. Diskussioner om att teckna ett första idéburet offentligt partnerskap (IOP) under år 2022 pågår.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall medverka till framtagande av regional besöksnäringstrategi

Aktiviteter	Analys
Upprättande av projektgrupp för framtagande av regional besöksnäringstrategi.	Arbetet är planerat och genomfört av ny projektledare för besöksnäringstrategin som påbörjade sitt uppdrag under hösten. Detta skapar rätt förutsättningar för en bra process runt kommande arbete med besöksnäringstrategin som påbörjas 2022.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall revidera liggande kulturplan. Ny flerårig kulturplan skall antas 2022

Aktiviteter	Analys
Upprättande av tidsatt projektplan för revidering av kulturplan	Arbetet påbörjades under hösten och förslag till ny kulturplan planeras för att behandlas av regionfullmäktige under hösten 2022.

Prioriterade uppdrag: Landsbygdsutveckling

Aktiviteter	Analys
Service på landsbygden/kommersiell service	Årligt särskilt driftstöd har betalats ut till 16 butiker i länet. Hemsändningsbidrag har betalats ut till 6 kommuner under året, vilket är en ökning jämfört med föregående år då det var 4 kommuner. Behovet av stöd har ökat under pandemin och möjliggör att fler äldre i länet kan bo kvar på sin hemort.

Prioriterade uppdrag: Utveckla kommunernas digitala verksamheter och service

Aktiviteter	Analys
Digitaliseringsrådet	Under hösten togs beslut om att verksamhetsplan för 2021 även skall gälla över 2022. Under året har projekt kring Internet of Things (IOT) tagit fart och målet är att få med samtliga kommuner i detta arbete. Hittills deltar 10 av länets 13 kommuner.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Prioriterade uppdrag: Förverkliga uppdragen i digitaliseringsstrategin

Aktiviteter	Analys
Utveckla den digitala kompetensen i länets kommuner	Inom digitaliseringsrådets verksamhet görs årliga mätningar via Dimios, ett verktyg som mäter och följer upp digital mognad inom offentliga förvaltningar. Varje deltagande kommun har haft flertalet interna träffar för att diskutera utfallet och planlägga sina digitaliseringsinsatser i respektive kommun. Digitaliseringsrådet använder resultaten från mätningarna för att prioritera kommande insatser.
Projekt – kartlägga digitaliseringens effekter	Arbetet pågår löpande i nära samverkan med forskningsinstitutionerna via digitaliseringsrådet. Kartläggningen visar på en ökad digital mognad och förståelse för den digitala arenan, både hos offentliga aktörer och invånare i stort. Pandemin har skyndat på utvecklingen.
Affärsutvecklingscheckar inom digitalisering	Arbetet med Affärsutvecklingscheckarna via EU:s React-medel tog fart efter sommaren och har successivt rullat igång med störst efterfrågan gällande digital omställning.

En tillgänglig region

Strategiska mål: 2035 skapar tillgänglighet utvecklingskraft i Jönköpings län

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall driva på och stödja satsningen på nya stambanor. Detta inkluderar att vara en samlande roll i länet och samverka med andra län längs den planerade sträckningen samt att vara en aktiv samarbetspartner till Trafikverket.

Aktiviteter	Analys
Projekt Nya stambanor	Utredningsuppdrag är upphandlade i enlighet med beställning från styrgruppen. Projektledning för projektet är upphandlat.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall ta fram en trafikslagsövergripande länstransportplan. Som stöd i planeringen ska nödvändigt kunskapsunderlag tas fram, exempelvis om godsflöden i länet.

Aktiviteter	Analys
Nationella och regionala transportplanen	Remissversion av den regionala transportplanen är framtagen och beslutad. Synpunkter på den nationella planen är under insamlande. Den nationella planen och den regionala planen innebär att flera insatser för infrastrukturen genomförs som bidrar till den regionala utvecklingsstrategins genomförande, som utbyggnaden av nya stambanor samt stärkta järnvägsförbindelser inom länet.
Regional cykelstrategi	Remissversionen av den regionala cykelstrategin är framtagen och avstämd med den politiska referensgruppen. Efter strategins antagande ges regionen möjlighet att mer effektivt och målmedvetet genomföra de prioriterade kommunöverskridande cykelåtgärderna inom länet.
Genomförande av cykelstrategi	Strategin skickas på remiss under inledningen av år 2023. Genomförandet av cykelstrategin inleds under våren 2023 efter beslut.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall utveckla arbets- och samverkansformer för att implementera den nya statliga stödformen för bredbandsutbyggnad.

Aktiviteter	Analys
Regional bredbandskoordinator	Arbetet fortskrider med förberedelser inför kartläggningsarbetet som planeras för att genomföras under första kvartalet 2022.
Genomförande av bredbandsstrategin	Framsteg har gjorts i utbyggnad av bredband i länet, men ännu har inte de regionala bredbandsmål som är fastställda i bredbandsstrategin uppnåtts.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län skall utveckla arbets- och samverkansformer för framtagandet av strukturbilder. Denna arbetsmetod skall ske parallellt med utvecklandet av regional planering.

Aktiviteter	Analys
Strukturbilder	De första mötena med samverkansgruppen för strukturbilder har genomförts och förberedelserna är gjorda inför nästa steg i detta arbete. Genom strukturbilder kan länet utveckla samverkansformer för regional planering samt skapa en geografisk målbild för samverkan inom flera områden.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska stödja utvecklingsarbetet i Nässjö och genom analyser och påverkansprocesser bidra till att göra Nässjö till ett nationellt centrum för järnvägsutbildningar.

Aktiviteter	Analys
Regional utveckling ska under året aktivt stödja genom finansiering och påverkansarbete utveckling inom länet för att uppdraget skall uppnås.	Regional utveckling är redo att agera då tillfälle ges att stödja utvecklingen inom länet i linje med uppdraget.

Prioriterade uppdrag: Stödja utvecklingsarbetet i Nässjö och genom analyser och påverkansprocesser bidra till att göra Nässjö till ett nationellt centrum för järnvägsutbildningar och järnvägsutveckling

Aktiviteter	Analys
Riktade insatser och projekt för att stärka Nässjö som nationellt centrum för järnvägsutbildning	Nässjö kommun arbetar med att ta fram en projektansökan kring nationellt järnvägscentrum.

En smart region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län en långsiktigt hållbar och innovativ tillväxtregion

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska leda och samordna innovationssystemet mot faktorer som driver morgondagens innovation.

Aktiviteter	Analys
E-merge	Samverkansprojektet mellan Region Jönköpings län, Science Park och Jönköpings tekniska högskola pågick i 38 månader och avslutades vid årsskiftet. Projektet har varit framgångsrikt i det att parterna har utvecklat metodik och verktyg för att stötta e-handel och dessa finns kvar som del av ordinarie verktygslådor även efter projektavslut.
Region Jönköpings län ska initiera processer och utifrån länets särskilda utmaningar till omställningsfokus och digital transformation.	Region Jönköpings län har startat olika projekt som har fokus på omställning, digitalisering och hållbarhet. Även externa projekt har påbörjats.
Projekt Vart i hela världen är världen på väg?	Vart i hela världen-projektet beviljar kontinuerligt stöd till konsultinsatser för att stärka små och medelstora företags konkurrenskraft och förmåga till omställning.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska initiera omställningsfokus från produkt till funktion/tjänst – Digitaliseringseffekt

Aktiviteter	Analys
Affärsutvecklingscheckar	Arbetet med affärsutvecklingscheckarna via React-EU har tagit fart under 2021. Vid årsskiftet hade 24 beslut fattats på sammanlagt 4,5 mnkr av totalt utrymme motsvarande 9 mnkr. Ytterligare medel har sökts från ERUF som kan innebära att totalt 3 mnkr kan komma att tillföras under 2022.
Projekt Kvalitetsledning 2.0	Projektet framskrider som planerat. Projektets regionala näringslivsanalys visade sig bli ett uppskattat och ändamålsenligt redskap för strategisk omvärldsbevakning även hos externa aktörer. Behovet av ökade insikter om företagens sårbarhet möts genom olika kunskapshöjande insatser.
Projekt Proaktiv omställningshandledning	Projektet erbjöd stöd till små och medelstora företag i Jönköpings län att hitta rätt när det gäller andra aktörers möjliga stöd och insatser. Det har främst handlat om företag som har drabbats ekonomiskt av covid-19.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska driva på arbetet med en hållbarhetsdriven näringslivsutveckling med fokus ökat nyföretagande och nyföretagande bland nya grupper.

Aktiviteter	Analys
Kontinuerligt genomföra analyser av näringslivet	Arbete och dialog pågår om fortsatt inriktning. Under 2021 presenterades rapporten Näringslivsanalys i Jönköpings län 2021. Mätningar via företagsbarometern har gett värdefull information om företagens nulägesituation i länet.
Jämställd regional tillväxt	Insatser för jämställd regional tillväxt pågår. Arbetet med att sprida information om jämställdhet i länet på webbplatsformen Jäj har fortsatt.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	Ett arbete har även påbörjats för att hitta nya former för att arbeta tillsammans med civilsamhälle, näringslivsbolag m.fl. för ett tydligare fokus på jämställd regional tillväxt.
En översyn av verksamhetsbidragen ska ske med syftet att koppla dessa till genomförandet av handlingsplanerna i den regionala utvecklingsstrategin	Ett förslag till riktlinjer för verksamhetsbidrag är under beredning. Ambitionen är att kunna presentera ett färdigt förslag under första kvartalet 2022.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska analysera ägarskiftesfrågan och andra demografiska utmaningar

Aktiviteter	Analys
Regional utveckling ska under året aktivt stödja genom finansiering och påverkansarbete utveckling inom länet för att uppdraget skall uppnås.	Påverkansarbete sker genom olika seminarier och event som Regional utveckling arrangerar eller deltar i. Mycket av detta påverkansarbete har skett genom digitala kanaler på grund av pandemin.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska tydliggöra utpekade styrkeområden för att attrahera kapital och etableringar

Aktiviteter	Analys
Utländska direktinvesteringar	Region Jönköpings län har som regional partner till Business Sweden ett löpande avtal för samarbetet med möjliga utländska etableringar till länet. Region Jönköpings län, tillsammans med länets kommuner, samarbetar med att synliggöra länet inom ramen för dessa ekosystem kopplade till regionens Smart Specialiseringsstrategi S3 i syfte att främja etableringar till Jönköpings län.
Handlingsplaner som stärker företagens långsiktiga konkurrenskraft	Näringslivsanalys Jönköpings län 2021 presenterades i juni 2021, som en del av projektet Kvalitetsutveckling 2.0. Denna rapport ska tillsammans med erfarenheter från projekten Vart i hela världen är världen på väg och Framtidssäkrad industri ligga till grund för att utveckla en systematik som stärker företagens långsiktiga konkurrenskraft. Arbetet med att ta fram en Smart specialiseringsstrategi är också en viktig del i detta arbete. Alla dessa satsningar fortsätter under 2022.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska utarbeta en smart specialiseringsstrategi

Aktiviteter	Analys
Utarbeta och förankra en smart specialiseringsstrategi med följdfokus att attrahera kapital och etableringar.	Region Jönköpings läns Smart Specialiseringsstrategi är antagen av Regionfullmäktige. Arbetet med implementering påbörjas under första kvartalet 2022.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska utvärdera ett länsövergripande resurscenter för innovation och kompetens

Aktiviteter	Analys
Utreda och utveckla formerna för samverkan mellan olika aktörer i ett länsövergripande resurscenter för innovation och kompetens.	Förstudien är påbörjad och arbetet löper på enligt plan.

En kompetent region

Strategiska mål: 2035 säkerställs matchningen på arbetsmarknaden i Jönköpings län genom det livslånga lärandet

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska tillsammans med relevanta aktörer ta fram fungerande samverkansmodeller kring kompetensförsörjning som möter arbetsmarknadens kompetensbehov och stöder det livslånga lärandet.

Aktiviteter	Analys
Arbeta för en ny nationell tandläkarutbildning till regionen.	Arbetet med att etablera en ny tandläkarutbildning vid Jönköping University (JU) pågår och dialog förs mellan högskolan och Region Jönköpings län. Inlämnad ansökan från JU har granskats av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och resulterat i att en ny och omarbetad ansökan ska lämnas in under våren 2022.
Etablera ett funktionellt ledningssystem som fokuserar på kompetensförsörjning och kompetensutveckling av yrkesverksamma.	Arbetet med ett funktionellt ledningssystem involverar JU, yrkeshögskoleaktörer och kommunala vuxenutbildningsenheter. Några olika utbildningar har realiserats i detta samarbete.
Stärka integrationsperspektivet i kompetensförsörjningsarbetet	Projektet avslutades år 2020. Under år 2021 har erfarenheterna från projektet spridits och det finns förslag på flera olika insatser och inriktningarna för det fortsatta arbetet.
Samla aktörerna och ta fram en gemensam plattform för arbetet med kompetensförsörjningen för näringslivets och offentlig sektors behov	Under 2021 har flera dialoger med olika aktörer genomförts i syfte att stärka kompetensförsörjningen i länet. Dessa båda projekt fortlöper in i kommande år. Dialogerna har legat till grund för att forma en gemensam inriktning.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska stärka utbudet av yrkesvux- och yrkeshögskoleutbildningar.

Aktiviteter	Analys
Arbeta för att öka antalet utbildningsplatser vid JU och YH-utbildningar	En intern dialog pågår för att identifiera och besluta hur en kompetensbehovsanalys kan tas fram. Likaså pågår en utveckling av utvecklingswebben för att kunna lyfta Yrkeshögskolan (YH) som utbildningsform på webbplatsen. Planering är på gång för mötesplatsen mellan företag och YH-anordnare i januari som anordnas av Region Jönköpings län och Handelskammaren.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska utveckla arbetet med att etablera effektiva strukturer för validering.

Aktiviteter	Analys
Regional utveckling ska under året aktivt stödja, genom finansiering och påverkansarbete, arbetet med att etablera effektiva strukturer för validering utveckling inom länet för att uppdraget skall uppnås.	Region Jönköpings län deltar i ett nationellt ESF-projekt Valideringslyft som leds av Myndigheten för Yrkeshögskolan. Regional utveckling är även finansiär eller deltagare i flera regionala projekt inom industrin som utvecklar branschvalideringen i länet.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska uppmärksamma värdet av kommunala lärcentra som möjliggörare av det livslånga lärandet

Aktiviteter	Analys
Lärcentra i alla länets kommuner	Region Jönköpings län deltar i länsrektorsnätverk för vuxenutbildning och finns med i dialogen vid ansökan om statsbidrag för lärcentra.

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska medverka i planeringen av utbud och inriktning för regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning.

Aktiviteter	Analys
Regional utveckling deltar aktivt i planering och dimensionering av regionalt yrkesvuxutbildningar i länets kommuner.	Region Jönköpings län deltar i länsrektorsnätverk för vuxenutbildning och finns med i dialogen vid ansökan om statsbidrag för yrkesvux.

En global Region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län ett internationellt konkurrenskraftigt län

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska verka för ett internationellt perspektiv inom samtliga områden i den regionala utvecklingsstrategin

Aktiviteter	Analys
Säkerställa att det internationella perspektivet beaktas i samtliga strategiområden vid uppstarten av ledningssystemet för den regionala utvecklingsstrategin.	Arbete pågår för att på ett strukturerat och systematiskt sätt implementera det internationella perspektivet i samtliga strategiområden.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Prioriterade uppdrag: Region Jönköpings län ska mobilisera internt och externt inför nästa programperiod för EU:s sammanhållningspolitik för att öka utvecklingskapitalet som verkar i länet.

Aktiviteter	Analys
Mobilisera av interna och externa resurser genom samordning och påverkansarbetet inför EU:s nya programperiod.	Mobiliseringen är påbörjad under programmeringsarbetet och kommer att pågå ännu mer intensivt under 2022. För ESF har mobilisering skett delvis genom förstudie. Arbetet samordnas med övergripande arbete i Småland och Öarna kring utlysningssplaner och urvalsprocesser och det som sker inom förvaltande myndigheter för fonderna.
Arbeta för ökad tilldelning av 1:1 medel och andra nationella utvecklingsmedel till länet	Under december 2021 erhöles besked om att bemyndigande och anslag kvarstår på nuvarande nivå.
Förbereda nästa programperiod för EU:s samhållningspolitik	Region Jönköpings län koordinerar arbetet för Småland och Öarna. Förslag till operativt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden har lämnats till Näringsdepartementet som i sin tur har lämnat programmet vidare till EU-kommissionen. Erbjudandet att ta fram en regional handlingsplan för ESF kom från Arbetsmarknadsdepartementet i december med deadline i april 2022.

Verksamhet för regional utveckling

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag/mål: Finansieringen av regionala utvecklingsinsatser och regionala utvecklingsstrategin

Aktiviteter	Analys
Verktyg för uppföljning och utvärdering	Utveckling av projektmodul är genomförd och implementering har skett under hösten. Dialog pågår med Jönköping University kring ett gemensamt projekt för att utveckla system för att mäta den hållbara regionala tillväxten utifrån länets förutsättningar.
Analysarbetet	Behovet av att utveckla analysarbetet kvarstår. Vi avser att under år 2022 lägga fram en plan för hur detta ska ske i nära samarbete med övriga aktörer inom länet för att åstadkomma en gemensam lägesbild. Preliminärt arbetsnamn är "Läget i Länet".
Projekt drivna i egen regi	De projekt som regional utveckling bedriver ska vara centrala och strategiska för att förverkliga den regionala utvecklingsstrategin. Vår utgångspunkt är att dessa ska syfta till att höga kapaciteten inom länet även hos externa aktörer. Detta kommer att fortsätta att utvecklas för att säkerställa kompetensen hos projektledarna samt bemanningen i projekten.

Verksamhet inom Regional utveckling, utbildning och kultur

Utbildning och kultur är en del inom Regional utveckling (RU) och ansvarar för två naturbruksskolor, två folkhögskolor, Smålands Musik och Teater (SMoT) samt kulturutveckling. Verksamhetsområdet ansvarar även för flera olika typer av bidrag och ersättningar till skolor, organisationer och arrangörer.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

På uppdrag av länets 13 kommuner erbjuder verksamhetsområdet naturbruksutbildning på Stora Segerstads naturbrukscentrum och Tenhults naturbruksskola. Inom verksamhetsområdets folkhögskolor, Sörängens folkhögskola och Värnamo folkhögskola, bedrivs folkbildning för deltagare av alla nationaliteter, kön och funktionsvariationer. Verksamhetsområdet erbjuder även länets invånare kultur, som är hälsofrämjande samt bidrar till ett bra liv i regionen och är attraktivt för människor och företag. Kulturutveckling har ett regionalt uppdrag inom konst- och bildningsområdena bild och form, dans, film, hemslöjd, litteratur, samt biblioteksutveckling. Enheten bedriver även arbete inom områdena barn och unga, integration och yttrandefrihet.

Kulturutveckling har påverkats av pandemin. Mycket av de planerade aktiviteterna har behövt ställas om, ställas in eller flyttas fram. Regionbibliotek Region Jönköpings län har under året genomfört alla sina större evenemang och utbildningsdagar digitalt med anledning av pandemin.

Verksamhetsåret för SMOt har präglats av pandemin och dess restriktioner. Under hösten kunde verksamheten starta upp igen i enlighet med de publikrestriktioner som har gällt. Stora marknadsföringsinsatser har genomförts under hösten för att locka tillbaka publik.

Pandemin påverkade även Region Jönköping läns folkhögskolor men de har haft målet att så mycket undervisning som möjligt skulle ske på plats. Pandemin har också medfört att flera av skolornas planerade aktiviteter fått ställas in. Antalet deltagarveckor har ökat under 2021 jämfört med år 2020.

Även regionens naturbruksgymnasier har fått anpassa sig efter rådande restriktioner och vårterminens utbildning var delvis på distans. Från och med höstterminen kunde återigen all utbildning genomföras på plats. Totalt sett har de två naturbruksprogrammen en positiv utveckling gällande elevantal.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Ett attraktivt och framgångsrikt utbildningsutbud på naturbruksprogrammet och regionens folkhögskolor med hög kvalitet, anpassat efter befolkningens och arbetsmarknadens behov

Framgångsfaktorer: Utgå från behovsanalyser som ger underlag för utbildningarnas dimensionering och inriktning

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Sökande per utbildningsplats (folkhögskolan)	2	2,4 	Målet är uppnått. Allt fler kvinnor söker sig till folkhögskolorna. På Sörängens folkhögskola är det foto på distans som har högst söktryck, motsvarande sex sökande per plats. Söktrycket på Värnamo folkhögskola har stor spridning och det är främst den allmänna kursen och socialpedagogutbildningen som många söker sig till.
Antal antagna i förhållande till antal elever som slutar årskurs 9 i länet (Naturbruksskolorna)	3 %	3,3 % 	Målet är uppnått. Andelen antagna elever på Stora Segerstad och Tenhult i förhållande till antal elever som slutar årskurs 9 i länet är 3,3 %. Det kan sättas i relation till motsvarande nationella siffra som är 2,9 %. Intresset för att välja yrkesprogram ökar, och naturbruksprogrammet ökar mest av alla yrkesprogram. Detta gäller både den nationella och regionala antagningsstatistiken, som är bättre än på många år.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Naturbruksskolorna ska vara kunskaps- och kompetenscenter för den gröna sektorn i länet

Aktiviteter	Analys
Naturbruksskolorna ska vara naturliga mötesplatser för den gröna sektorn i regionen/för regionen	Naturbruksskolorna fungerar redan idag som naturliga mötesplatser för den gröna sektorn. Under året och i samband med framtagandet av en ny verksamhetsinriktning för de kommande åren, har detta perspektiv belysts ytterligare i syfte att förstärka naturbruksskolornas roll. Den pågående förstudien kring Återtag av livsmedel är ett led i att stärka skolornas roll som mötesplats för den gröna näringen. Coronapandemin har samtidigt betydligt försvårat arbetet med att ta emot externa besökare för att utveckla arbetet med naturliga mötesplatser för den gröna sektorn.
Vuxenutbildning inom den gröna sektorn.	Vid Tenhults naturbruksgymnasium har två utbildningar kopplade till trädgårdsnäringen anordnats i samarbete med Jönköpings kommun. Kommunen är nöjd med utbildningen och vill fortsätta samarbetet.
Utveckla djurhållningen	Båda skolorna arbetar med ständiga förbättringar och uppdaterar även byggnader och rutiner för att vara ett föredöme som andra kan ta lärdom av.
Skolplan för Naturbruksskolorna	Skolplan tas fram i anslutning till att ett reviderat samverkansavtal med kommunerna om naturbruksutbildningen har beslutats. Till samverkansavtalet finns en bilaga med verksamhetsinriktning, vilken kan ligga till grund för innehållet i skolplanen. Samverkansavtalet med bilaga överlämnades till kommunernas beslutsprocess i oktober 2021.

Uppdrag/mål: Folkhögskolors och studieförbunds möjligheter att stärka det regionala kompetensförsörjningsarbetet ska tillvaratas.

Aktiviteter	Analys
Utveckla samarbetet kring fortbildnings- och kompetensutvecklingsuppdraget	Dialog pågår med folkbildningens organisationer i länet om hur folkhögskolor och studieförbund kan bli än mer delaktiga i det regionala kompetensförsörjningsuppdraget.

Uppdrag/mål: Utbildningar inom eftergymnasiala utbildningar och uppdragsutbildningar på olika nivåer som är anpassade efter näringens behov ska erbjudas

Aktiviteter	Analys
Identifiera folkhögskolornas roll	Dialog om folkhögskolornas roll pågår. Frågan kommer att fortsätta att diskuteras i ledningsgruppen under 2022.
Bildningsplan för Folkhögskolorna.	Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet (ANA) antog bildningsplan för folkhögskolorna i december 2020.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Strategiska mål: Alla länsinvånare ska ha möjlighet att vara delaktiga i kulturlivet, till kulturupplevelser och till eget skapande.

Framgångsfaktorer: Genom egna insatser och stöd till föreningslivet och det fria kulturlivet skapa engagerade och kulturintresserade medborgare och fler mötesplatser. Kulturverksamhet i alla kommuner i Jönköpings län.

Uppdrag/mål: Kulturen ska vara vital och närvarande i hela länet

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Betalande publik Smålands Musik och Teater	70 000	35 263 	Målet är inte uppfyllt. Corona-pandemin och dess restriktioner har påverkat verksamheten. Under sista tertiet fick SMoT tillbaka en stor del av publiken men en försiktighet att samlas kvarstår.
Publik vid föreställningar för barn och ungdom	25 000	7 390 	Målet är inte uppfyllt. På grund av coronapandemin nås inte målvärdet.

Aktiviteter	Analys
Främja och delta i kulturellt samarbete	Under 2021 har pandemin påverkat förutsättningarna för samarbeten och deltagande i internationella, nationella och regionöverskridande nätverk. Trots svårigheterna har verksamheten varit aktiv på alla nivåer. Vissa samarbeten har varit tvungna att pausas, men i många fall har de genomförts i nya former. Det har inneburit att ett viktigt utvecklingsarbete har kunnat genomföras trots pandemin.
Yttrandefrihet, mångfald, demokrati och mänskliga rättigheter	Under året har arbetet med regionens fristadsförfattare varit i fokus. Det har bland annat inneburit medverkan i samtal såväl nationellt, regionalt som lokalt om kulturens roll för demokrati och mänskliga rättigheter.
Digitaliseringens möjligheter	Under 2021 har SMoT erbjudit flertalet digitala produktioner. SMoT har också samarbetat med radio P4 Jönköping och erbjudit karantändramatik och SmåLits Litterära utflyktguide som en del av den digitala verksamheten.
Kunskapsutvecklingen	Möten med olika grupper och nätverk har genomförts.
Strukturer för samråd	Nya strukturer för samråd har skapats inom kultursamverkansmodellen och dess chefsgrupp. Inom respektive konstområde har strukturer för dialog med intressenter varit i fokus.
Främja interkulturella möten	Att främja interkulturella möten har skett både digitalt och fysiskt mellan verksamhetens olika kulturutvecklare inom sektionen för kulturutveckling. Strukturer för att identifiera fler interkulturella möten mellan konstformer har tagits fram och arbetas vidare med.
Dialog mellan civilsamhället och konstnärliga utövare	Pågår med vissa problem med anledning av pandemin.
Biblioteksverksamheter	Under året har en kartläggning och analys genomförts tillsammans med folkbiblioteken och länets kommuner under benämningen Mera bibliotek. Kartläggningens syfte var att hitta samverkansområden inom bibliotekslandskapet i länet.
Professionell scenkonstinstitution	SMoT har trots coronapandemin och restriktioner erbjudit ett brett utbud till länsinvånarna som dans, musik, teater och övrig verksamhet såsom Frejas sommarskola, lunchlyrik och Pride.
Bedriva turnéverksamhet	SMoT har under hösten 2021 lyckats nå sitt mål om närvaro i länets

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	samtliga 13 kommuner. Av dessa har produktioner riktade till barn och unga varit i 12 av kommunerna.
Uppdatera kulturplanen för planperioden 2022-2025	Process och tidsplan är klar. Under 2022 planeras följande: dialoger januari-februari.

Uppdrag/mål: Möjligheter för alla att delta och ta del av kulturliv och kulturupplevelser

Aktiviteter	Analys
Genom digitala kanaler öka möjligheten för länets invånare att ta del av kulturupplevelse	Under pandemin har SMoT utvecklat det digitala arbetet vilket har stärkt kompetensen och ökat kreativiteten inom detta område. Digitaliseringen öppnade för möjligheten att nå invånarna i länet under en tid då konsten inte kunde upplevas live. Detta tycks ha haft en positiv inverkan på publikens digitala kompetens och benägenhet att konsumera.
Inkluderande arbetssätt	På grund av pandemin har arbetet avbrutits och återupptas 2022.
Det fria kulturlivet	Inom SMoT har det varit samarbetsprojekt med svenskakyrkan, barnkörer, Värnamo folkhögskola och Sörängens folkhögskola. Även samarbete med externa artister och Share music och storband i regionen.
<i>Samverkan med det fria kulturlivet och amatörgrupper</i>	<i>Se kommentar under Samverkan med det fria kulturlivet.</i>
Gästspel och samarbete med externa arrangörer	Under 2021 har två gästspel från riksteatern besökt Spira. SMoT har även tillsammans med det sydsvenska danssamarbetet skickat ut produktionen Djurens karneval utanför Jönköpings läns gränser, till besök i Kronoberg, Kalmar, Blekinge och Skåne.
Konferensverksamhet med kulturinslag	2021 har varit ett annorlunda år med blandade restriktioner. Under året har SMoT genomfört 132 konferenser på plats. SMoT har fortsatt att erbjuda bland annat puppteater, musikunderhållning med Jönköpings Sinfonietta, digitala specialsydda rundvandringar, filmade humorinslag m.m.
Samtidskonsten i länet	Det strategiska arbetet med att stärka samtidskonsten i länet har skett i samarbete med Statens konstråd och inom ramen för RSS. I samarbete med Statens konstråd skapades möjligheter för länets konstnärer att etablera sig utanför Jönköpings län. Den här insatsen kommer att utvecklas ytterligare.

Uppdrag/mål: Ett välutvecklat konst- och kulturliv präglad av hög kvalitet inom både bredd och spets

Aktiviteter	Analys
Kulturell verksamhet av god kvalitet. God konstnärlig kvalitet	Pandemin har inneburit stora begränsningar för kulturlivets möjligheter att verka. Publika evenemang har ställts in eller hittat nya former. Sektionen för kulturutveckling har stöttat det fria kulturlivet i omställningen till digitala plattformar och möjligheten att söka krismedel. En annan viktig insats är medverkan till tvärkonstnärliga samtal mellan konstområden och intuitioner. Det har varit en nära dialog med konstutövarna i länet gällande nuvarande och framtida behov för att bibehålla god konstnärlig kvalitet. Via verksamhetsbidrag, projektbidrag och arrangörsbidrag har stöd givits till kulturverksamhet.
Variert utbud av musik, teater och dans	Flera konstformer har samarbetat över gränser. Musikal, musik, dans, teater och opera har blandats med scensamtal, operakalas, poesiläsning, pride, demokratiföreläsningar med mera.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Ökad närvaro i länets samtliga kommuner

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
SMOT Antal samverkansavtal med kommun	13	2 	Målet är inte uppfyllt. Samverkan med 12 av länets 13 kommuner är bättre och starkare än tidigare. Den gemensamma drivkraften är att ge länets invånare mer kultur. Det planeras genom att kulturcheferna och SMoT:s verksamhetschef har pågående dialoger och arbetsgrupper. Samarbetet har vuxit under 2021 och kommer mynna ut i fler konkreta handlingar under 2022. Jönköpings Kommun har SMoT i sin kommun och är således av naturliga skäl inte lika aktiva i gruppen.

Aktiviteter	Analys
Upprätta samverkansavtal om det lokala utbudet av scenkonst med länets kommuner avseende såväl barn och unga som för en vuxen publik	SMoT har länge haft en utmaning att få intresse av dessa avtal ute i kommunerna då det finns ett varierande intresse från kommunernas sida.

Uppdrag/mål: Barn och unga

Aktiviteter	Analys
Ge möjlighet för barn i både låg- och högstadiålder att få en kulturupplevelse både i kulturhuset Spira och i sina hemkommuner	Under våren har Resten av livet (klassrumsmonolog) och Hedda Gabler spelats för skolor. Låtar, lek och läten har varit på turné. Utöver de egna produktionerna har 5-6 gästspel för ålderskategorin i Kulturhuset Spira genomförts.

Uppdrag/mål: Skapa bättre förutsättningar att verka som professionell utövare i länet

Aktiviteter	Analys
Förutsättningar för professionella författare	En rad aktiviteter har genomförts som skapar möjligheter för länets författare. Det har skett i form av bidrag, utveckling av litterära noder och festivaler. Regionens litteraturutvecklare har bidragit till att stärka arbetet runt litteraturhusen i länet. Detta har varit en viktig infrastruktuursatsning för professionella författare i länet.
Konstnärliga residensprogram	Arbetet med residens har försvårats under pandemin, men inom ramen för RSS har ett utvecklingsarbete påbörjats för att gemensamt hitta vägar fram i frågan.
Ökad kunskap om fristadsprogrammet	Regionens fristadsförfattare har medverkat i samtal såväl nationellt, regionalt som lokalt om kulturens roll för demokrati och mänskliga rättigheter. Genom ett samarbete med regionbibliotek och länets folkbibliotek har kunskap om fristadsprogrammet spridits i länet.

Uppdrag/mål: Fokus på barn och ungas kultur

Aktiviteter	Analys
Möjlighet att ta del av och skapa kultur	Ung Scen Spira genomfördes under kulturlovet hösten 2021. En vecka av skapande för länets yngre invånare. Under två veckor sommaren 2021 anordnade SMoT Frejas sommarskola.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
Verksamheter för barn och unga.	Barn och unga är prioriterade inom samtliga verksamheter. Trots pandemin har betydande insatser kunnat göras under året. Särskilt kan nämnas satsningen på feriepraktik i länet, vilket gett möjlighet för mer än 100 ungdomar att få kulturarbete under sommarlovet. Samtliga kommuner deltog i satsningen. En annan insats som fick stort genomslag var satsningen på att ge barn möjligt att ta del av kultur under höstlovet. Här samverkade samtliga aktörer inom kultursamverkansmodellen, kommunerna i länet och civilsamhället.
Museernas pedagogiska verksamhet	Länets museum har under året anpassat sin verksamhet utifrån de restriktioner som coronapandemin medfört. Ordinarie pedagogisk verksamhet har inte kunnat genomföras. Redovisning av verksamheternas arbete redovisas i respektive verksamhets egen årsredovisning.

Uppdrag/mål: Utveckla, stödja och främja det fria kulturlivet

Aktiviteter	Analys
Utveckla tvärkonstnärlig samverkan	Detta är ett ständigt pågående arbete. Under året kan nämnas att samverkan har utvecklats inom dans och film genom projektet Dansbänkar. Även arbetet mellan gestaltning och regionbiblioteket har bidragit till tvärkonstnärlig utveckling inom projekten Gläntan och Sagoslingan på Ryhov.
Förutsättningar för de ideella kulturaktörerna	Dialog planeras för att genomföras med fria kulturlivet år 2022.

Process och produktion

Verksamhetsmått kultur

Smålands musik och teater	2017	2018	2019	2020	2021
Betalande publik Smålands Musik och Teater*				11 670	35 263
<i>varav Kulturhuset Spira</i>				11 670	25 305
<i>varav Jönköpings kommun, exklusive kulturhuset Spira</i>				-	3 419
<i>varav Övriga kommuner i länet</i>				-	6 539
Publik Smålands Musik och Teater	115 585	117 898	97 264	28 729	40 195
<i>varav Kulturhuset Spira</i>	92 704	91 003	80 687	22 070	30 237
<i>varav Jönköpings kommun, exklusive kulturhuset Spira</i>	10 192	16 854	5 436	3 100	3 419
<i>varav Övriga kommuner i länet</i>	12 689	10 041	11 141	3 559	6 539
Publik vid föreställningar för barn och ungdom Smålands Musik och Teater	28 130	24 060	23 625	10 326	7 390
<i>varav Kulturhuset Spira</i>	15 452	18 746	21 963	6 997	3 615
<i>varav Jönköpings kommun, exklusive kulturhuset Spira</i>	6 715	849	230	1 960	641
<i>varav Övriga kommuner i länet</i>	5 963	4 465	1 432	1 369	3 134

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

* Nytt mått från 2020

2021 präglas av pandemi och inställda föreställningar och konserter. Trots det har verksamheten mött över 40 000 människor med scenkonst, både stora och små. *Det motsvarar en måluppfyllnad på 57%*. Scenkonsten har presenterats på olika platser - i Spira, på turné, i skolor, utanför ålderdomshem, i idrottshallar, i köpcenter och i parker. Turnéverksamheten för barn och unga har under året fungerat väl. Samtliga kommuner har beställt ett flertal barnproduktioner under året och skolbesöken har varit många, vilket syns i tabellens sista rad.

Strategiska mål: Enklare vardag för patienter och medarbetare

Framgångsfaktorer: Sveriges bästa digitala vård och stödsystem.

Uppdrag/mål: Underlätta användandet och kunskap om digitala stöd och tjänster

Aktiviteter	Analys
Verka för att personal och invånare ska vara väl förtrogna med digitala hjälpmedel	Regionbiblioteket arbetar genom insatsen Digitalt först med användaren i fokus för att stärka folkbibliotekspersonalens digitala kompetens och medie- och informationskunnighet vilket är viktigt för det demokratiska samhällets utveckling. Genom att bidra till att lyfta den digitala kompetensen på länets folkbibliotek ges länets invånare förutsättningar att bli väl förtrogna med digitala hjälpmedel.

Strategiska mål: Främja kulturell mångfald och regionala särdrag. Dialog med civilsamhället

Framgångsfaktorer: Samverkan med olika aktörer inom kulturområdet

Aktiviteter	Analys
Uppdatera uppdragsbeskrivningar	Uppdaterade uppdragsbeskrivningar finns till samtliga sex verksamheter inom kultursamverkansmodellen.
Årliga dialogmöten (kultur)	Dialogmöten med verksamheter inom kultursamverkansmodellen har genomförts löpande under året. Kulturutskottet har genomfört dialoger med verksamheterna enligt plan och sektionen för kulturutveckling har samordnat återkommande dialoger med verksamheterna.
Dialogmöten med civilsamhället	Dialogsamtal har påbörjats med civilsamhället - både fysiskt och digitalt.
Kulturforum	Pågår enligt plan med genomförande 2022.

Strategiska mål: Eleverna på naturbruksgymnasierna ska slutföra sin utbildning med godkänd examen inom tre år.

Framgångsfaktorer: Utbildningsinnehåll anpassat till elevernas behov

Uppdrag/mål: Deltagarna inom folkhögskolan ska slutföra sina kurser.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel deltagare som slutför kurs inom folkhögskolan	85 %	90 % 	Målet är uppnått. Trots ett pandemiår har de allra flesta deltagare på Värnamo folkhögskola valt att stanna kvar och fullföljt sina studier. På Sörängens folkhögskola har pandemin sannolikt påverkat antal avhopp, i synnerhet i filialen i Jönköping.
Andel elever på naturbruksprogra	90 %	89 % 	Målet är delvis uppnått. Resultatet för 2021 blev 89 %, att jämföra med 2019 och 2020 uppnådde 87 %.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
mmet som slutför sin utbildning med godkänd examen			

Lärande och förnyelse

Strategiska mål: Professionell kunskap och förbättringskunskap

Framgångsfaktorer: Lärande i vardagen

Uppdrag/mål: Identifiera arbetssätt eller arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande och beskriver hur man arbetar med att förändra eller fasa ut dessa.

Regional utvecklings organisation är inne i en utvecklingsfas. Arbetssätt och arbetsuppgifter utan värde fasas ut löpande genom till exempel digitalisering.

Strategiska mål: Naturbruksskolorna ska vara ledande inom sina områden och det ska ske ett kontinuerligt utvecklingsarbete i syfte att bidra till de gröna näringarnas utveckling.

Framgångsfaktorer: Tillämpad forskning, försöksverksamheter och öppna testbäddar behöver utvecklas på skolorna i samarbete med akademi, forskningsinstitutioner och näringsliv

Uppdrag/mål: Naturbruksskolorna utvecklas till kompetenscentra där tillämpad forskning, försöksverksamheter och öppna testbäddar bidrar till ökad självförsörjningsgrad av livsmedel och ett långsiktigt hållbart jordbruk.

Aktiviteter	Analys
Utveckla miljöer och sprida kunskap för att miljömålen	Naturbruksskolorna arbetar systematiskt för att utveckla och sprida kunskaper, som bidrar till att nå miljömålen.
Sprida kunskap om de gröna näringarnas potential	Naturbruksskolorna samverkar med branschen, med studie- och yrkesvägledare, med högskolan, etc.

Uppdrag/mål: Tenhults naturbruksgymnasium och Stora Segerstads naturbrukscentrum ska kunna använda sina producerade livsmedel både till de egna eleverna och till att försörja övriga kök och restauranger i verksamheten inom Region Jönköpings län

Aktiviteter	Analys
Förutsättningar för mat till kök och restauranger	Förstudie för projekt Återtag är startat. Projektledare och styrgrupp är utsedd, och styrgruppsmöten har genomförts vid två tillfällen. Workshops med skolorna har genomförts under oktober.

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag/mål: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Ekonomi i balans -ANA	0 tkr	14 334 tkr 	Målet är uppfyllt. Utbildningsverksamheten för Folkhögskolornas redovisar ett överskott på 2,5 mnkr vilket förklaras av lägre personalkostnader jämfört med budget. Kulturverksamheten redovisar ett överskott på 8,4 miljoner, varav Smålands musik och teater redovisar ett överskott på 3,2 miljoner kronor. Det förklaras främst av att inställda produktioner på grund av coronapandemin och dess restriktioner inte bidraget till några högre kostnader, då kontrakten var anpassade efter förändrade behov. Övrig kultur som inkluderar Regionbibliotek och kulturutveckling visar ett överskott på 5,2 miljoner kronor, vilket främst förklaras av vakanser, omställning och anpassning av verksamhet utifrån coronapandemins restriktioner. Ett överskott redovisas även för projektmedel där medlen inte nyttjas för projektstöd i nivå med budget.

Länstrafiken

Länstrafikens uppdrag är att inom Jönköpings län och angränsande områden bedriva och utveckla kollektivtrafiken. Uppdraget utgår från Region Jönköping läns vision ”För ett bra liv i en attraktiv region”. Ett bra liv förutsätter bland annat goda möjligheter att resa i det dagliga livet vilket innebär att vi med ett så bra trafikutbud som möjligt ska erbjuda våra resenärer en prisvärd, enkel och säker resa till sitt arbete, sina studier eller fritidsaktiviteter.

Verksamheten omfattar den allmänna kollektivtrafiken med buss och tåg samt Serviceresor, vilket innefattar närtrafik, färdtjänst och sjukresor.

Sedan slutet på mars 2020 har spridningen av coronapandemin haft stor påverkan på hela verksamheten. Antalet resor i både den allmänna kollektivtrafiken och inom Serviceresor har minskat kraftigt. Resandeminskningen inom den allmänna trafiken har medfört stora biljettintäktsminskningar. Antalet resor inom Serviceresor har sedan pandemins start minskat även om de ökat sedan i våras. Under året har särskilda fordon för covid-smittade patienter använts och kunder över 70 år har rest ensamma. En lägre grad av samkörning pga ensamåkning och färre kunder per fordon har medfört att kostnaderna inom Serviceresor ökat.

I den allmänna trafiken har bussar och tåg körts som planerat trots resandeminskningar, vilket har gjorts i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer för att minimera trängsel ombord. I en stor del av trafiken har påstigning gjorts i bakre dörrarna vilket medfört att resenärer inte kunnat lösa biljetter ombord. Efter sommaren har man kunnat öppna upp framdörrarna igen då det installerats skyddsglas hos föraren.

Efter flera års arbete med ett nytt biljettsystem så skedde lanseringen i slutet på april. Arbete har fortsatt under året med övrig teknik i fordonen, såsom wifi, kundräkningsystem med mera.

Planerade kampanjer för att marknadsföra ny trafik och nya fordon inom både regionbussar och stadstrafiken har skjutits upp. Det pågår planering för kommande kampanjer när restriktionerna lättar och pandemin börjar ebba ut.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Upphandlingen av Krösatågstrafiken blev överprövad och ett tillfälligt avtal har skrivits med operatör. Byggnation av ny tågdepå i Nässjö pågår samt nya tågfordon är beställda. Tågdepå färdigställs under 2023 och full drift med nya fordon planeras hösten 2024.

Den nya bussdepån i Jönköping stod klar inför trafikstart i juni och är i full drift för stadstrafiken. Inom Serviceresor togs i december tilldelningsbeslut i upphandlingen med trafikstart i september 2022.

Ett nytt Trafikförsörjningsprogram beslutades av Regionfullmäktige i juni. Trafikförsörjningsprogrammet sträcker sig till 2035 och innehåller långsiktiga mål för kollektivtrafiken.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Ökad andel kollektiva resor samt behovsanpassade serviceresor - för hållbar utveckling

Framgångsfaktorer: Konkurrenskraftiga restider och hög turtäthet.

Aktiviteter	Analys
Slutföra aktiviteter i avsiktsförklaringen med Jönköpings kommun	Resterande infrastrukturprojekt håller på att färdigställas. Arbetet med ansvaret för hållplatserna är avslutat och framtida utveckling av stadstrafiken i Jönköping fortsätter. Så småningom behöver en avsiktsförklaring 2.0 tas fram. En effekt av infrastrukturprojekten är att framkomligheten och restiden förbättras.
Utreda en vidareutveckling av stadstrafiken i Nässjö	Diskussioner pågår med Nässjö kommun och arbetet fortsätter 2022.
Påbörja en översyn av Värnamo stadstrafik	Arbetet fortsätter 2022.

Framgångsfaktorer: Prisvärt

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Prisvärdhet	50 %	41 % 	Målet är delvis uppfyllt. Resultatet för prisvärdhet är högre än landets genomsnitt på 39%.

Framgångsfaktorer: Nöjda kunder

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel nöjda NKI - allmän trafik - alla länsbor	55 %	46 % 	Målet är delvis uppfyllt. Resultatet är lägre än landets genomsnitt på 52%.
Andel nöjda NKI - allmän trafik - resenärer	65 %	58 % 	Målet är delvis uppfyllt. Nöjdheten bland resenärerna är två procentenheter lägre än landets genomsnitt.
Andel nöjda NKI - serviceresor	85 %	85 % 	Målet är uppfyllt. Nöjdheten har minskat något under året men når ändå målsättningen på 85% vilket är på samma nivå som föregående år.
Andel tåg som går enligt tidtabell	95 %	96 % 	Målet är uppfyllt. Andelen tåg som når slutdestination enligt tidtabell är 96%.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
Lansering av nytt biljettsystem	Lansering av biljettsystemet gjordes i slutet av april. I det nya systemet har resenärer möjlighet att köpa samtliga biljetter i nya appen och biljettmaskiner finns nu utplacerad på större bytestpunkter i länet.
Lansering av nya stadstrafiken i Jönköping	En ny bussdepå har byggts i Jönköping som stod klar inför trafikstarten i juni. Den nya stadstrafiken har bl.a. utökats med en ny stombusslinje samt nya fordon varav en stor del elbussar.

Process och produktion

Verksamhetsmätt

Länstrafiken (tusental)	2017	2018	2019	2020	2021
Antal resor- buss och tågtrafik	22 783	22 647	22 088	13 147	9 667
Andel regelbundna resenärer (% av länets invånare)	23	23	22	20	16
Antal serviceresor	681	692	715	508	593
- Varav färdtjänstresor	516	559	591	405	475
- Varav sjukresor	165	133	124	103	118

Antalet resor i buss- och tågtrafik har minskat kraftigt pga coronapandemin, vilket också påverkar andelen regelbundna resenärer. Antalet Serviceresor har också minskat men en gradvis ökning har skett under 2021.

Strategiska mål: Ändamålsenlig och kostnadseffektiv trafik

Framgångsfaktorer: Trafikutbud med högt resande. Tryggt och säkert

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Antal påstigande/mil	9,2	4 ■	Målet är inte uppfyllt. Resultatet för påstigande per mil nås inte vilket beror på att resandet är lägre på grund av pandemin. Resandestatistiken har varit bristfällig under året eftersom antalet påstigande bygger på validerade resor ombord. I slutet på april lanserades det nya biljettsystemet och den sista maj slutade det gamla systemet att användas helt. På grund av skiftet av biljettsystemet och en del brister inledningsvis samt att påstigning inte gjorts i framdörr på bussarna fram till sommaren är resandestatistiken delvis missvisande och det verkliga resandet är förmodligen högre än statistiken visar. Resandet och valideringarna har ökat efter sommaren.
Antal resor ska öka jfm föregående år	Öka jfm 2020	-20 % ■	Målet är inte uppfyllt. Resultatet för antal resor nås inte vilket beror på att resandet är lägre på grund av pandemin.

Lärande och förnyelse

Strategiska mål: Kundanpassad organisation

Framgångsfaktorer: Ständiga förbättringar

Aktiviteter	Analys
"Förändringsresa" Kundcenter	<p>Struktur och rutiner är framtagna och implementerade. Vidareutbildning av personal har genomförts löpande under året och en större utbildningsinsats i kundbemötande har försenats på grund av pandemin men genomförs under våren 2022.</p> <p>Arbetet med att ta fram nyckeltal kopplade till framgångsfaktorerna och uppföljning av dessa fortsätter som en del av marknadsplanen för 2022.</p>

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag/mål: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Ekonomi i balans –TIM nämnden	0 tkr	21 678 tkr 	<p>Målet är uppfyllt. Det ekonomiska resultatet för TIM-nämndens ansvarsområde uppgår totalt till + 21,7 miljoner kronor. Länstrafiken redovisar en positiv budgetavvikelse på 18,9 miljoner kronor där allmäntrafiken tillsammans med stab och marknad visar en positiv budgetavvikelse på 35,1 miljoner kronor. Pandemin har haft stor påverkan på biljett intäkterna vilka är 121 miljoner kronor lägre än budget 2021. Efter tertial två erhöles kompensation för minskade intäkter och ökade kostnader på 124 miljoner kronor på grund av pandemin på, vilket vände budgetavvikelsen till positiv. Under året har elbuss-premie tilldelats på 24,6 miljoner kronor och i december erhöles statsbidrag för intäktsbortfall om 47 miljoner kronor. Även en nedsättning av banavgifter för tågtrafiken har skett på totalt knappt 6 miljoner, vilket också förbättrat resultatet.</p> <p>Service resor visar en negativ budgetavvikelse på 16,2 miljoner. Av avvikelsen förklara 11 miljoner av miljöersättning till trafikföretagen. Resterande avvikelse förklaras av att det varit ensamåkning för äldre och att det i övrigt varit glesare i fordonen för att minska smittoriskerna, vilket medfört att det gått åt fler fordon.</p> <p>Ett överskott på 2,3 mnkr finns för anslaget för projektmedel som inte utnyttjats under år 2021.</p>

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
Handlingsplan för ekonomi i balans	För att få en ekonomi i balans kommande år behöver biljettintäkterna öka och ett program för återstart av resandet i kollektivtrafiken har tagits fram. Programmet innehåller bl.a. kampanjerbjudanden och marknadsföringsinsatser.

Framgångsfaktorer: Högt resandeunderlag

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Kostnad per resenär - km (serviceresor)	Inte öka mer än index 22,4 kr/km	25,62 kr/km 	Målet är inte uppfyllt. Samåkningen i fordonen har ökat något i slutet på året vilket ger viss effekt på kostnaden/resenärkm. Den är fortfarande hög och målet nås inte vilket beror på att det varit färre bokningsbara platser i fordonen pga pandemin.
Skattesubventionsgrad - allmän trafik	60 %	68 % 	Målet är inte uppfyllt. Skattesubventionsgraden som ökat under pandemin på grund av minskade biljettintäkter, har förbättrats under slutet av året eftersom statsbidragen räknas med som intäkter.

Aktiviteter	Analys
Se över målnivån för subventionsgraden.	Det är ett arbete som är gjort i samband med framtagandet av förslag till nytt Trafikförsörjningsprogram.

Folkhälsa och sjukvård

Hälso- och sjukvården har även under 2021 till allra största delen handlat om coronapandemin. I genomsnitt fick 85 personer per 1 000 invånare i Region Jönköpings län covid-19 under 2021. Detta är en nästan fördubbling jämfört med 2020. En del av förklaringen är en stor ökning av antalet testade personer.

Den regional särskild sjukvårdsledning fortsatte under våren för att till sommaren avvecklas. Under hösten ökade smittspridningen igen och i början av december gick Region Jönköpings län åter upp i stabsläge.

För att kommunicera kring pandemiläget har speciella Pandemimöten hållits digitalt varje vecka våren 2021. I december i samband med den ökade smittspridningen och ökad belastning på sjukvården genomfördes pandemimötena åter varje vecka för alla chefer och andra nyckelpersoner. Antalet deltagare har legat på runt 350-500 personer per tillfälle.

Det förebyggandet arbetet i vardagen har varit avgörande för att kunna minska smittspridningen. Kommunikationsinsatserna har varit omfattande, mot både vården men även övriga samhället. Mediekontakter har varit en viktig kommunikationskanal ut mot invånarna, men även 1177.se och sociala medier. Under vissa perioder under året har pressträffar hållits varje vecka för att informera om smittspridning, provtagning, vaccinering och belastningen på vården med mera.

Vårdcentralerna har under året tagit ett stort ansvar i provtagningen för covid-19, smittspårningen och vaccineringen för Covid-19. I slutet av 2020 fanns vaccin framtaget och den stora vaccinationskampanjen mot covid-19 kunde starta. Ett nytt IT-system Mittvaccin infördes för att hantera bokningar, registrering av vaccinationer och uppföljning. Under 2021 har drygt 688 000 vaccinationsdoser givits.

Säker vård Covid-19 är ett arbetssätt som togs fram under våren för att i förväg förutse risk för svår covid-19 och IVA vård. Patienter med risk identifierades och dessa kunde vårdcentralerna följa upp noggrannare med gott resultat.

Laboratorieverksamheten tog ett stort ansvar för att säkerställa provtagningen för covid-19. Tack vare externa leverantörer har tillgängligheten till provsvar varit god. Under 2021 togs 368 899 covid-19 prover på 191 228 unika individer. 30 674 unika länsbor konstaterades ha smittats av covid-19. Flest smittade per 1000 invånare fanns i Gnosjö och Sävsjö, lägst antal smittade fanns i Eksjö och Vetlanda. De båda sistnämnda kommunerna var de som under 2020 hade flest smittade.

Under 2021 skrevs 1 859 patienter in till slutenvården för sin covid-19, den stora majoriteten av dessa under vinter/vår. Några patienter fick mer än ett slutenvårdstillfälle på grund av denna sjukdom. Under 2021 sjukhusvårdades 1720 unika patienter för covid-19. Ungefär 178 av dessa vårdades på intensivvårdsavdelning under sitt vårdtillfälle. Antalet som avled på sjukhus under 2021 med huvuddiagnos covid-19 var 112 patienter, ungefär hälften så många som under 2020.

Ett arbetssätt med multidisciplinära konferenser (MDK) för behandling, rehabilitering och uppföljning av långtidscovid har tagits fram och testats under hösten.

Under året ökade läkarbesöken på vårdcentralerna med 7 procent, medan besök hos andra personalkategorier minskade med ungefär lika många. Mycket personal användes för provtagning och vaccinationer inom primärvården. Även akutmottagningarna ökade antalet kontakter med ungefär 10 procent.

Antalet som väntar på operation har ökat med 11 procent, främst bland de som inte var brådskande eller akuta. Antalet väntande till operation var 5 427 vid årsskiftet, vilket är en ökning med drygt 500 väntande jämfört med samma period förra året. .

Arbetet med planen för framtidens hälso- och sjukvården och förflyttningen mot nära vård har fortsatt. Bästa platsen att växa upp, leva och åldras på har tagit ny fart med koppling till strategigrupperna barn och unga, psykiatri och missbruk samt äldre. Även arbetet med Personcentrerade och sammanhållna

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

vårdförlopp pågår och implementering av ett par vårdförlopp har skett under hösten.

Hälso- och sjukvårdsbarometern som genomfördes under 2021 visar att Region Jönköpings län har det näst högsta förtroendet hos befolkningen av alla regioner i riket och att man upplever den näst bästa tillgängligheten till vården.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Jämlik hälsa och nöjda patienter/kunder

Framgångsfaktorer: Personcentrerad vård

Uppdrag/mål: Utveckla den personcentrerade vården

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Kundtillfredsställelse - nationell patientenkät	80 %	88 	Målet är uppfyllt. Under 2021 genomfördes fyra nationella patientenkäter; Öppen och slutenvård inom specialiserad somatisk vård, Primärvård och specialiserad rehabilitering. Andel positiva gällande helhetsintrycket för dessa undersökningar var 91,4 procent, 92,3 procent, 83,4 procent och 84,9 procent. Det ovägda genomsnittet blir därmed 88 procent, vilket är bättre än de senaste mätningarna.
Jag har tillgång till den hälso- och sjukvård jag behöver - Instämmer helt/delvis.	90 %	92 % 	Målet är uppfyllt. Hälso- och sjukvårdsbarometern 2021 visar att 92 procent av befolkningen i vårt län uppfattar att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver. Region Jönköpings län ligger på andra plats i landet.
Andel i befolkningen som har stort/mycket stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i sitt landsting/region	78 %	80 % 	Målet är uppfyllt. Hälso- och sjukvårdsbarometern 2021 visade att 80 procent av befolkningen i Jönköpings län har stort eller mycket stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Region Jönköpings län ligger på andra plats i landet. Snittet för riket är 69 procent.

Aktiviteter	Analys
Fortsätta utveckla den personcentrerade vård och inkludera patientföreningar och brukarråd i arbetet	I arbetet med planen för framtidens hälso- och sjukvård är den personcentrerade vården central och utgår från patienten, brukarens och närståendes behov och förmåga att hantera sin sjukdom.

Uppdrag/mål: Existentiell hälsa och andlig vård

Aktiviteter	Analys
Erbjuda samtalsgrupper för medarbetare och patienter i vården samt för allmänheten	Det har erbjudits och genomförts samtalsgrupper kring existentiell hälsa kontinuerligt för personal under året. Det genomförs även forskning i form av intervjuer av personal som deltagit i samtalsgrupperna. För patienter och invånare genomförs samtalsgrupper kring existentiell hälsa inom olika verksamheter. Exempelvis finns det grupper inom psykiatriska kliniken och rehabiliteringsmedicinska kliniken. Den psykiatriska akutmottagningen kommer att starta en grupp för efterlevande

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	till personer som begått suicid. Diakoner har utbildats och startar upp grupper för allmänheten.

Uppdrag/mål: Fortsätta att erbjuda samtal kring livsfrågor.

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete kring livsfrågor i patientens vårdplan samt via självhjälsgrupper och lärcaféer	<p>Arbete pågår, men formerna för att beskriva vilka åtgärder som görs, samt effekterna behöver utvecklas ytterligare.</p> <p>Exempelvis arbetar barn- och ungdomspsykiatriska kliniken med att möta patient och vårdnadshavare i att hantera livsfrågor och att erbjuda verktyg för bästa möjliga liv utifrån barnets förutsättningar och rättigheter. I vårdplanen beskrivs strategier för att nå dem samt en utvärdering där behandling och givna insatser följs upp. Barnkonventionen är en utgångspunkt i dialogen om barnets liv.</p> <p>Vårdcentralerna erbjuder hjälp till att förändra levnadsvanor avseende tobak, alkohol, kost och motion. Vid vårdmöten uppmärksammas, förutom fysiska besvär, även psykiska, sociala och existentiella behov.</p>

Framgångsfaktorer: Hög tillgänglighet

Uppdrag/mål: Förbättra tillgängligheten

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar	90 %	80 % 	Målet är delvis uppfyllt. Resultatet för vårdcentralerna varierar mycket. Det har varit hög belastning på samtliga vårdcentraler även under 2021. Det försämrade resultatet beror sannolikt till största delen på pandemin.
Tid till ambulans - andel prio 1 larm inom 20 minuter	80 %	68 % 	Målet är inte uppfyllt. Tillgängligheten uppgår till 68 procent under 2021. Föregående år 70 procent. Antalet uppdrag har ökat med 4 procent jämfört med föregående år. Det ökade antalet uppdrag har bidragit till en minskad tillgänglighet jämfört med tidigare år. SOS Alarm har också längre handläggningstider än tidigare för bedömning och prioritering av uppdrag. Verksamheten har på grund av coronapandemin haft ambulanser ur tjänst. Detta har också påverkat tillgängligheten negativt. Från och med november är ambulansverksamheten i normal drift.
Faktisk väntetid till första besök inom 60 dagar i specialiserad vård nationell rapportering	80 %	77 % 	Målet är delvis uppfyllt. Helårsresultatet är något under målnivån. Coronapandemin är en del av förklaringen. Det är dock ett bättre resultat om man jämför med helår 2019. Antalet väntande är sista december omkring 20 procent fler än samma datum 2020. Antalet genomförda kontakter är något fler än föregående år (2 procent).
Genomförda återbesök inom medicinskt måldatum	90 %	79 % 	Målet är inte uppfyllt. Stabilt utfall varje månad omkring 10 procent från målnivån, marginellt sämre än 2020.
Faktisk väntetid till operation/åtgärd inom 60 dagar, specialiserad vård	80 %	80 % 	Målet är uppfyllt. Det har varit en stor påverkan av coronapandemin och det är många med ett lägre prioriterat ingrepp som väntat långt över 90 dagar. De stora utmaningarna under 2021 gör att det är drygt 500 patienter fler som väntar jämfört med december 2020.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
Utökning av rehabiliteringsresurserna i primärvården	Utökning av sjukgymnaster och arbetsterapeuter i primärvården har skett kontinuerligt. Vårdcentralerna arbetar med direkttriagering till rehabiliteringspersonalen för flera olika besvär.
Förstärkning av psykosociala team	I regelboken för 2021 har en förstärkning av vårdpengen genomförts, som är riktat till de psykosociala teamen.

Uppdrag/mål: Förbättra tillgängligheten till 1177 vårdguiden på telefon.

Aktiviteter	Analys
Se över var 1177 är bäst organiserad	I nuläget rekommenderas ingen ändring av organiseringen av 1177 vårdguiden på telefon. I projektet <i>Första linjens digitala vård</i> ser man över hur verksamheten kan effektiviseras genom triagering och förändrade arbetssätt.

Uppdrag/mål: Arbeta aktivt med att ta hand om den uppskjutna vården

Aktiviteter	Analys
Planering och uppföljning av den uppskjutna vården	Under coronapandemin som pågått i snart två år, har antalet väntande till operation ökat. Under hösten var målet att verksamheten skulle kunna börja operera mer, men andra faktorer som minskad verksamhet under sommaren och byte av journalsystem på operationsklinikerna har gjort att verksamheten inte kom igång i den utsträckning som planerats. Under sista delen av året ökade åter antalet covid-19 sjuka också påverkade operationskapaciteten. Därför ligger den uppskjutna vården på en oförändrad nivå.

Framgångsfaktorer: Jämlik hälsa och vård

Uppdrag/mål: Arbeta för jämlik hälsa att vården erbjuds och fördelas på lika villkor.

Aktiviteter	Analys
Utbildning och diplomering i hbtq-frågor	Under året har flertalet hbtqi-diplomeringar fått ställas in på grund av coronapandemin. Diplomeringsutbildningen för AT-läkarna har kunnat genomföras under året men delvis digitalt. Totalt avslutades fyra grupper och fyra grupper påbörjades under året. Kortare utbildning/föreläsning hölls på Sörängens folkhögskola för samtliga elever i november månad och en digital utbildning/föreläsning hölls för psykosvården.

Uppdrag/mål: Arbeta med integration

Aktiviteter	Analys
Upplys om hälso- och sjukvården på olika språk	Arbetet med Hälso-skolan fortsätter på olika arenor. Nya kontakter med samverkanspartners har etablerats under hösten i samband med vaccinering. Enkätuppföljningar genomförs i december. Under året har Hälso-skolan utvecklats med ämnen på olika språk, exempelvis om RS-virus, vaccin mot Covid-19, allemansrätten, hedersrelaterat våld samt suicid prevention, Agenda 2030 och Patientkontakt.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
Fortsatt samverkan och samarbete tillsammans med kommuner	Föräldraskapsstöd har fortsatt att erbjudas under året. I vägledande samspel har två grupper i olika språk genomförts. Speciella aktiviteter för äldre utrikesfödda har genomförts som till exempel: Öxnegården Må bra i naturen, promenader utomhus, undervisning från Hälsoskolan med inriktning om Covid-19, provtagning, vaccination, stress och oro, tandvård, trafiksäkerhet och Allemansrätten. Enkätuppföljningar av Hälsoskolan visar att 70 procent av deltagarna har börjat med någon form av regelbunden motion. Drygt 60 procent har också gjort förändringar avseende kost. Uppföljningar visar också livsstilsförändringar som bättre sömnvanor och att deltagare fått verktyg att hantera stress och oro.

Uppdrag/mål: Funktionsnedsättning

Aktiviteter	Analys
Samverkan med länets kommuner och föreningsliv inom funktionshinderområdet	Samverkan med föreningslivet inom funktionshinderområdet har genomförts på olika sätt. Ett lärande nätverk för omställning till nära vård startade upp i februari. Ämnen som egenvård, Patientkontrakt och juridik har varit inslag under träffarna. Utbildnings- och informationsinsatser har genomförts av deltagarna kopplat till den egna föreningen. En arbetsgrupp i Funktionsrätt har påbörjat ett samarbete med Barn och unga kopplat till Folkhälsoenkät ung SÅR. Länsrådet för funktionsnedsättningar och Dialogmöten är återkommande aktiviteter.
Arbeta med att förbättra tillgängligheten	Anpassning av lokaler utifrån ett funktionsnedsättningsperspektiv görs kontinuerligt. Coronapandemin har påverkat på många sätt och det är viktigt att kunna erbjuda olika sätt för invånare och patienter att få tillgång till information, stöd och miljö.
Skapa jämlika förutsättningar för personer med funktionshinder	Vid förändringar av verksamheten ska tillgängligheten beaktas och säkerställas för att personer med funktionsnedsättning får tillgång på lika villkor som andra till den fysiska miljön, transporter, information och kommunikation, samt IT- system. Även service och utbud av tjänster som erbjuds allmänhet ska vara tillgängligt.

Framgångsfaktorer: Bästa plats att växa upp och åldras på - Främja barn och ungdomars hälsa och förebygga psykisk ohälsa.

Uppdrag/mål: Tillgängligheten ska stärkas inom barn- och ungdomspsykiatri och barn- och ungdomshälsan

Aktiviteter	Analys
Metodstöd för ungas psykiska hälsa	Ett flertal aktiviteter och riktade insatser har genomförts under året. Samtidigt har stora delar av verksamheten varit påverkad av pandemin och aktiviteter har fått ställas in, genomförts i mindre grupper eller genomförts digitalt.
Bygga ut utredning och behandling för neuropsykiatri	Budgetmedel har tillförts barn- och ungdomspsykiatri för att öka kapaciteten för utredning och behandling. Utvecklingsarbete pågår inom flera områden. Arbetet med att förbättra tillgängligheten till utredning sker både med egna resurser och köpta utredningar. Utmaningar finns avseende rekrytering för att förstärka egen utredningskapacitet, framförallt psykologer. Samverkan med kompetensförsörjningsenheten pågår avseende psykologrekrytering, men även för att förstärka kapacitet för uppföljning och behandling efter utredning.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Utredning för utveckling av första linjens barn- och ungdomspsykiatri

Aktiviteter	Analys
Starta upp ett arbete tillsammans med kommunerna	Arbetet med förstärkt samverkan med kommuner inom ramen för omställningen till nära vård pågår enligt plan. Inom ramen Bästa platsen att leva på har lärandeseminarium ägt rum.

Uppdrag/mål: Förbättringsarbeten med inspiration från Skottland och Cincinnati

Aktiviteter	Analys
Förbättringsarbetet fortsätter tillsammans med kommunerna	Arbetet i <i>Bästa platsen att växa upp, leva och bo</i> på fortsätter. Samverkan mellan Region Jönköpings län och kommunerna är påbörjad. En projektrapport fram till och med januari 2022 är under framtagande och kommer att vara klar under februari månad. Planering inför resultatredovisning av teamens arbete pågår samt planering inför 2022.

Uppdrag/mål: Arbeta för en jämlik barnhälsovård.

Aktiviteter	Analys
Riktade insatser till familjer med behov av extra stöd	Flera familjecentraler erbjuder föräldrarna gemensamt hembesök av BHV-sjuksköterska och kurator. Arbetet med riktade hembesök av enbart barnhälsovården samt också gemensamt med familjecentralerna och socialtjänsten fortgår. Erfarenheterna av de riktade hembesöken så här långt är att de ytterligare stärker möjligheten att identifiera och ge tidigt stöd till de familjer som behöver detta.

Uppdrag/mål: Familjecentraler

Aktiviteter	Analys
Nya familjecentraler	Familjecentralplaneringen pågår med Gnosjö kommun. Råslätts familjecentral har flyttat in i nya lokaler. I Mullsjö finns delar av familjecentralen på plats. Nybyggnationen av Norrahammars familjecentral pågår. Inflyttning planerad till sommaren 2022. Ny familjecentral i Nässjö på gång. Planering för ny familjecentral i Tranås kommun pågår, beslut är ännu inte taget.

Uppdrag/mål: Ungdomsmottagningar

Aktiviteter	Analys
Öka tillgängligheten genom att fortsätta att utveckla den digitala ungdomsmottagningen	Ungdomsmottagningen online är på plats. För att öka tillgängligheten till den digitala ungdomsmottagningen har alla barnmorskor utbildats i OnLine.

Framgångsfaktorer: Bästa plats att växa upp och åldras på - Främja äldres hälsa och förebygga psykisk ohälsa

Uppdrag/mål: Arbeta riktat mot äldres hälsa

Aktiviteter	Analys
Ta fram en plan för arbetet med att förbättra äldres psykiska hälsa	Arbete pågår med integrering av äldres hälsa i etableringen av hälsocenter i Jönköpings län, samverkan med civil- och pensionärsrörelsen, samt digital inkludering och insatser för minskad ensamhet.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
Metodstöd för äldres psykiska hälsa	<p>Arbete är påbörjat för att motverka äldres ofrivilliga ensamhet. En person har anställts som jobbar strategiskt och länsövergripande med denna fråga. Flera olika insatser och aktiviteter för seniorer har startats upp och visas i Seniorportalen, som spridits i länet.</p> <p>Seniora existentiella samtalsledare har utbildats. Några samtalsgrupper har kommit igång under hösten och fler kommer att påbörjas under 2022. Hur grupper kan startas upp påverkas av coronapandemin. Även pensionärsföreningarna har startat ett projekt för att motverka ofrivillig ensamhet hos seniorer i länet. De har uppsökande verksamhet hos sina medlemmar.</p>

Uppdrag/mål: Utvärdera den geriatriska våren i Region Jönköpings län

Aktiviteter	Analys
Utvärdera den geriatriska vården	Arbetet har planerats men försenats med anledning av coronapandemin och har därför inte kunnat färdigställas under året.

Uppdrag/mål: Trygg och säker vård och omsorg

Aktiviteter	Analys
Fortsatt utökning av läkarstödet i kommunerna	Nuvarande avtal har förlängts under 2021. Översyn av avtal för läkarmedverkan i särskilda boendena och den kommunala hemsjukvården har genomförts under hösten 2021 för att samordnas med utvecklingen av nära vård i samverkan med länets kommuner. Avtalet kommer att fastställas i REKO tidigt under 2022.
Trygg och säker vård och omsorg i hemmet	Avtalet angående läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommuner är färdigt. Beskrivning och överenskommelse tillsammans med länets kommuner om gemensamma arbetssätt, som en del av arbetet i förflyttningen mot Nära vård är färdig och sprids. Detta för att underlätta samarbetet i vården runt personer med behov från både Region Jönköpings län och kommunerna. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår för att hitta nya arbetssätt och sprida dessa för att stärka samverkan mellan vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård.

Uppdrag/mål: Organisera verksamheten så att de mest sjuka invånarnas behov av hälso- och sjukvård tillgodoses.

Aktiviteter	Analys
Erbjuda patientkontrakt	<p>Arbetet med införandet av patientkontrakt fortsätter enligt plan. Antalet överenskommelser ökar. Rutiner och mallar för dokumentation är framarbetat, men behöver ytterligare utvecklas och testas. Stödmaterial är framtaget.</p> <p>Patientkontrakt är en integrerad del i införandet av de <i>personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen</i>.</p> <p>Ett fortsatt samskapande med invånare och dialogforum med fokus på patientkontrakt har genomförts med patientorganisationer och politiker. Region Jönköpings län arbete har bidragit till det nationella arbetet med fokus patientkontrakt – invånare. Insikter från detta arbete integreras vidare i utveckling av patientens kunskapsstöd.</p> <p>Forskning inom patientkontrakt har fortsatt under 2021.</p> <p>En övergripande handlingsplan är framarbetad för det fortsatta arbetet</p>

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	under 2022.
Erbjuda patienter en fast vårdkontakt	Punktmätning genomförd på särskilda boende med goda resultat. Fortsatt arbete med att säkra processer och dokumentation.

Strategiska mål: Bra munhälsa, God tandvård

Framgångsfaktorer: Integrera och utveckla det förebyggande arbetet för att nå hälsoeffekter hos befolkningen

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel karies fria 19-åringar	45 %	43 % 	43 procent av länets 19-åringar är kariesfria och utfallet ligger därmed något under utfallet för 2020 och i nivå med utfallet 2019. Måluppfyllelsen speglar ett genomsnitt men det skiljer mycket mellan de olika klinikernas resultat och munhälsan är betydligt sämre i utsatta områden. Utökade satsningar från tidig ålder i framför allt utsatta områden krävs fortsatt för att bibehålla den goda tandhälsan i länet.

Framgångsfaktorer: God tillgänglighet och bra bemötande

Uppdrag/mål: Arbeta med tillgänglighet till tandvård

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Täckningsgrad för den uppsökande verksamheten (munhälsobedömningar)	90 %	70% 	Målet är inte uppfyllt. Pandemin har påverkat att den planerade verksamheten inte kunnat utföras. Under de första månaderna 2021 utfördes inga munhälsobedömningar på grund av pandemin. Andel som fått munhälsobedömning utförd är 70 procent vilket är ett bättre resultat jämfört med 2020 då 45 procent fick munhälsobedömning utförd.
Andel berättigade till nödvändig tandvård som fått den utförd	47 %	54 % 	Målet är uppfyllt. Av totalt antal berättigade (6 415 personer) har 54 procent behandlats. Av totalt 3 444 personer som fått nödvändig tandvård utförd har Folk tandvården behandlat 2 262 och privata vårdgivare 1 394. Differensen beror på att personer har fått behandling hos både Folk tandvård och privat vårdgivare.
Allmäntandvård: Andel revisionspatienter i tid till undersökning och behandling, Folk tandvården	90 %	82 % 	Målet är delvis uppfyllt. Relativt små förändringar har skett under 2021. 12 av 26 kliniker har en tillgänglighet på 90 procent eller mer. 14 kliniker har en tillgänglighet mellan 89 och ned till ca 47 procent.
Tillgänglighet specialisttandvård inom 60 dagar efter remiss	80 %	31 % 	Målet är inte uppfyllt. Detta är ett nytt mätetal för 2021, därför är jämförelser med tidigare perioder ej möjligt.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Strategiska mål: Sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Jämlik hälsa, jämlik verksamhet och mångfald

Uppdrag/mål: Arbete med mänskliga rättigheter och diskrimineringsgrunderna för en jämlik hälsa och jämlik verksamhet

Aktiviteter	Analys
Ett tydligt jämställdhetsperspektiv i samtliga verksamheter	Frågan finns i Hållbarhetsprogrammet för 2021-2025. En arbetsgrupp för att hålla ihop området Social hållbarhet har bildats med en styrgrupp som följer arbetet. Syftet är att så mycket av arbetet som sker utifrån delmål och aktiviteter i Hållbarhetsprogrammet, ska ske synkroniserat med arbetet som sker utifrån andra styrdokument och uppdrag.
Möjligheten att ta del av regionfullmäktiges sammanträden ska utvecklas, ett exempel är att under 2021 införa teckenspråks- och skrivtolkning.	Genomfört - avslutat under VT 2021.

Uppdrag/mål: Konkretisera hur jämställdhetsarbetet ska utvecklas och genomföras i organisationens samtliga verksamheter.

Aktiviteter	Analys
Handlingsplan jämställdhetsintegrering	Arbetet med jämställdhetsintegrering samordnas med de delmål och aktiviteter som finns i dimensionen social hållbarhet i Hållbarhetsprogrammet under framgångsfaktorn <i>vi är till för alla</i> .
Identifiera och åtgärd av omotiverade eller godtyckliga skillnader i förhållande till kön	Flertalet av mätetal i vården kan redovisas i förhållande till kön. Verksamheterna ansvarar för om det finns omotiverade skillnader och ta ansvar för att åtgärda vid behov. Även på övergripande nivå värderas eventuella skillnader.

Process och produktion

Strategiska mål: Enklare vardag för patienter och medarbetare

Framgångsfaktorer: Sveriges bästa digitala vård och stödsystem.

Uppdrag/mål: Leda arbetet med att nå målet och under 2021 konkretiseras planen att uppnå målet

Aktiviteter	Analys
Arbeta för att uppnå målet att ha Sveriges bästa digitala vård och stödsystem	Region Jönköpings län genomför under en treårsperiod en kraftsamling kring e-hälsa genom att samla resurser och kompetenser i programmet <i>Enklare vardag för patienter och medarbetare</i> . Syftet är att bättre samordna de initiativ och arbeten som pågår såväl nationellt, sjukvårdsregionalt, regionalt som lokalt och öka användningen av befintliga e-hälsotjänster. Vårdcentralernas uppdrag att erbjuda e-tjänster förtydligas och utökas genom exempelvis arbeta med första linjens digitala vård, som är en satsning på den nationella plattformen för symtombedömning, hänvisning och chatt. Ett annat område är att stärka arbetet med kronikergrupper genom en lösning för egenmonitorering. Båda dessa satsningar är något försenade på grund av överklagan vid upphandling. Planeras starta under

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	2022.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Fortsätta utvecklingen mot digitala tjänster

Aktiviteter	Analys
Fortsätta utökningen och tillgängligheten till digitala vårdmöten och andra digitala tjänster inom sjukhusvården och primärvården.	<p>I februari 2021 infördes MittVaccin som boknings- och journalsystem för vaccination mot covid-19. Fram till och med december 2021 har totalt runt 690 000 doser vaccin registrerats i MittVaccin i Region Jönköpings län. Under hösten 2021 infördes MittVaccin även för alla andra vaccinationer inom Region Jönköpings län, exempelvis vaccin som ges inom barnhälsovården, influensavaccinationer och resevaccin.</p> <p>Digitala vårdbesök kan i princip genomföras i alla vårdverksamheter i länet. Arbetet kvarstår med att bredda användningen till fler medarbetare och säkerställa arbetssätten.</p> <p>Användningen av Journalen via nätet har ökat under året på grund av provsvaren för covid-19. Arbetet har genomförts för att ytterligare utöka antalet informationsmängder i Journalen via nätet och Nationella patientöversikten. 1177.se har under året fortsatt att vara huvudkanalen för spridning av information kring coronapandemin och vaccination.</p>
Införa lösningar för egenmonitorering	Upphandling av hemmonitorering är genomförd i samverkan med Region Kalmar, men överklagan gör att projektet är försenat.
Införa första linjens digitala vård - automatiserad anamnes och triagering	<p>Ett gemensamt program för införande av en nationell plattform för första linjens digitala vård (FLDV) pågår i sydöstra sjukvårdsregionen. Programmets huvudsyften är att öka tillgängligheten för invånaren i den första kontakten med vården. Invånaren ska kunna komma i kontakt med vården främst via en symtomguide, kunna chatta eller ha videosamtal med vården och sedan sömlöst hänvisas till rätt vårdnivå. I ett senare skede ska olika nationella tjänster också ingå, såsom förbättrade möjligheter för invånaren att boka tider, följa sin remiss, kunna se vilket utbud som finns var, samt kunna få kallelser digitalt.</p> <p>Det nationella programmet är en del i överenskommelsen God och nära vård, som syftar till att skapa en förbättrad tillgänglighet till vården. En upphandling av en nationell lösning via Inera påbörjades men beslutet om tilldelning överklagades vilket medför försening av programmet.</p>

Uppdrag/mål: Införa digitala verktyg med artificiell intelligens

Aktiviteter	Analys
Starta förstudie för Artificiell Intelligens	<p>En kartläggning av vad som finns i form av AI i verksamheten idag är genomförd och presenterad för programstyrgruppen för Ehälsa. Leverantörerna till flera av våra befintliga IT-stöd har AI-produkter som tilläggsapplikationer eller som en kommande vidareutveckling i sina produkter. Förslaget är att nya IT-stöd med artificiell intelligens bör även fortsättningsvis införas i våra verksamheter utifrån verksamhetens behovs- och nyttoanalys. Hantering sker i ordinarie process, med beredning, beslutsgång och prioritering i programstyrgrupps- och styrgruppsstrukturen.</p>

Uppdrag/mål: Digifysisk vårdcentral

Aktiviteter	Analys
Undersök möjligheterna för digifysisk vårdcentral	Arbetet har försenats på grund av pandemin.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Underlätta användandet och kunskap om digitala stöd och tjänster

Aktiviteter	Analys
Program för Enklare vardag - för patienter och medarbetare	Programmet tar ett helhetsgrepp om de e-hälsotjänster som finns inom Region Jönköpings län. Programmet ska förverkliga de strategiska vägval som gjorts och säkerställa att Region Jönköpings län har angreppssätt och metoder som gör det möjligt att dra full nytta av och använda befintliga e-hälsotjänster optimalt. Dialog med verksamhetsområden pågår inom flera utvecklingsområden. Metod för implementering har tagits fram och införandet av tjänster har genomförts vid ett flertal verksamheter.

Uppdrag/mål: Fortsätta utvecklingen av vårdssystemet Cosmic

Aktiviteter	Analys
Kontinuerlig utveckling och förbättring av vårdssystemet Cosmic	Flera utvecklingsområden pågår, exempelvis beställning och svar (BOS) för klinisk fysiologi och röntgen kommer genomföras vecka 11 2022. En breddning av Cosmics mobila lösning NOVA planeras. Cosmics beslutsstöd CDS strokeprevention är startad under hösten som pilot. En pilot är även genomförd med taligenkänning, som fallit väl ut och en utökning har påbörjats. Cambio har resursbrist vilket medfört att uppgraderingar förskjutits och vissa önskade förbättringar har skjutits fram till 2022 eller 2023.

Strategiska mål: Bra folkhälsoarbete

Framgångsfaktorer: Effektiva och ändamålsenliga processer

Uppdrag/mål: Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande

Aktiviteter	Analys
Fortsätta arbetet för att förbättra arbetssätten och digitaliseringen av hälsosamtal.	På grund av pandemin har medarbetare från verksamheten inte kunnat involveras i arbetet. Vissa aktiviteter har ej kunnat genomföras eller påbörjas på grund av brist på IT-resurser. Samverkan med Hälsocenter har fortsatt för uppföljning av vissa patienter och levnadsvanor efter hälsosamtal. Arbetet är ett delprojekt i Tillsammansarbetet och fortsätter under 2022.
Revidera handlingsplanen till strategin Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län.	Revideringen av handlingsplanen inför 2022-2023 har genomförts. Arbetet har skett genom besök till länets kommuner och förankring i ledningssystemet för samverkan mellan länets kommuner och Region Jönköpings län. Avstämningar har skett med samverkansansvariga för respektive handlingsområde samt i arbetsgrupper och workshops kopplade till dessa. Även Regional utveckling, Länsstyrelsen, Smålandsidrotten, Jönköping University och andra länsaktörer har givits möjlighet att yttra sig över ett remissförslag till handlingsplan. Handlingsplanen kommer att tas upp för beslut i nämnden för Folkhälsa sjukvård i januari 2022.

Uppdrag/mål: Livsstilsutmaningen

Aktiviteter	Analys
Ta fram en handlingsplan för utveckling kring livsstilsutmaning	Sju vårdcentraler med högst Care need index (CNI) i kombination med antal listade CNI-tunga personer påbörjar en satsning med prioriterade medel under tre år inom ramen för vårdval i Region Jönköpings län. I satsningen ingår att pröva riktade hälsofrämjande insatser och förbättra

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	<p>tillgängligheten till vård och stöd. Vårdcentralerna ska även öka förståelsen och kunskapen om vikten av en god hälsa (psykiskt, fysiskt, socialt) hos både invånarna i området och hos medarbetare/chefer, samt tidig upptäckt utifrån riskfaktorer.</p> <p>Hälsocenter har skapats där lokal överenskommelse skrivs mellan kommun och Region Jönköpings län. Fokus på hälsocoachtimmar utifrån befolkningsmängd i respektive kommun. Uppdrag och nätverk för hälsocoacher. Utrymme för lokala anpassningar är viktigt för ägarskap och engagemang, inte minst i civilsamhället.</p>
Hälsofrämjande arbete i socioekonomiskt utsatta områden.	<p>Vid avstämningsmöte för det hälsofrämjande arbetet i socioekonomiskt utsatta områden har vårdcentralerna rapporterat om status i deras arbete, samt diskuterat möjligheter och utmaningar framöver. Det hälsofrämjande arbetet pågår men anpassas efter omständigheter och behov.</p> <p>På grund av den fortsatt rådande situationen med spridning av covid-19 har flera vårdcentraler signalerat om en stor belastning och därför haft svårt att delta i annat arbete i den omfattning som önskats.</p>
Fortsätta att arbeta målinriktat för att förbättra folkhälsan hos länets invånare	<p>Alla sju vårdcentraler har gjort en projektplan som ligger till grund för arbetet. Några vårdcentraler har ändrat inriktning i sin plan. På workshoppen i november såg merparten av deltagande vårdcentraler att man har svårigheter i att hålla arbetet igång, när man samtidigt är belastad av coronapandemin. Detta gör att arbetet inte går så snabbt framåt som önskvärt.</p>
Etablera hälsocenter i merparten av länets kommuner	<p>Kommunerna i Jönköpings län och Region Jönköpings län satsar gemensamt på att utveckla hälsocenter tillsammans med civilsamhälle och föreningsliv. Hälsocenter är en lokal samverkansmodell för kommuner, vårdcentraler och ideell sektor. Samtliga 13 kommuner i länet deltar nu i samverkan att etablera Hälsocenter.</p>

Uppdrag/mål: Bidrag inom folkhälsoområdet

Aktiviteter	Analys
Uppföljningsbesök till föreningar genomförs	<p>Uppföljning av bidragsgivning till ideella länsorganisationer sker på olika sätt. Generell uppföljning görs i samband med organisationers ansökan för nästkommande år. Utöver detta bjuds årligen cirka 8 föreningar in för ett möte. Beviljade projektmedel följs upp genom inskickad rapport senast 3 månader efter avslutat projekt. Under 2020-2021 har flera organisationer som beviljats projektmedel ansökt om förlängning då pandemin påverkat drift av projekt. Förlängning har beviljats till mars 2022.</p>
Fördelning av bidrag inom folkhälsoarbetet	<p>Förslag till fördelning av bidrag inom folkhälsoområdet sker årligen under hösten. Beslut fattas i december i nämnden för Folkhälsa och sjukvård. Den 14 december godkändes både förslag till bidragsgivning för 2022 samt en utlysning av de medel som kvarstår. Utllysning av dessa sker i mars 2022 då föreningar som inte tidigare sökt medel från Region Jönköpings län uppmanas att söka organisations- och verksamhetsbidrag för 2022. Organisationer som redan sökt medel och beviljats är inte aktuella vid denna utlysning.</p>

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Hälsa för livet

Aktiviteter	Analys
Meny till invånare	Utvecklingsarbetet som startade under året i Sydöstra sjukvårdsregionen för att öka användningen och utveckla stöd och behandlingsprogrammet <i>Tobakshjälpen</i> , har fungerat bra och gett resultat. Arbetet kommer fortsätta även under 2022. Piloten gällande fysisk aktivitet har avslutats och uppfattats positivt av patienter och behandlare. Avtal kommer att tecknas med Region Stockholm som äger programmet Mindfulness.
Utveckling och spridning av fler mötesplatser och hälsocaféer liksom hjärtats hus i länet	I slutet av 2021 inleddes arbetet med en ny digital plattform för hälsocafédelarna som tydligare ska vända sig direkt mot invånare. Hälsocenter och Recovery college är nya givna samarbetspartners. Digital mötesplats har genomförts som en pilot vid två tillfällen ”Årligt talat”. Under 2021 övergick Hjärtats hus från ett arvfondsprojekt till att drivas av Region Jönköpings län. Arbetet pågår med breddning av diagnoser från cancer till ett flertal andra diagnoser som till exempel hjärt- och kärlsjukdomar och diabetes. Under året har ett flertal aktiviteter genomförts trots pandemin. Hjärtat hus är uppbyggt kring volontärer, personer med egen erfarenhet. Under hösten genomfördes en gemensam utbildning för Peer, Levande bibliotek samt volontärer från Hjärtats hus och gemensamma nätverksträffar har påbörjats. Självhjälpsgrupper avseende utmattning, närstående till någon som mår psykiskt dåligt och Förälder/närstående till vuxna barn med missbruk samt vänskap/ensamhet pågår.

Uppdrag/mål: Jämlig rehabilitering

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete med att utveckla jämlig rehabilitering utifrån patientens behov, tillsammans med kommun, primärvård och specialistvård	Utvecklingen av rehabkedjan bedrivs i samarbete mellan primärvård, kommun och specialiserad vård. Samordningsgrupp rehabilitering är en arbetsgrupp under REKO. I samarbetet har det varit fokus på arbete med rehabiliteringsplan och digital artrosskola. Arbetet har skett med patientmedverkan och involvering av alla vårdnivåers rehabpersonal från början dvs hela rehabkedjan. Under coronapandemin har gruppen arbetat med att utveckla rehabiliteringen för covid-19 patienter på alla vårdnivåer inklusive den kommunala hälso- och sjukvården. Gruppen har även varit delaktig i att ta fram en uppföljning för personer som vårdats för covid-19 inom slutenvården.

Uppdrag/mål: Rehabilitering återgång till arbetet

Aktiviteter	Analys
Optimera sjukskrivningarna inom området psykisk ohälsa	Vårdcentraler inom Region Jönköpings län deltar i ett förbättringsarbete gällande sjukskrivningar inom främst psykisk ohälsa och ospecifik smärta. Det övergripande syftet med förbättringsarbetet är att förenkla och optimera sjukskrivningsprocessen för såväl patient som vårdcentral samt frigöra tid för andra patientgrupper. Förbättringsarbetet har resulterat i att man tagit fram enhetliga rutiner för sjukskrivningsprocessen. Rutinerna kommer att spridas till alla länets vårdcentraler.
Utveckla arbetssätt inom sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen	Forskningsstudien har blivit något försenad på grund av att en komplettering till etikansökan behövdes. Studien startas upp januari 2022.
Utveckla metodstöd	Fortsatt arbete pågår inom förbättringsområdet smärta och psykisk ohälsa.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Strategiska mål: Säker hälso- och sjukvård, och tandvård

Framgångsfaktorer: Effektiva och ändamålsenliga processer

Uppdrag/mål: Säker vård alla gånger

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Vårdprevention	90 %	82 % 	Målet är delvis uppfyllt. Den ökning av andel patienter som efter riskbedömning fått åtgärder utförda har under året gått tillbaka till tidigare nivåer. Systematiska utbildningar till alla nyanställda sjuksköterskor och återkommande utbildningarna för undersköterskor planeras vilket kan förbättra resultatet framöver igen.

Aktiviteter	Analys
Säker vård alla gånger	Normalt patientsäkerhetsarbete pågår, med beredskap att hantera specifika pandemirelaterade frågeställningar. Samtidigt pågår förberedelsearbete inför 2022, med anpassning till nationell handlingsplan för patientsäkerhet.
Genomföra patientsäkerhetsberättelser	En ny nationell mall för patientsäkerhetsberättelse (PSB) är framtagen, planering av arbetsätt för rapportering i Stratsys är klar. Arbete med att sammanställa PSB på övergripande nivå pågår.
Genomför patientsäkerhetsronder	Arbetsättet med patientsäkerhetsronder har utvärderats och justerats för att stärka det proaktiva patientsäkerhetsarbetet. Patientsäkerhetsronder i realtid (PiR) inom psykiatri samt ambulans och akutklinikerna är genomförda och fler kliniker kan nu erbjudas detta. Planering för vårens patientsäkerhetsronder pågår enligt årshjul för patientsäkerhet.
Patientsäkerhetsdialoger	Patientsäkerhetsdialoger och uppföljning av patientsäkerhetsarbetet har genomförts enligt årshjul för patientsäkerhet i anslutning till verksamhetsuppföljningarna.

Uppdrag/mål: Arbeta med strategiska fokusområden för patientsäkerheten

Aktiviteter	Analys
Utveckla arbetsätt och uppföljning av strategiska fokusområden	Ledning och styrning av det systematiska patientsäkerhetsarbetet är intensifierat. Så även arbetet med nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet och patientsäkerhet i det nationella systemet för kunskapsstyrning. Etablering av en lokal samverkansgrupp patientsäkerhet planeras starta upp i februari 2022.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Strategiska mål: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård

Framgångsfaktorer: Effektiva och ändamålsenliga processer

Uppdrag/mål: Fortsätta det påbörjade arbetet inom kunskapsstyrningen

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Indikatorer i öppna jämförelser		—	Under 2021 genomfördes ingen Hälso- och sjukvårdsrapport med sedvanlig jämförelse mellan regionerna, utan ett antal mått presenterades enbart på nationell nivå utan data från respektive region. Därför har detta mått inte har något utfall för 2021.

Aktiviteter	Analys
Följer den nationella utveckling och genomför lokala anpassningar vid behov	Region Jönköpings län bevakar utvecklingen av Nationellt kliniskt kunskapsstöd för en hel vårdkedja och deltar i dialog om utveckling av hur regionerna ska kunna hämta nationellt kunskapsinnehåll. Faktagrupperna har börjat revidera dokument utifrån rekommendationerna i Nationellt kliniskt kunskapsstöd. Ett arbete är påbörjat med prototyper för visning av Fakta och olika typer av kunskapsstöd inom en handfull programområden på webbplatsen Folkhälsa och sjukvård i syfte att hitta generiska lösningar och gemensamma standarder för innehåll. Utvecklingen integreras i införandet av länsgemensamma programområden och implementering av vårdförlopp.
Utveckla kunskapsstyrning utifrån nationell och sjukvårdsregional modell	Handlingsplanen för etablering av länsgemensamma programområden och stödstrukturer för kunskapsstyrning förtydligas som utgångspunkt för fortsatt arbete. Planen beskriver syfte och mål, sammanhang, prioriterade aktiviteter samt roller och ansvar i etableringen vilket har identifierats är viktiga delar där gemensam uppfattning är avgörande för att komma vidare i utvecklingen.

Uppdrag/mål: Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

Aktiviteter	Analys
Fortsätta arbetet med personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp	Arbetet med införande av personcentrerade och standardiserade vårdförlopp (PSVF) pågår. Under året är PSVF för stroke/TIA, reumatoid artrit samt Höftledsartros införts. Fler vårdförlopp är på gång.

Uppdrag/mål: Samarbetsvård - kroniska sjukdomar

Aktiviteter	Analys
Somatisk hälsa vid psykisk sjukdom	Projektet Samarbetsvård psykisk hälsa har startat främst i samverkan mellan vuxenpsykiatriska klinikerna, folkhälsa, primärvård och kommuner. Arbetet sker något långsammare på grund av coronapandemin.
Omhändertagande av patienter med kronisk sjukdom	Arbetet sker inom ramen för Tillsammans för bättre hälsa och jämlik vård. Uppföljning av hur hjärtsviktsmottagningar utvecklats, planeras under hösten. Andra utvecklingsinitiativ som pågår är t ex inom ramen för vårdsamordningsprocessen och målsättningarna inom patientkontrakt samt inom samarbetsvård psykisk hälsa. En ny modell för att analysera särskilda riskfall vid utskrivning har påbörjats. Syftet är att förstärka överföring till primärvård när det är angeläget. Metoden har börjat användas för patienter med covid-19 där en stor risk för svår sjukdom identifierats.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
Förbättra konsultstöd från specialistvården till primärvården	Arbetet med att utveckla konsultstöd mellan specialistsjukvård och primärvård för personer med kroniska sjukdomar har delvis pausats på grund av coronapandemin. Det har dock skett annat utvecklingsarbete framförallt i projektet "säker covid", där ett nära samarbete med infektionsspecialist och primärvård har möjliggjort ett bättre proaktivt omhändertagande av personer med risk för allvarlig covidsjukdom. Arbetssättet kan bli en modell för hur samarbetet kan utvecklas även för andra diagnosgrupper.

Uppdrag/mål: Palliativ vård - vård i livets slutskede

Aktiviteter	Analys
En utredning ska göras ihop med kommunerna	Arbete i samverkan mellan specialistvård, vårdcentral- och kommunnivå utifrån utredningens rekommendationer pågår.
Vårdplatser för specialiserad palliativ vård	Ett arbete pågår med att tillskapa palliativa åtgärdsplatser på länets tre akutsjukhus.
Specialiserad sjukvård i hemmet	Specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH) ska ge ett ökat stöd till primärvården och kommunerna samt till slutenvårdskliniker på sjukhusen.

Uppdrag/mål: Samordning av det suicidpreventiva arbetet

Aktiviteter	Analys
Arbeta med samordning av suicidprevention	Under året har nätverksträffar genomförts med de lokala samordnarna för suicidprevention. Den grundläggande suicidpreventionsutbildning som alla kommunsamordnare erhållit har följts upp. Grundutbildning i suicidprevention har genomförts tillsammans med Räddningstjänsten för blåljuspersonal (polis, ambulans, räddningstjänst). Studien kring "attityder till screening för beroendeproblem och suicidalitet" har fortsatt och resultaten är nu klara. Psykiatriveckan fick i år en egen dag om suicidprevention och suicidpreventiva veckan utökades till att fler aktörer från länet deltog. Suicidprevention har även varit med som en del i Folkhälsomyndighetens satsning för Antistigma i Region Jönköpings län.

Uppdrag/mål: Våld i nära relationer

Aktiviteter	Analys
Fortsatt utveckling och utvärdering av modellen inom hela länet	Behandling av våldsutsatta och våldsutövare är etablerad. Behandling av barn har delvis startat. Det pågår en utveckling inom området där alla barn som har föräldrar aktuella inom verksamheten alternativ till våld, ATV, ska ha rätt till information och avlastande samtal. I vissa fall erbjuds även barnen psykologsamtal.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Rehabilitering som ger stöd och behandling till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar

Aktiviteter	Analys
Beslut kring rehabiliteringens verksamhet vad gäller lokaler	Tillfälliga lokaler på Mossle-området har möjliggjort en förbättrad arbetsmiljö för verksamheten. Då verksamhetens lokaler inte behöver vara knutna till sjukhuset har regionfastigheter påbörjat ett arbete med att finna lämpliga lokaler i Värnamo.

Uppdrag/mål: God läkemedelsanvändning

Aktiviteter	Analys
Lagernivåer av kritiska läkemedel	Arbetet kring lagernivåer av kritiska läkemedel för sjukhusens räkning påbörjades innan pandemin och har i och med densamma intensifierats. Region Jönköpings län arbetar även i nationella konstellationer för att säkra tillgång och fördelning av viktiga läkemedel där tillverkande företag flaggat för bristsituationer.
Undvika olämpliga läkemedel hos äldre	Flera aktiviteter pågår kontinuerligt för att undvika olämpliga läkemedel till äldre, tex läkemedelsgenomgångar, handlingsplan äldre och läkemedel och olika utbildningsinsatser. Arbete inom trygg och säker sjukvård och omsorg samt arbete med patientkontrakt och läkemedelsplan fortgår. Revidering av häftet "Läkemedelsbehandling av de mest sjuka och sköta äldre" pågår. Handlingsplan för säker användning av opioider är framtagen och godkänd.

Uppdrag/mål: Smittskydd och vårdhygien

Aktiviteter	Analys
Storskalig vaccinationskampanj mot covid-19.	Under december började dos 3 erbjudas till alla över 18 år där det gått sex månader sedan dos 2. Under 2021 har drygt 644 000 vaccindoser givits i länet. Vid årsskiftet var täckningsgraden i länet 87 procent för dos 1 och 84 procent för dos 2 hos personer som är 12 år eller äldre. Bland personer från 18 år hade 33 procent fått dos 3.
Förstärkning av vårdhygiens arbete mot primärvården.	Fokus under hösten har legat på att identifiera vilka behov som finns i primärvården och vad för vårdhygieniska aktiviteter som behöver skapas och stärkas. Tid har lagts på att upprätta en preliminär handlingsplan med mål för kommande år, och att planera aktiviteter för 2022.

Uppdrag/mål: Kris- och katastrofmedicinskberedskap

Aktiviteter	Analys
Civilt försvar	Arbetet utifrån uppdaterade överenskommelser mellan Sverige Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt Socialdepartementet pågår. Beredskapssamordnare med ansvar för regionövergripande kontinuitetsplanering och Risk och säkerhetsanalys (RSA) har anställts. Projektledare för området försörjningsberedskap har anställts. Övningsverksamheten ses över och utökas enligt överenskommelsen. Övriga uppdrag planeras och kommer att startas 2022.
Kompetenshöjning gällande totalförsvar mm	På grund av pandemin har planerade utbildningar inom området fått skjutas framåt, det gäller till exempel de sista delarna av

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	totalförsvarsövningen som planerats.
Översyn av lagerhållning och lokaler	Utifrån uppdraget om försörjningsberedskap i överenskommelsen om civilt försvar för hälso- och sjukvården har en projektledare anställts med uppdraget att kartlägga området och föreslå förstärkningar för att möta de krav som ställs vid höjd beredskap. Arbetet har påbörjats med planering och kommer att fortgå under kommande år. De mest prioriterade områdena är läkemedel, blod, medicinsk teknik och sjukvårdsmaterial samt lagerhållning av dessa.
Utbildning i kris- och katastroflägen	Utbildningsverksamheten har påverkats av pandemin. Dock har regional grundkurs i katastrofmedicin hållits vid två tillfällen och utbildning inför pågående dödligt våld har genomförts. Övning i särskild sjukvårdsledning har genomförts både fysiskt och digitalt under året.

Uppdrag/mål: Idéburen offentligt partnerskap

Aktiviteter	Analys
Ta fram en strategi för arbetet med idéburen offentligt partnerskap	Under 2021 har riktlinjer för IOP (idéburet offentligt partnerskap) tagits fram. Nästa steg blir att upprätta ett IOP med den ideella förening som aviserat IOP en längre tid. Detta planeras under våren 2022.

Uppdrag/mål: Tydliggöra länsklinikernas uppdrag

Aktiviteter	Analys
Nya riktlinjer för länsklinikerna	En utredning om länsklinikernas uppdrag har under året slutförts. En workshop genomfördes under hösten med verksamhetschefer och ytterligare en workshop genomfördes i samverkan med en parlamentarisk politisk grupp. Utifrån detta är ett tjänstemannaförslag framtaget och frågan kommer beredas politiskt i januari 2022. I förslaget finns uppdraget för länsklinikerna beskrivet utifrån fyra områden; fast bemanning, kompetensutveckling, ansvar för akutsjukhusen samt ansvar för den nära vården i alla länsdelar.

Uppdrag/mål: Akutsjukhusens uppdrag

Aktiviteter	Analys
Tydliggöra akutsjukhusens uppdrag	En utredning är slutförd, och en definition och beskrivning av vad som krävs för tre välfungerade akutsjukhus i Region Jönköpings län är framtaget. En workshop med sjukvårdsdirektörer, verksamhetschefer tillsammans med en parlamentarisk politisk grupp har genomförts under hösten. Utifrån detta är ett tjänstemannaförslag framtaget som kommer beredas politiskt under januari 2022. I förslaget beskrivs vad som <i>måste</i> finnas på akutsjukhus och vilka funktioner som <i>bör</i> finnas. Även tillgång till vårdplatser, lokaler och vilken kompetens som behövs finns beskrivet i förslaget.

Uppdrag/mål: Införa tjänsten SMS livräddare i Region Jönköpings län

Aktiviteter	Analys
Införa och marknadsföra tjänsten SMS-livräddare	Tjänsten infördes 1 september. Marknadsföringsaktiviteter, samt uppföljning av tjänsten pågår.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Framgångsfaktorer: Samverkan med kommunerna

Uppdrag/mål: Samverkan i strategigrupp Barn och unga

Aktiviteter	Analys
Uppföljning av gemensamma aktiviteter och projekt i samverkan	Strategigrupp barn och unga påbörjade arbetet utifrån den nya årsplaneringen och tidplan för ärendebereidning. Ett första möte ägde rum gällande gemensam struktur för handlingsplaner för alla tre strategigrupper. De överenskommelser som finns ses över, för att sedan finnas med i uppföljningen av handlingsplanen.

Uppdrag/mål: Samverkan i strategigrupp Psykiatri och missbruk

Aktiviteter	Analys
Uppföljning av gemensamma aktiviteter och projekt i samverkan	Tillsammans med länets kommuner i strategigrupp Psykiatri och missbruk drivs flera aktiviteter och projekt. Arbetet utgår från statliga satsningar. Exempelvis har en nationell satsning kring suicidprevention startat med lokal samordnare i varje kommun och med mål att skapa handlingsplan/program för suicidprevention. Arbetet stöds av regional samordnare för suicidprevention.
Enhet för omhändertagande av berusade personer etableras (Tillnyktringsenhet TNE)	Verksamheten startades upp, men pausades på grund av pandemin och behov av personalresurs inom covid-19 vården. Verksamheten startade igen första september i nya lokaler i hus D1/D2 på Ryhov.
Stärka vården för beroende och missbruk i samverkan med kommunerna.	Arbetet med uppdragsbeskrivning har inte kommit igång som planerat på grund av att man avvaktat etablering av tillnyktringsenheten. Fokus i beroendevården har hittills under året varit att uppdatera och revidera samverkansöverenskommelse och insatstrappa. Det utgör också ett viktigt underlag för planering av integrerad mottagning. Socialutskottet har lagt förslag om utredning av huvudmannaskapet för vårdansvar för personer med psykisk ohälsa och beroendesjukdom.

Uppdrag/mål: Samverkan i strategigrupp Äldre

Aktiviteter	Analys
Uppföljning av gemensamma aktiviteter och projekt i samverkan.	God samverkan med kommunerna i strategigrupp Äldres olika områden och processer. Arbete utifrån "Bästa platsen att leva och åldras på" pågår som en del i Nära vård omställningen. Där ingår Trygg och säker vård och omsorg, hälsofrämjande och förebyggande insatser. Goda erfarenheter i samband med pandemin tas till vara i samarbetet.

Uppdrag/mål: Samverkan i eHälsorådet

Aktiviteter	Analys
Samverka med kommunerna kring ehälsofrågor	Arbete pågår tillsammans med strategigrupperna Äldre, Barn- och unga samt Psykiatri missbruk, för att se över behovet av IT-stöd i processen kring patienter. Aktuella frågor handlar om informationsöverföring, Link, Mittvaccin med mera.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Stärka samverkan och samarbetet med kommunerna kring rehabiliteringsprocessen

Aktiviteter	Analys
Samverkan med kommunerna kring rehabiliteringsprocessen	Samverkan med kommunerna kring rehabiliteringsprocessen sker inom ramen för arbetsgruppen samordningsgrupp rehabilitering under REKO.

Framgångsfaktorer: God cancervård

Uppdrag/mål: Standardiserade vårdförlopp cancer

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Standardiserade vårdförlopp - andel patienter i SVF	70 %	66 % 	Målet är delvis uppfyllt. Under den senaste 12-månadsperioden har totalt 2 371 patienter nydiagnostiserats inom cancerförloppen vilket är något fler i jämförelse med motsvarande period förra året. Av dessa har 66 procent inkluderats i standardiserade vårdförlopp och startat behandling vilket är något färre än föregående period då motsvarande resultat var 69 procent. SVF bröstcancer, SVF tjock- och ändtarmscancer, SVF huvud- och halscancer samt SVF malignt melanom är förlopp med hög inklusionsgrad och som når uppsatt mål. Det finns en eftersläpning i dokumentationen vilket gör att andelen totalt sett kan förväntas bli något högre.
Standardiserade vårdförlopp - andel inom max ledtid	80 %	41 % 	Målet är inte uppfyllt. Under den senaste 12-månadsperioden har totalt 1 927 patienter startat behandling i standardiserade vårdförlopp och av dessa har 794 (41 procent) skett inom fastslagen ledtid för respektive förlopp. Motsvarande period föregående år startade 48 procent behandling inom fastslagen ledtid. SVF hjärntumör (80 procent) samt SVF akut leukemi (82 procent) är exempel på vårdförlopp som når uppsatt mål. För övriga vårdförlopp finns en variation mellan 10 till 62 procent inom angiven ledtid. Nationellt är motsvarande resultat för totalt startade behandlingar under året 48 procent med ett spann på 35 till 65 procent mellan regionerna.

Aktiviteter	Analys
Fortsatt utveckling och förvaltning av standardiserade vårdförlopp.	Standardiserade vårdförlopp (SVF) är en del i det ordinarie arbetssättet. Cancervården fortsätter med processororienterat arbetssätt utifrån patienternas väg i vården.

Uppdrag/mål: Screening av tjocktarmscancer

Aktiviteter	Analys
Samordning och planering av tarmscreening	Underlag inför start av tarmcancerscreening är insänt till gemensamt samordningskansli, GSK, vid enheten för cancerprevention och screening, Regionalt cancercentrum Stockholm – Gotland. Screeningverksamheten i Region Jönköpings län startar 2022.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Prostatacancer-testning

Aktiviteter	Analys
Aktivt delta i Sydöstra sjukvårdsregionens arbete för införande av organiserad prostatacancer-testning	Region Jönköpings län har åtagit sig att vara pilot i sydöstra sjukvårdsregionen för att skapa en process för erbjudande om organiserad prostatacancer-testning (OPT). Ett arbete är startat utifrån den förstudie som gjorts och som inkluderar digitaliserade lösningar för urval och utskick samt svarshantering. OPT planeras vara i drift under 2022.

Uppdrag/mål: Cancerrehabilitering

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete för att utveckla en trygg personcentrerad, behovsriktad och resurseffektiv rehabilitering av hög kvalitet	I enlighet med det nationella vårdprogrammet för cancerrehabilitering pågår olika förbättringsinitiativ inom följande områden: Erbjudande om kontaktsjuksköterska och min vårdplan cancer mäts och redovisas centralt. Behovsbedömning och hälsokattning för cancerrehabilitering implementeras successivt i samband med nationellt införande av digital Min vårdplan. En rehabguide för cancersjukdomar har utarbetats och implementering av läns gemensam mall och arbetssätt pågår för rehabiliteringsplanen. KVA-kod finns både för upprättande, revidering och uppföljning.

Uppdrag/mål: Öka deltagandet i screeningprogram

Aktiviteter	Analys
Kommunikationsinsatser för att öka deltagandet i screeningprogram	Arbete pågår för att på olika sätt öka deltagandet. Kommunikationsinsatser i media. Uppsökande verksamhet genom exempelvis att hemtester har skickats till kvinnor som inte deltagit i screening av livmoderhalscancer på minst sju år.

Uppdrag/mål: Avancerad läkemedelsbehandling

Aktiviteter	Analys
Behandlingsenheter	Arbetet har påbörjats och fungerar nu i Värnamo. På Höglandssjukhuset i Eksjö har arbetet försenats på grund av coronapandemin. Även lokalfrågan är ännu inte klar i Eksjö.

Framgångsfaktorer: God tandvård

Uppdrag/mål: Allmäntandvård barn och unga

Aktiviteter	Analys
Revidering av barn- och ungdomstandvårdsprogrammet	Nytt barn- och ungdomstandvårdsprogram har tagits fram och beslutats. Utbildning av medarbetare på bred bas och tillämpning sker successivt.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Specialisttandvård

Aktiviteter	Analys
Framtagande av mätetal för specialisttandvården	Stor variation i registreringen i journalsystemet T4 har uppdagats liksom olikheter i hur man i verksamheten registrerar remisshanteringen. Arbete pågår för att fastställa ett gemensamt arbetssätt som ska säkerställa att rätt data hämtas ut och registreras i mätetalen.

Verksamhetsstatistik

Primärvård

Egenproducerad vård (inkl såld vård)	2017	2018	2019	2020	2021
Antal besök, läkare	671 731	947 326	692 119	400 402	427 550
Antal besök, annan personalkategori	789 439	757 980	743 314	648 639	602 226
-varav distansbesök utomlänare*	218 028	519 779	268 564	21 137	21 430
-varav distansbesök länsbor	3 003	14 172	10 007	32 002	39 494
Andel distansbesök i länet av länsbor	0,2 %	1,1 %	0,8 %	2,8 %	3,5 %
Länets vårdkonsumtion					
Antal besök, läkare	452 779	455 715	466 782	406 735	433 488
Antal besök, annan personalkategori	843 657	828 406	814 031	740 733	700 079

*Under 2017-2019 hade vårdcentralerna inom vårdvalet underleverantörsavtal med andra digitala aktörer

Under 2021 ökar antalet besök till läkare i primärvården jämfört med 2020 men når inte upp till de nivåer som var innan pandemin. Besök till andra personalkategorier är lägre 2021 än tidigare och beror på att mycket tid har disponerats för provtagning och vaccinering. Av alla öppenvårdsbesök av länet invånare sker 58 procent i primärvården, det är något lägre än tidigare år och beror på det minskade antalet besök till andra personalkategorier. Andelen distansbesök ökar successivt men är ännu en förhållandevis liten andel. 2021 är det invånarna i länet som ökat antalet digitala besök.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Somatisk vård

Egenproducerad vård (inkl såld vård)	2017	2018	2019	2020	2021
Antal disponibla vårdplatser *	624	598	564	538	540
Vårdtid i dagar	194 676	177 722	172 612	161 008	170 422
Antal vårdtillfällen	48 374	48 918	48 023	43 554	46 294
Medelvårdtid, dagar	4,0	3,6	3,6	3,7	3,7
Antal läkarbesök	360 015	371 475	366 197	331 573	354 320
Antal besök annan personalkategori	292 970	297 441	300 388	289 456	309 391
Varav distansbesök	0	0	248	2 184	8 291
Andel distansbesök	0,00 %	0,00 %	0,04 %	0,35 %	1,25 %
Länets vårdkonsumtion **					
Vårdtid i dagar	208 757	192 707	187 891	175 039	185 979
Antal vårdtillfällen	51 335	52 318	51 246	46 615	49 356
Antal läkarbesök	389 405	400 238	401 329	365 352	384 424
Antal besök annan personalkategori	291 704	295 008	299 590	287 093	306 323

*Disponibel vårdplats: Vårdplats i slutenvård med fysisk utformning, utrustning och bemanning som säkerställer patientsäkerhet och arbetsmiljö.

**Länets vårdkonsumtion speglar den vård länets invånare har konsumerat. Detta beräknas genom att såld vård exkluderas från den egenproducerade vården och köpt vård från andra aktörer tex andra regioner läggs till.

Inom den specialiserade somatiska vården ökar såväl öppenvården som slutenvården under 2021 jämfört med 2020 men är något lägre än innan pandemin. Andelen distanskontakter ökar men är fortfarande en väldigt lång andel av besöken.

Specialiserad psykiatrisk vård

Egenproducerad vård (inkl såld vård)	2017	2018	2019	2020	2021
Antal disponibla vårdplatser	137	129	120	114	117
Vårdtid i dagar	42 104	39 478	38 014	35 097	36 582
Antal vårdtillfällen	4 177	4 040	4 247	4 093	4 056
Medelvårdtid, dagar	10,1	9,8	9,0	8,6	9,0
Antal läkarbesök	26 907	27 380	30 014	27 432	30 602
Antal besök annan personalkategori	110 955	108 128	112 628	104 709	103 821
Varav distansbesök	0	0	191	2 175	10 497
Andel distansbesök	0,00 %	0,00 %	0,13 %	1,65 %	7,81 %
Länets vårdkonsumtion					
Vårdtid i dagar	52 256	48 442	46 141	43 271	46 569
Antal vårdtillfällen	4 221	4 126	4 241	4 034	4 150
Antal läkarbesök	25 309	26 203	28 599	26 123	29 334
Antal besök annan personalkategori	108 258	105 761	109 803	101 959	100 754

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den specialiserad psykiatriska slutenvården är relativt stabil över tid. Inom öppenvården är antalet läkarbesök 2021 på samma nivå som 2019 medan besök hos annan personalkategori är på lägre nivå än tidigare. Inom den psykiatriska vården ses en kraftig ökning av andelen digitala besök som 2021 uppgick till nästan åtta procent.

Tandvård

	2017	2018	2019	2020	2021
Barn och ungdomstandvård*					
Antal behandlade barn hos folktandvården	66 650	67 659	67 789	64 126	61 413
Antal behandlade barn hos privat tandläkare	7 054	7 725	8 360	8 555	8 547
Allmäntandvård vuxna: Antal behandlade patienter	83 495	78 486	75 193	65 314	63 206
Specialisttandvård: Antal behandlade patienter	10 796	11 358	11 539	9 836	10 306
Tandvård för patienter med rätt till tandvårdsstöd	9 699	9 768	9 835	4 468	5 913
Antal patienter, munhälsobedömning	4 469	4 229	4 077	1 648	2 695
Antal patienter, nödvändig tandvård	3 727	3 957	3 971	3 068	3 444

*2017 räknas åldrarna 3-21 år som barn- och ungdomstandvård. 2018 räknas åldrarna 3-22 år som barn- och ungdomstandvård. 2019-2021 räknas åldrarna 3-23 år som barn- och ungdomstandvård. På samma sätt räknas man som vuxen från och med 22 år 2017, från och med 23 år år 2014–2016, från och med 22 år 2017, från och med 23 år 2018 samt från 24 år 2019-2021.

Allmäntandvård

Det minskade antalet behandlade vuxna patienter beror på en minskad produktion under pandemin. Antalet behandlade patienter med rätt till tandvårdsstöd ökar jämfört med 2020 men är väsentligt lägre än tidigare år. Det beror till största delen på att munhälsobedömningar, där vårdbehov upptäcks, inte kunnat genomföras fullt ut på grund av besöksförbud på boenden. Barntandvården har fortflöpt enligt planering och det minskade antalet behandlade patienter är en följd av förlängt revisionsintervall för friska individer.

Specialisttandvård

Antal behandlade patienter har minskat något inom käkkirurgi där det ses en nedgång i antal besök, främst beroende på minskade resurser på operations- och narkospersonal.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Strategiska mål: Ledning, utveckling och kommunikation

Framgångsfaktorer: Mål och tillitsbaserad styrning

Uppdrag/mål: Process för ökad tillitsbaserad styrning och ledning

Aktiviteter	Analys
Region Jönköpings läns målstyrning ses över	<p>Uppdraget i Budget 2021 är att Region Jönköpings län ska initiera en process för ökad tillitsbaserad styrning och ledning genom delaktighet av medarbetare och i dialog med länets kommuner för att utveckla Region Jönköpings läns målstyrning på fullmäktige- och nämndnivå.</p> <p>Den modell som Region Jönköpings län använder för planering, ledning och uppföljning av verksamheten har sin grund sedan 1990-talet men har utvecklats och anpassats löpande. Modellen bygger på vision, värderingar/ledningsstrategier, mål, handlingsplaner för förbättring och utveckling, mätetal samt ständiga förbättringar. Några nyckelbegrepp har funnits med i flera decennier såsom <i>god hushållning</i> och <i>kvalitet som strategi</i>.</p> <p>Ett exempel på arbete som pågår vad gäller ledning och styrning är koppling av de 13 grundläggande värderingarna till fem ledningsstrategier, detta ska bidra till att chefer i organisationen får tydligare vägledning i vilket agerande som behövs för att leva upp till värderingarna. Ett annat arbete som pågår är att utveckla våra samverkansformer inom ramen för vårt samverkansavtal. Här pågår arbetet i såväl Central samverkansgrupp (CSG) som i verksamhetsområdenas samverkansgrupper. Ett väl fungerande samverkansklimat är en viktig förutsättning för delaktighet och involvering.</p> <p>För att inleda arbetet kring tillitsbaserad styrning och ledning genomfördes ett seminarium under budgetberedningens dagar i september 2021. Nästa steg i det arbetet tas i budgetberedningen januari 2022.</p>

Framgångsfaktorer: Kommunikation som verktyg för målpåfyllelse

Uppdrag/mål: Kommunikationen, såväl extern som intern, ska bidra till att stärka varumärket Region Jönköpings län.

Aktiviteter	Analys
Fortsatt stöd för chefers kommunikation, fortsatt utveckling av kommunikationskanaler, samt plattformar för samarbeten och dialog	Arbetet med att utveckla cheffsidor på intranätet har av både tekniska som pandemiska skäl fördröjts under 2021, men ska genomföras under 2022.

Lärande och förnyelse

Strategiska mål: Professionell kunskap och förbättringskunskap

Framgångsfaktorer: Lärande i vardagen

Uppdrag/mål: Forskning och utveckling av hälso- och sjukvården

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Antal forskarutbildade medarbetare	125	150 	Målet är uppfyllt. Fem medarbetare disputerade under 2021.
Antal publikationer	150	175 	Målet är uppfyllt. Antalet vetenskapliga publikationer ökade under 2021.

Aktiviteter	Analys
Skapa stödjande strukturer och processer. Skapa mötesplatser, nätverk och utvärdera	Futurum har ett kontinuerligt arbete att skapa stödjande strukturer och processer för utbildnings- och forskningsuppdrag som finns i verksamheterna i Region Jönköpings län. Fokus har varit på en säker och effektiv process för uttag av hälsouppgifter i forskningsprojekt. Ett arbete pågår med att stödja omställningen till <i>Nära vård</i> genom forsknings- och utbildningsuppdragen. Det innebär också att skapa mötesplatser och nätverk för medarbetare med uppgifter och intresse för dessa frågor och att nyttja kompetensen i utvärderingsuppdrag. Arbetet utvecklas och går enligt plan även om fysiska nätverksträffar inte har kunnat genomföras.
Kvalitetsregister	Region Jönköping län har mandaten att samordna kvalitetsregisterutveckling i Sydöstra sjukvårdsområdet. Under 2021 har fokus varit på att stärka samverkan med 12 register, juridiska och ekonomiska aspekter utifrån nytt reglemente från SKR samt att stärka registercentrumets nätverksarbete i sydöstra sjukvårdsregionen.
Klinisk simulering	Klinisk simulering har nu tre fullvärdiga träningsmiljöer. Samverkan med Linköpings Universitet, hjärt- och lungräddningsverksamhet (HLR) och träning av instruktörer är tre viktiga områden. I träningsmiljöerna har också sjuksköterske- och undersköterskeutbildningsprogram genomförts. Samverkan med kommuner och Jönköping University har initierats.
Internationellt arbete	Region Jönköpings läns utåtriktade arbete i internationella nätverk har under pandemins något lugnare höst återupptagits med besök av europeiska nätverk. Samverkan med såväl Skottland, England, Danmark och Finland har genomförts. I samverkan med EU-kontor och SBH har fortsatt kontakter med Italien genomförts. Ett nytt samarbetsavtal med Institute of Healthcare Improvement är på väg att skrivas under. Detta sätter fokus på tillsammans bildens fortsatta fokus i samverkan med våra kommuner samt ett nystartat toppledarprogram.

Uppdrag/mål: Tandvård - Odontologiska institutionen är ett ledande centrum

Aktiviteter	Analys
Inrätta utbildningar för både tandläkare och tandsköterskor i länet.	Ansökan till Universitets kanslersämbete och till myndigheten för yrkeshögskoleutbildningar pågår

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Identifiera arbetssätt eller arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande och beskriver hur man arbetar med att förändra eller fasa ut dessa.

Aktiviteter	Analys
Respektive verksamhet identifierar arbetssätt eller arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande och beskriver hur man arbetar med att förändra eller fasa ut dessa.	Arbetet med att identifiera arbetssätt och arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande är en ständigt pågående process på flera nivåer samtidigt, allt ifrån mötet mellan behandlare och patient till arbetet inom strategiskt ledningsarbete. Exempel är övergång från tidskrävande administrativt manuella processer till digitala.

Uppdrag/mål: Fortsatt arbetet med kapacitet och produktionsstyrning (KPS)

Aktiviteter	Analys
Stödja verksamheten i arbetet med kapacitet och produktionsstyrning (KPS)	Kirurgisk och medicinska verksamhetsområdena genomför kartläggning och utvecklingsarbete för att ta tillvara kapacitet på bästa sätt. Fokus under året har varit att få stöd för schemaläggning. Flera kliniker inom verksamhetsområde kirurgi har en operationsfördelning beräknad på kösituation och produktionsplan.

Uppdrag/mål: Använda SIQ som kvalitets- och ledningsstöd i den nära vården

Aktiviteter	Analys
Arbeta med kopplingen mellan grundläggande värderingar, BSC och ledningsstrategier	<p>Under årets verksamhetsdialoger, där syftet är att föra en dialog om arbetssätt och resultat mellan regionledningsföreträdare och verksamhetsområdesledningar, har fokus legat på de fem ledningsstrategierna; skapa värde med kunder och intressenter, involvera engagerade medarbetare, leda för hållbarhet/god hushållning, utvecklar värdeskapande processer samt förbättrar verksamheten och skapar innovationer. Grafiskt har vi integrerat bilden av de sedan 1990-talet etablerade 13 grundläggande värderingarna med våra fem ledningsstrategier.</p> <p>Under hösten har temat i Nätverk för engagerat ledarskap (NEL), där våra 550 chefer deltar i samtalsgrupper varit ledningsstrategierna. Under 2022 fortsätter NEL:s teman att utgå från våra ledningsstrategier.</p> <p>Under hösten har vi genomfört fyra digitala sändningar som vi valt att kalla RJJ Fokus ledning. Det är en halvtimmes chefsforum för alla 550 chefer med syfte att kommunicera gemensamma ledningsfrågor för hela organisationen. Utgångspunkten för samtalen som förs i RJJ fokus ledning är visionen, värderingar/ledningsstrategier och våra gemensamma uppdrag i budget.</p>

Uppdrag/mål: Undersöka möjligheten att införa en innovationsfond

Aktiviteter	Analys
Undersöker möjligheterna att införa innovationsfond	Finns inskrivet för start i budget för 2022. Samverkan inom plattformens ram pågår liksom fördjupning av samverkan i sydöstra sjukvårdsregionen.

Ekonomi

Region Jönköpings län har som inriktningsmål att ligga i nedre kvartilen avseende strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad per invånare.

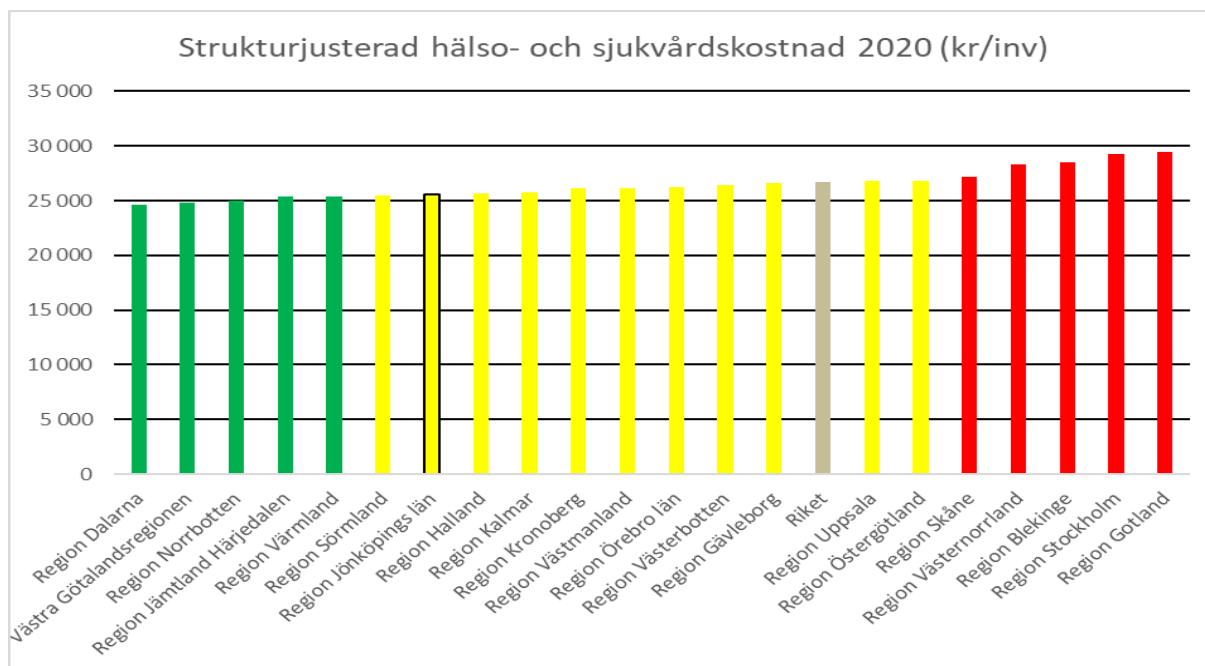
Region Jönköpings län klarar inte målet 2020 som är det senaste resultatåret. Regionen har den 7:e lägsta kostnaden 2020 vilket innebär att Regionen förflyttar sig från att ha legat lägst i riket 2019 till att närma sig mitten.

Differensen till Region Värmland som ligger inom nedre kvartilen är 171 kronor per invånare vilket motsvarar cirka 60 miljoner kronor.

Region Jönköpings län har gjort flera riktade satsningar de sista åren på bland annat God och Nära vård samt extra lönesatsningar på personal vilket kan förklara en förflyttning mot mittenkvartilen. 2020 var också det första pandemiåret och med relativt mycket statliga ersättningar som kan hanterats lite olika mellan regionerna och på så sätt försvåra analysen.

Ett annat sätt att beskriva hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet är att jämföra kostnad per producerad DRG poäng. En låg kostnad per producerad DRG poäng indikerar en hög produktivitet där regionen levererar mycket vård för insatta resurser. 2020 var Region Jönköpings län den region som hade bäst produktivitet mätt som kostnad per DRG poäng.

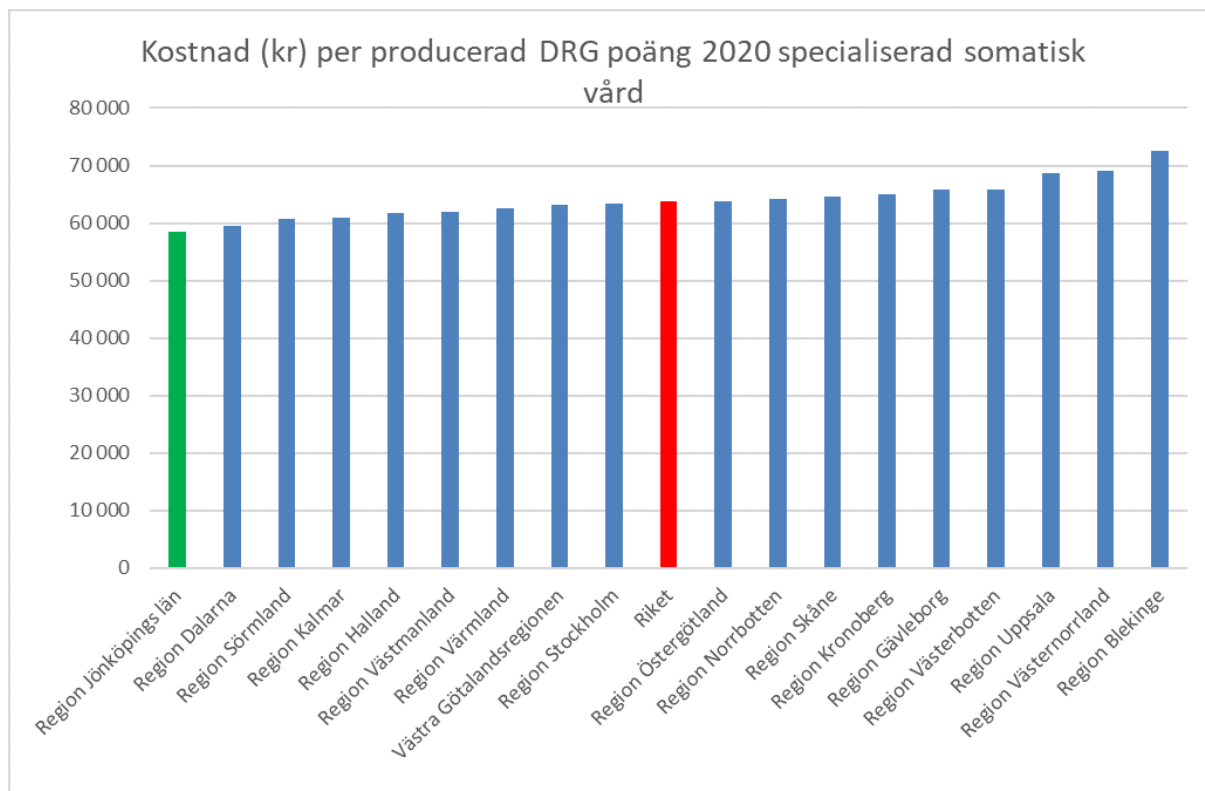
Figur 1. Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad 2020 kronor per invånare

Ett annat sätt att beskriva hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet är att jämföra kostnad per producerad DRG poäng. En låg kostnad per producerad DRG poäng indikerar en hög produktivitet där regionen levererar mycket vård för insatta resurser. 2020 var Region Jönköpings län den region som hade bäst produktivitet mätt som kostnad per DRG poäng.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Figur 2. Kostnad kronor per producerad DRG poäng 2020 specialiserad somatisk vård

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

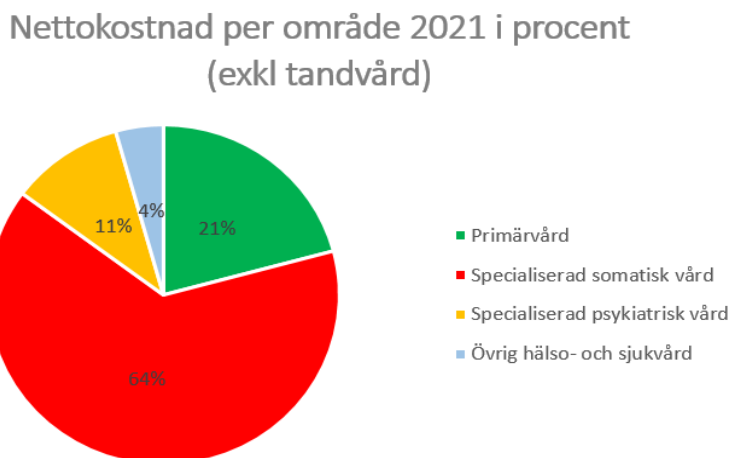
Uppdrag/mål: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Ekonomi i balans- FS nämnd	0 tkr	-80 840 tkr	Målet är inte uppfyllt. FS-nämnden redovisar för helår 2021 ett negativt resultat på 80,8 miljoner kronor.

Nettokostnad inom nämnden för folkhälsa och sjukvård per område, mnkr

Område	Utfall 2021	Budget	Avvikelse mot budget
Primärvård	2 061,1	2 185,7	124,6
Specialiserad somatisk vård	6 361,9	6 237,9	-124,0
Specialiserad psykiatrisk vård	1 032,6	958,8	-73,8
Tandvård	290,3	291,8	1,5
Övrig hälso- och sjukvård	433,8	443,7	9,9
Politisk verksamhet	1,1	1,3	0,2
Medicinsk service	49,8	30,7	-19,2
Summa	10 230,7	10 149,8	-80,8

Figur 3. Nettokostnad per område 2020 (exkl tandvård), procent

Hälso- och sjukvårdens nettokostnad uppgick 2021 till 10,2 miljarder kronor. (avser nettokostnad inom nämnden för folkhälsa och sjukvård). Nettokostnad per område följer en nationell standard (VI2000) för hur hälso- och sjukvårdens kostnader ska redovisas för att möjliggöra jämförelser oavsett vilken organisation som finns inom respektive region. För att få fram nettokostnad per område fördelas overhead och olika gemensamma kostnader och intäkter ut till ett område. Det innebär att en avvikelse mot budget kan påverkas av detta.

Primärvård

Primärvården finansieras främst genom så kallad kapitering, som innebär att varje vårdcentral ersätts utifrån invånarnas val. Nettokostnaden för primärvården uppgick 2021 till 2 061 miljoner kronor, vilket är en marginell ökning med 0,1 procent. Den låga nettokostnadsökningen beror på höga intäkter för provtagning och vaccinering. Intäkterna för detta har varit högre än kostnadsökningen då även befintlig personal har fått prioritera detta arbete. Primärvårdens andel har under ett par år ökat men minskade med cirka 1 procentenhet 2021 till följd av den låga nettokostnadsökningen. Primärvården har en ekonomi i balans 2021.

Specialiserade somatiska vård

Den specialiserade somatiska vården är till omsättning och andel det största området inom hälso- och sjukvården, 64 procent. Den somatiska vården finansieras i huvudsak genom budgetram. Nettokostnaderna för specialiserad somatisk vård uppgick 2021 till 6 362 miljoner kronor. Det är en ökning med 6,3 procent och den somatiska vården har inte en ekonomi i balans år 2021.

Specialiserade psykiatriska vård

Den specialiserade psykiatriska vården motsvarar till omsättning och andel 11 procent av nettokostnaden för hälso- och sjukvård. Den psykiatriska vården finansieras i huvudsak genom budgetram där budgeten har utökats under året för barn och ungdomspsykiatri. Nettokostnaden har under ett par år ökat relativt mycket och för 2021 är ökningen 11,1 procent. Kostnaderna ökar för såväl den egna verksamheten som köpt psykiatrisk vård. Kostnadsökningen leder till att en ekonomi i balans inte uppnås 2021.

Tandvården

Tandvården redovisar en ekonomi i balans för 2021 trots vikande patientintäkter till följd av Covid.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Övrig hälso- och sjukvård

Nettokostnaderna för området övrig hälso- och sjukvård uppgick till 434 miljoner kronor 2021 och jämfört med 2020 är det en ökning med 6,6 procent. Området övrig hälso- och sjukvård består av flera delområden som exempelvis smittskydd, mammografi och ambulansverksamhet. Sammantaget redovisas en positiv avvikelse mot budget på 10 miljoner kronor.

Medicinsk service

Medicinsk service finansieras till störst delen av intäkter från köpande verksamheter (primärvård, somatisk- och psykiatrisk vård). Den ekonomiska obalansen förklaras av ökade kostnader inom radiologin och mikrobiologin som inte täckts av befintliga priser.

Uppdrag/mål: Följa omställningen och förstärkningen av den nära vården

Aktiviteter	Analys
Utveckla nyckeltal	Nämndsnyckeltal för att följa förflyttningen i Framtidens hälso- och sjukvård och nära vård är framtagna och godkända i nämnd för Folkhälsa och sjukvård.

Uppdrag/mål: Utredda kostnader för digitala besök

Aktiviteter	Analys
Utredda hur kostnaderna för digitala vårdbesök ska hanteras	En modell med sänkt kostnad för digitala vårdbesök har tagits fram.

Barnmorska

HANNA
Barnmorska

Väsentliga personalförhållanden

Region Jönköpings län är en attraktiv arbetsgivare. Det är ett resultat av samspelet mellan chefer och medarbetare som har förmågan att omsätta grundläggande värderingar och verksamhetsuppdrag i praktisk handling på ett framgångsrikt sätt. Att involvera kompetenta och motiverade medarbetare är nyckeln till framgång.

Att medarbetarna i Region Jönköpings län utför ett viktigt arbete med utmanande arbetsuppgifter har varit tydligt under året. Mycket av fokus har även under 2021 handlat om att hantera pandemin och de utmaningar och påfrestningar den medfört.

Medarbetare i siffror

Verksamheten utförs dels i egen regi, dels av privata aktörer. Region Jönköpings läns planering och åtgärder har betydelse för hela verksamheten, medan detta kapitel handlar om medarbetare anställda i Region Jönköpings län.

Vid utgången av 2021 hade Region Jönköpings län 11 321 anställda. Av dem var 10 564 tillsvidareanställda och 757 visstidsanställda. Utöver dessa avlönades totalt motsvarande 358 årsarbetare med timlön under 2021

Anställningsform	Kön	Heltid	Deltid	Totalt
Antal anställda tillsvidare	Kvinnor	7 132	1 335	8 467
	Män	1 979	118	2 097
Antal anställda visstid	Kvinnor	418	133	551
	Män	174	32	206
Totalt antal anställda		9 703	1 618	11 321

Region Jönköpings län mäter även antal anställda uttryckt i faktiska årsarbetare, vilket visar hur många årsarbetare som varit i tjänst i genomsnitt under året. Hänsyn tas till både tjänstgöringsgrad och frånvaro. I genomsnitt har antalet ökat med 345 faktiska årsarbetare under 2021 jämfört med 2020. Förändringen varierar mellan yrkesgrupperna men beror sett till totalsiffran för Region Jönköpings län både på ett ökat antal årsarbetare (som i sin tur både beror på en ökad sysselsättningsgrad och fler anställda). Ökningen av årsarbetare är många yrkesgrupper kopplad till pandemin och det behov av ökad bemanning som det medfört. Frånvaron har totalt sett ökat under 2021 men det beror på en ökning av föräldraledighet och vård av barn medan sjukfrånvaron har minskat.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Faktiska årsarbetare i genomsnitt 2021-2019

Yrkesgrupp	Faktiska årsarbetare 2021	Faktiska årsarbetare 2020	Faktiska årsarbetare 2019
Ledning och administration	1 880	1 801	1 722
Läkare	1 129	1 083	1 048
Sjuksköterskor (ink barnmorskor)	2 393	2 297	2 275
Tandvård	487	494	512
Teknik, kök och service	836	803	789
Undersköterska/Skötare mfl	1 372	1 327	1 340
Utb fritid och kultur	269	260	250
Övrig vård-, rehab och omsorg	1 044	999	987
Summa	9 410	9 065	8 923

Personalomsättning

Kön	Avgångar antal (tillsvidareanställda)	Personalomsättning	Personalomsättning (exkl pension)	Nyrekrytering	Nyrekryteringar antal (tillsvidareanställda)
Kvinnor	691	8,2 %	5,9 %	10,0 %	839
Män	185	8,9 %	6,6 %	12,0 %	249
Totalt	875	8,4 %	6,0 %	10,4 %	1 088

Strategiska mål: Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Framgångsfaktorer: Ett starkt arbetsgivarvarumärke

Uppdrag/mål: Strategisk kompetensförsörjning

Sveriges befolknings fortsätter att växa och det finns en stor utmaning i att andelen barn, unga och äldre ökar snabbare än den arbetsföra befolkningen. Region Jönköpings län är en attraktiv arbetsgivare vilket bland annat märks i de rekryteringar som genomförts under året där totalt drygt 32 000 kandidater sökt jobb i Region Jönköpings län. Antalet anställda i våra verksamheter fortsätter öka men trots detta krävs fler och andra insatser än bara rekrytering för att möta de demografiska utmaningarna och fortsatt ha en god kompetensförsörjning i verksamheten.

Samarbetet med utbildningsanordnare för att utbilda framtidens medarbetare har fortsatt, trots att situationen med pågående pandemi försvårat uppgiften att ta emot elever och studenter, totalt har ca 9 000 APL- och VFU- veckor genomförts under året.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Kandidatupplevelse - CNPS (Candidate Net Promoter Score)	75 %	57 % 	Målet är delvis uppfyllt. För hela perioden 2021 är Region Jönköpings län bättre än 57 % av samtliga andra offentliga verksamheter i samma mätning. Detta är en marginell försämring sedan mätningen efter tertial två 2021 då resultatet var 60 % men samtidigt en klar förbättring mot resultatet för helår 2020 som låg på 45 %. Våra största utvecklingsområden kopplat till kandidatupplevelsen är att skapa ännu bättre insyn i alla steg i våra rekryteringsprocesser och att jobba med att förbättra

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
			helhetsintrycket av vår ansökningsprocess. Som styrkor beskrivs få tekniska problem vid ansökan samt ett gott intryck av intervjutillfället.
Kostnad för bemanningsföretag (hyrkostnad som andel av egna personalkostnader)	2 %	3 % 	Målet är delvis uppfyllt. Utfallet ligger över målnivån. Den ackumulerade kostnaden för bemanningsföretag har ökat med cirka 33 miljoner kronor (21,4%) jämfört med samma period 2020. Kostnaden för hyrläkare har ökat med 16,8 mnkr (12,5%) medan kostnaden för sjuksköterskor har ökat med 16,2 miljoner kronor (82,3%) jämfört med samma period föregående år. Handlingsplaner finns i berörda verksamheter för att minska beroende av bemanningsföretag. I vissa verksamheter är de ökade kostnaderna kopplade till pandemin och för att klara bemanningen men det finns också exempel på användande av hyrpersonal för att jobba undan kö inom olika undersökningstyper.

Aktiviteter	Analys
Utbildningsanställningar 2021	I december 2021 var drygt 100 sjuksköterskor och 5 undersköterskor utbildningsanställda på hel eller halvfart. Totalt sökte ca 250 medarbetare till utbildningsanställningarna med start hösten 2021. Inom vissa specialiteter kom dock färre än önskat på utbildningen vid högskola/universitet vilket medförde att tillsättningen inom vissa specialinriktningar blev något lägre än antalet fördelade utbildningsanställningar. För att öka intresset för utbildningsanställningar har Kirurgisk vård erbjudit traineetjänster inom OP/IVA där medarbetare får prova på att arbeta under tre månader.
Utvärdering av karriärtjänster för yrkesskickliga sjuksköterskor	I den utvärdering som genomförts framkommer bland annat att kliniker med allmänsjuksköterskor som har teamsjuksköterskor är nöjda och att uppdraget fungerar väl. De fördelar som cheferna för dessa kliniker vill framhålla är att klinikerna i större utsträckning har kunna arbeta med att uppdatera PM, rutiner och flera förbättringsarbeten har genomförts. Teamsjuksköterskor har också bidragit med bättre stöttning till nya kollegor, tydligt mentorskap och utbildning på enheten inom exempelvis dokumentation. Utöver detta har även medarbetarna utvecklats, tagit stort ansvar och vuxit som människor och i sin yrkesroll. Det finns fortsatt utmaningar och mer möjligheter med yrkesrollen som teamsjuksköterska, bland annat kopplat till kliniker med specialistsjuksköterskor där karriärtjänsten inte införts.
Utveckla kompetensförsörjningsenheten	Kompetensförsörjningsenheten (KFE) fortsätter utvecklingen av rekryteringsprocessen, chefsrekryteringsprocessen, Sveriges bästa kandidatupplevelse, relocation och utlandsrekrytering och utveckling av rekryteringsportalen. För att trygga kompetensförsörjningen utvecklar KFE och bemanningsenheten erbjudandet av rekrytering och bemanning för verksamheterna i Region Jönköpings län. Målgruppsarbetena gällande prioriterade målgrupper inom hälso- och sjukvård fortsätter. Utbildning i kompetensbaserad rekrytering utvecklas för att möta chefernas behov på ett mer flexibelt sätt. Sommarkampanj och rekrytering har utvecklats och är igång för 2022.
Länsöverskridande resursenhet	Bemanningsenheten har vid årsskiftet varit igång ca 6 månader och har

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	under 2021 hjälpt 10 avdelningar med sjuksköterskor, 4 avdelningar med undersköterskor och 7 verksamheter med vårdadministration. Behovet av sjuksköterskor och vårdadministratörer har ökat under året medan behovet av undersköterskor inte varit lika stort. Rekrytering av sjuksköterskor, främst till Eksjö, och vårdadministratörer kommer fortsätta under början av 2022.
Medarbetarlöfte	Under året har arbetet startat med att planera för insamling av data för att ta fram ett antal kommunikationsfokus för Region Jönköpings län. Detta kommer utgöra grunden för organisationens medarbetarlöfte. En av våra utmaningar är att förstå vilket nuläge vårt arbetsgivarvarumärke befinner sig i och hur det skiljer sig mot vår målsättning. Med stöd från en extern aktör kommer arbetet 2022 fortsätta med djupintervjuer med personer i ledningen, en enkät till alla medarbetare och analys av leverantörens årliga undersökning av vad som är viktigt för potentiella medarbetare. Nästa steg är en workshop där de tre perspektiven vävs samman och resultaten från workshopen blir en beskrivning hur det är att jobba i Region Jönköpings län, det bästa med oss som arbetsgivare och vad som särskiljer oss från andra liknande organisationer.
Utreda nytt Förmånspaket	Utredning och förslag på införande av en ny förmånportal för att på ett enklare och bättre sätt kunna synliggöra och administrera våra förmåner har genomförts. Avvaktar beslut om att påbörja en eventuell upphandling under 2022. Höjning av fiskvårdbidrag är beslutat i budget 2022.

Uppdrag/mål: Arbetstidsmodeller

Projektet 80-10-10 dominerades det första halvåret av pandemins verkningar vilket innebar att projektet var satt på paus. Utrymme för att arbeta med den specifika arbetstidsmodellen saknades då personal både var och varit hårt belastad, och arbetet med sommarbemanning tog plats. Projektet 80-10-10 avslutas vid årsskiftet 2021. Ett avslutande möte har genomförts med berörda chefer och en slutrapport ska skrivas under våren. Ett beslut är taget i styrgruppen om att starta ett projekt som omfattar olika arbetstidsmodeller med fokus på inventering och risk- och konsekvensanalys. Ett nytt projektdirektiv har arbetats fram under hösten och ska ligga till grund för fortsatt arbete.

Uppdrag/mål: Yrkesspecifik introduktion

I samverkan med HR och Kommunikation har grupper etablerats för att se överintroduktionen för både nya medarbetare och nya chefer i regionen. Tema områdena för att stödja nya anställda sjuksköterskor och undersköterskor benämnda RIU (Regiongemensamt introduktions- och utvecklingsprogram) och CUP har samverkat i högre utsträckning än tidigare utifrån deltagarnas egna önskemål samt verksamheternas behov. Pandemin har påverkat genomförandet under våren 2021 medan hösten fungerat enligt plan.

Framgångsfaktorer: Kompetenta, delaktiga och engagerade medarbetare

Uppdrag/mål: En välfungerande lönebildning

Aktiviteter	Analys
Riktad lönesatsning	Löneöversyn 2021 är slutförd. Nya löner betalades ut med junilönen med retroaktivitet från april. De yrkesgrupper som var identifierade och låg längst från den önskade målbilden prioriterades och tog del av del av den riktade satsningen enligt plan. Fördelning och utfall har skett utifrån gruppernas relativa löneläge i förhållande till önskad målbild.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag/mål: Fortsätta arbetet för att förstärka det lokala ledarskapet och chefsskapet

Aktiviteter	Analys
Utredning av lokala sjukhusledning	En utredning kring lokala sjukhusledning är genomförd. Arbetet inleddes med samtal med verksamhetschefer, därefter genomfördes ett antal workshops som gav fyra alternativa förslag som en mindre arbetsgrupp tog hand om och konkretiserade. Förslaget presenterades och diskuterades under en workshop med verksamhetsföreträdare tillsammans med en parlamentarisk politisk grupp. Utifrån detta är ett tjänstemannaförslag framtaget för lokal ledning sjukhus. Ärendet ska behandlas i nämnden för folkhälsa och sjukvård i januari 2022.

Uppdrag/mål: God samverkan

Aktiviteter	Analys
Översyn av samverkansavtal	Arbete med att ta fram underlag för ett nytt samverkansavtal har pågått under 2021 genom bland annat workshops tillsammans i olika samverkansgrupper. Utkast till nytt samverkansavtal är klart och bedömningen är att det kan förhandlas med fackliga organisationerna under de inledande månaderna 2022.

Uppdrag/mål: Hållbart chefskap

Aktiviteter	Analys
Chefers introduktion	Pågående projekt kring chefers introduktion pausades i samband med pandemin. Nystart av arbetet skedde delvis under hösten med fokus på genomförande av ett antal aktiviteter under nästa år. Arbetet är nära kopplat till pågående projekt med den regionövergripande introduktionen för alla medarbetare. För att komma vidare i vissa delar behöver även det övergripande arbetet kopplat till ledningsstrategier och ledarskapsprofil för Region Jönköpings län inväntas.
Ledarskapsprofil	Arbete med att ta fram en ledarprofil pågår. Utgångspunkten är ledningsstrategierna för framgång samt önskvärda beteenden hos ledare för att främja gott medarbetarskap.
Fortsatt implementering av Lärande och kompetensportalen	Möjligheten att dokumentera medarbetarsamtal finns i LoK (lärande och kompetens) sedan i februari men fortsatt arbete krävs för att stötta chefer i hur systemet bäst kan stödja dialogen med medarbetarna. Under hösten har en pilot påbörjat arbetet med att bygga upp roller och kompetenser. Arbetet löper parallellt med framtagandet av karriärmodeller. Arbetet fortgår under 2022 och när implementeringen av kompetensdelen är genomförd kommer det erbjuda chefer goda möjligheter till systemstöd i sin kompetensplanering/kompetensförsörjning. Det kommer också ge medarbetare en tydlig bild av sin individuella utvecklingsplan och möjliga utvecklings-/karriärvägar.

Uppdrag/mål: Hälsa och likabehandling

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Personalhälsa - sjukfrånvaro	6,9 %	6,4 % 	Målet är uppfyllt. Sjukfrånvaron är totalt sett under året lägre än föregående år även om den fortsatt ligger på en högre nivå än 2019, som är ett mer jämförbart normalår.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
			Nivån kan sett till hela året förklaras med pandemin och Folkhälsomyndighetens rekommendationer att stanna hemma vid minsta symptom. Det är även i år den korta sjukfrånvaron som ligger högre medan den långa ligger kvar på ungefär samma nivå som 2019. Andelen långvarig sjukdom i tabellen beror inte på lägre antal sjuktimmar inom långvarig sjukdom utan att antalet kortvariga sjuktimmar ökat kraftigt i samband med pandemin. Sjukfrånvaron ökade kraftigt i december i samband med ökad smittspridning av covid-19 och låg som enskild månad högre än december 2020. Den höga sjukfrånvaron kombinerat med en kraftig ökning i frånvaro för vård av barn har påverkat bemanningssituationen och medfört att läget varit ansträngt i flera verksamheter under slutet av året. Kvinnor har fortsatt en högre sjukfrånvaro än män och yngre har fortsatt en lägre sjukfrånvaro än äldre. Kontinuerligt arbete fortsätter tillsammans med chefer, HR och AME för att skapa goda förutsättningar för hälsofrämjande arbetsplatser och en långsiktigt god arbetsmiljö.

Sjukfrånvaro i %	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro	5,6	6,9	6,4
Män	3,2	4,3	4,0
Kvinnor	6,3	7,6	7,0
Olika åldersgrupper			
< 29 år	4,8	5,8	5,3
30-49 år	5,7	7,2	6,3
> 50 år	5,9	7,1	6,9
Andel långvarig sjukdom, över 60 dagar, av total sjukfrånvaro	55,3	45,5	50,2

Mättekniken för ovanstående lagstadgad sjukredovisning skiljer sig från Region Jönköpings läns interna redovisning/mätning.

Aktiviteter	Analys
Alla nyanställningar ska utgå från heltid	Riktlinje för heltid som norm finns och ligger till grund för arbetssätt där nyanställda erbjuds heltidsanställning. Den genomsnittliga tjänstgöringsgraden för tillsvidareanställda i Region Jönköpings län ligger på ca 97%. Sett till andelen medarbetare som har en heltidsanställning finns en stor dock en stor skillnad mellan män (94%) och kvinnor (84%). Även om skillnaderna beror på medarbetarens initiativ och önskemål är det ett observandum som ur ett kompetensförsörjningsperspektiv såväl som ur ett långsiktigt jämställdhetsperspektiv kräver fortsatt arbete.
Utveckla naturunderstödd rehabilitering.	Utveckling av Naturunderstödd rehabilitering (NUR) pågår inom verksamhetsområde utbildning och kultur. Under våren 2022 kommer nyckelpersoner inom regionen informeras verksamheten och förbättra

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
	Samverkan med de som skriver remisser.
Implementering av digitalt stöd för SAM-arbetet	<p>Ett systemstöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet för lika rättigheter och möjligheter har införts under 2021. Målet är att alla verksamheter ska använda verktyget för dokumentation av sitt arbetsmiljöarbete under 2022.</p> <p>Syftet är att ge ökat stöd till chefer som har arbetsmiljöansvar genom enklare och enhetligare arbetsätt. Skyddsombud och medarbetare kommer även stödjas i delaktighet/samverkan. Stödet ger också möjlighet att på övergripande nivå säkerställa att organisationen bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete utifrån det lagstadgade uppföljningsarbetet "årlig uppföljning" och arbete för lika rättigheter och möjligheter.</p>
Anställda ska kunna erbjudas att köpa reseprodukter till ett subventionerat värde av arbetsgivaren.	Arbetet med frågan pausades tills vidare i mars 2020 med anledning av Coronapandemin. Arbetet har återupptagits under november 2021 med reservation för att nya restriktioner för kollektivtrafikresande har införts december 2021.

Uppdrag/mål: Systematiskt arbetsmiljöarbete

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har varit viktigt under coronapandemin. I det dagliga arbetet och inför förändringar har arbete med att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp systematiskt genomförts, för att främja en god arbetsmiljö.

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är viktig för att reflektera över hur arbetsmiljöarbetet fungerat under året. Om det vid uppföljningen framkommer brister ska dessa åtgärdas för att förbättra arbetsätt. Uppföljningen är ett underlag inför kommande år. Skyddsombud deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet och i arbetsmiljögrupper på olika nivåer sker en samverkan.

Arbetsmiljöfrågorna har stort fokus på säkerhet då arbetsmoment skulle kunna få allvarliga konsekvenser i annat fall. Det arbetet utgår från risk- och säkerhetspolicyn och ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett viktigt arbete för att skapa tryggare arbetsplatser har varit initiering av omarbetad utbildning för bemötande i riskfyllda situationer som beräknas vara klar under kommande året. Medarbetare får i sin introduktion information om lokala säkerhetsrisker. Vid behov initieras utbildning inom exempelvis brand eller bemötande av hotfulla situationer.

Rapporterade arbetsolyckor/skador har minskat under 2021 och är på ungefärliga nivåer som innan pandemin. De största orsakerna till arbetsskador är kontakt med kemiskt ämne eller smittämne, som kan antas ha samband med coronapandemin, även hantering av spetsigt föremål/perforation och fallolyckor. Hot och våld ligger på konstant nivå i jämförelse med tidigare år.

Rapporterade tillbud minskade under 2021 i jämförelse mot 2020. Liksom föregående år härrör dessa till coronapandemin ex rutiner som brustit i samband med smittade patienter.

Från och med 2018 följs arbetsrelaterade sjukdomar upp. Under 2020-2021 har de flesta koppling till medarbetare i riskyrken som insjuknat i sjukdomen covid-19. Inga arbetsrelaterade dödsfall har inträffat under senaste tre åren.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Arbetsolyckor/arbets skador och riskobservationer/tillbud 2017-2020*

Antal	2017	2018	2019	2020	2021
Antal arbetsolyckor/arbets skador	360	397	457	771	409
- varav kvinnor	269	302	349	649	335
- varav män	91	95	108	122	74
Antal tillbud	374	325	309	542	398

*Med arbetsolyckor/arbets skador avses en olycka eller skada som uppstått på grund av arbetet och drabbar medarbetare. Det kan gälla kroppslig skada men även ohälsa på grund av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Med tillbud menas en oönskad händelse som skulle kunnat leda till ohälsa eller olycksfall - en avvikelse/händelse där ingen medarbetare skadades.

*Arbets skador – uppgifterna visar pågående ärenden.

*Tillbud – enbart totalt antal tillbud. Könsuppdelad statistik inte tillgänglig.

Stöd, service och kommunal utveckling

Verksamhetsstöd och service

Verksamhetsstöd och service ger stöd och service till Region Jönköpings läns verksamheter och länets invånare inom 13 olika områden.

Inom Verksamhetsstöd och service pågår ständiga förbättringar för att förverkliga idén om att vara "Din självklara samarbetspartner – tillgänglig, kompetent och värdeskapande". Stort engagemang läggs på att skapa enhetlig service och prissättning samt lika villkor över länets alla delar med fokus på god hushållning.

Några områden har större utmaningar än andra. Område invånarservice med enheten 1177 Vårdguiden på telefon som har hög personalomsättning. Ett annat område är område måltid som arbetar med att komma till rätta med den negativa budgetavvikelsen.

Ytterligare ett område med stora utmaningar är hjälpmedelscentralen, HMC, som har en underskottsproblematik främst beroende på brist av reservdelar vilket medfört större nyinköp av hjälpmedel än normalt.

Ett arbete med att säkerställa lagernivåer av produkter har genererat kvarstående, förhöjda lagervärden och en extern lageryta har införskaffats. Nya servicetjänster har tillkommit för att avlasta vårdverksamheterna under pandemin, detta utifrån rätt använd kompetens inom bland annat vårdnära servicetjänster och läkemedelsförsörjning.

IT-centrum

IT-centrum har det samlade ansvaret för IT i Region Jönköpings Län. I ett nära samarbete med kunderna medverkar IT-centrum till att verksamheterna utvecklas och stöds med bra IT-lösningar. IT-centrum finns i Jönköping, Eksjö och Värnamo, och har ca 200 medarbetare. Arbetet bedrivs enligt ett kvalitetsledningssystem, som är certifierat enligt ISO 9001.

Digitaliseringen driver en fortsatt hög efterfrågan på IT-centrums tjänster. Ett flertal

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

utvecklingsprojekt har pågått under året. Fokus har legat på Cosmic och dess planerade uppgraderingar.

Invånaren har under året fått tillgång till såväl 1177 sjukvårdsrådgivningens journal som förlossningsjournalen. Dessutom har projekt pågått för kommande införande av såväl digitala kallelser inom flera verksamheter som lösningar inom screeningsverksamheter.

Inom Länstrafiken pågår flera stora initiativ, där bl.a. leverans av nya tekniklösningar till bussar och tåg skett under året. IT-centrum har infört en automatiserad intelligens i form av den digitala medarbetaren Ruben, som kan användas för att eliminera manuella, repetitiva processer i verksamheterna. Flertalet projekt av mer teknisk karaktär har pågått, t.ex. förberedelse för en stor uppgradering av ekonomisystemet Raindance, lösningar inom katalog och behörighetshantering, och effektivare hantering av IT-sårbarheter för att ytterligare stärka IT-säkerheten.

Samarbetet inom Kundgrupp Cosmic har förstärkts, med anledning av den utvecklingsåtgärning som kundgruppen beslutat om. Även samverkan med Inera och länets kommuner har fortsatt enligt plan.

Coronapandemin har utmanat även IT-centrum. Det har handlat om att säkerställa planerade leveranser, stärka IT-säkerheten, samt stödja verksamheten i förändrade arbetssätt, alltmedan personalen i stor utsträckning arbetat hemifrån. IT-centrum har hållit hög takt i arbetet med kravhantering och test- och kvalitetssäkring, för att kompensera för bortfall av verksamhetsresurser i pågående projekt. Brist på IT-utrustning på marknaden har skapat utmaningar i att möta verksamhetens ökade behov av bärbara datorer och utrustning för videomöten. Prioritering av behoven har skett löpande tillsammans med verksamheterna.

Kommunal utveckling

Region Jönköpings län har sedan regionbildningen år 2015 ett organisatoriskt ansvar för visst primärkommunalt samarbete. Kommunerna i Jönköpings län har enats om samverkan inom ett antal prioriterade områden såsom social välfärd och sjukvård, utbildning, fritidsverksamhet, miljötillsyn samt kurs- och konferensverksamhet. Kommunal utveckling är också en bas för att samordna högskolans verksamhetsförlagda utbildning inom kommunerna.

Kommunal utveckling är kommunernas gemensamma utvecklingspartnerskap där länets tretton kommuner aktivt styr och driver utvecklingsarbetet genom aktiva chefsnätverk/styrgrupper eller liknande och till verksamheten utlånad personal. Primärkommunalt samverkansorgan (PKS) definierar och fastställer vilka prioriterade områden man önskar samverka kring inom ramen för Kommunal utveckling. Syftet med samverkan är att åstadkomma en gemensam verksamhetsutveckling, en effektivare resursanvändning och högre kvalitet i de primärkommunala verksamheterna.

Verksamheten finansieras dels genom grundfinansiering från kommunerna, dels genom externa medel såsom projektmedel och statliga satsningar.

Social välfärd och hälso- och sjukvård ser att kommunernas behov av avstämning, samordning har dominerat även verksamhetsåret 2021 där samverkan har stärkts mitt i krisen. Det har erbjudits täta digitala avstämningar för mellankommunal samverkan. Särskild samverkansledning för ledningssystemet/ReKo har regelbundet stämt av samverkan. Samt samråd och nulägesrapporter och gemensam inriktningsbeslut i F-samverkan krisledning, samt socialchefs nätverket. Projekt och utbildningsinsatser har i några fall fått förskjutas i tid, och mycket har kunnat genomföras genom andra former och distanslösningar.

Inom FoUrum fritid så har coronapandemin också påverkat arbetet på Kommunal utveckling, på så vis att samordning har fått en mer betydande roll. Behovet hos kommunerna har varit att ha kontinuerliga avstämningar kollegor emellan samt att i samband med att beslut fattas har ambitionen varit att så långt det varit möjligt hålla en gemensam tråd i länet. Behovet av det kollegiala samtalet och utbytet har varit stort på både operativ och strategisk nivå. Kommunal utveckling har bidragit i arbetet genom att öppna upp digitala forum samt bjudit in relevanta aktörer som ett komplement i syfte att fatta så rätt beslut som möjligt. Inom samtliga nätverk har det funnits behov av kontinuerliga avstämningar oavsett storlek på kommun.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Jämlik hälsa och nöjda patienter/kunder

Framgångsfaktorer: Hög tillgänglighet

Uppdrag/mål: Förbättra tillgängligheten till 1177 vårdguiden på telefon.

Aktiviteter	Analys
Förbättra tillgängligheten till 1177 vårdguiden på telefon.	För att uppnå det beslutade tillgänglighetsmålet, besvara 75 % av inkommande samtal inom 9 minuter, behöver samtliga regioner (21) vara med samverkan samt att vara fullt bemannade (utifrån antalet invånare i respektive region). I nuläget är endast 10 regioner i samverkan och de flesta regioner är underbemannade och saknar medarbetare i tjänsten vilket leder till att tillgängligheten blir försämrad. Arbete med rekrytering för 1177-enheten i region Jönköping fortgår och som tidigare är målet att bli fullt bemannade, 31 årsarbetare. Rekryteringsaktiviteterna har haft ett positivt utfall de senaste två åren.

Framgångsfaktorer: Vårdnära service

Uppdrag/mål: Arbetsuppgifter som idag till stor del sköts av sjukvårdsutbildad personal ska där det är möjligt, utan ökade kostnader, flyttas över till servicepersonal för rätt använd kompetens

Aktiviteter	Analys
Vårdnäraservice	Utökning av vårdnära servicetjänster har under året skett på Höglandssjukhuset och Länsjukhuset Ryhov där verksamheter i hus D1/D2 står för merparten. Övertagande av måltidshantering på avdelningskök för vissa verksamheter har också genomförts.

Process och produktion

Strategiska mål: Enklare vardag för patienter och medarbetare

Framgångsfaktorer: Sveriges bästa digitala vård och stödsystem.

Uppdrag/mål: Underlätta användandet och kunskap om digitala stöd och tjänster

Aktiviteter	Analys
Arbeta för att öka kunskap kring digitala tjänster inom hela verksamhetsområdet.	För att fortsätta utvecklingen mot digitala tjänster samt underlätta användandet och öka kunskapen har en enklare kartläggning och behovsanalys påbörjats. Internutbildningar har utförts för att öka kunskap och trygghet i att använda digitala tjänster.
Ur ett IT-perspektiv bidra till att underlätta verksamhetens och invånarnas användande av digitala stöd och tjänster	IT-centrum bidrar i det regiongemensamma programmet "Enklare vardag - för patienter och medarbetare". Parallellt genomförs den utveckling och förvaltning som prioriteras av regionens IT-styrgrupper.
Genomföra prioriterade initiativ för att förbättra och tydliggöra regionens användning	Ett program för att göra HSA till källsystem för organisationsinformation har pågått under året, med flera

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Aktiviteter	Analys
av organisationsinformation, centrala katalogtjänster och behörighetsstyrning	ingående projekt. Syftet är att skapa god kvalitet i grunddata kring organisationsinformation, och på så vis skapa effektiva gemensamma arbetsprocesser och säkerställa att Region Jönköpings läns alla IT-stöd utgår från gemensam och kvalitetssäkrad grunddata. Parallellt har en förstudie pågått för förbättringar av regionens katalogtjänster i stort, samt ett projekt för en första fas av centraliserad behörighetsstyrning. Den sistnämnda med fokus på uppföljning av behörigheter.

Strategiska mål: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård

Framgångsfaktorer: Samverkan med kommunerna

Uppdrag/mål: Samverkan i styrgrupp för hjälpmedelsverksamheten

Aktiviteter	Analys
Omvärldsbevaka, identifiera utvecklingsfrågor och ta fram handlingsplaner i samverkan	Implementeringen/utvecklingen av välfärdsteknik pågår mot kommunerna och flera strategiska forum och utbildningar har genomförts där information givits. Detta har skapat dialog om hur vi ska gå vidare. Ett välfärdsteknikråd finns där erfarenheter utbyts. Inom diabetesområdet har en ordnat införandegrupp startats för att kunna få bättre struktur på införande under avtalsperioden. Här har flera regioner visat intresse för vårt arbetssätt.

Uppdrag/mål: Samverkan i eHälsorådet

Aktiviteter	Analys
Verka för god samverkan med länets kommuner	Under året har det nya IT-stödet Mitt Vaccin införts i Region Jönköpings län och samplanering sker för ett kommande införande hos länets kommuner.

Framgångsfaktorer: Effektiva och ändamålsenliga processer

Uppdrag/mål: God läkemedelsanvändning

Aktiviteter	Analys
Lagernivåer av kritiska läkemedel.	Innan pandemin startade hade sjukhusapotekets lagernivåer sett över och höjts för ett stort antal läkemedel. Våren 2020 höjdes lagret ytterligare för läkemedel som var särskilt viktiga för behandling av patienter med Covid-19. Dialog är påbörjad kring framtida behov av lokaler då kommande nationella riktlinjer kring regionernas ansvar för beredskapslagerhållning av läkemedel kan medföra behov av större lageryta.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Strategiska mål: Kostnadseffektiv upphandling

Framgångsfaktorer: Rätt beteende - avtal

Uppdrag/mål: Områden definieras där innovationsvänlig upphandling ska främjas.

Aktiviteter	Analys
Definiera områden där innovationsvänlig upphandling ska främjas.	Vid projektstart för samtliga upphandlingar ska analys göras om det är möjligt att öppna för innovation.

Lärande och förnyelse

Strategiska mål: Professionell kunskap och förbättringskunskap

Framgångsfaktorer: Lärande i vardagen

Uppdrag/mål: Identifiera arbetssätt eller arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande och beskriver hur man arbetar med att förändra eller fasa ut dessa

Aktiviteter	Analys
Fortsätt effektivisera genom moderna arbetssätt (agilt/lean)	IT-centrum arbetar sedan flera år tillbaka med agila/leana metoder för att höja effektiviteten och undvika tidstjuvar. Under året har insatser genomförts för att ytterligare systematisera IT-centrums resurshantering utifrån behov, planering och utfall. Arbete har också pågått kring att förbättra förvaltningsgruppernas planering och prioritering genom att förfina översiktligheten av kommande behov och pågående uppgifter.
Arbete med att förändra eller fasa ut arbetssätt eller arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande	Genom att nyttja befintliga elektroniska system har kontrollen av narkotiska läkemedel tagits över av personal från område läkemedelsförsörjning. Inom område Inköp och materialförsörjning har digital dokumentsignering samt schablonberäkning av tidig kostnadsberäkning i investeringsprojekt genomförts.

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag/mål: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete med framtagande av regiongemensamma, IT-relaterade avtal (upphandling)	IT-centrum har under året fortsatt att aktivt jobba med att ta fram IT-relaterade avtal med hög kvalitet, såväl kostnadsmässigt som innehållsmässigt. Bland annat har fler upphandlingar av medicintekniska produkter med IT-kopplingar samt arbete med skrivare och tillbehör genomförts. Flera upphandlingar görs i samverkan med andra regioner.

Uppdrag/mål: Lokalförsörjning

Aktiviteter	Analys
Andel tomställda lokaler	Andelen tomställda lokaler som inte berörs av ombyggnationsprojekt uppgår till 1,28%. Dock kommer flera större ombyggnationsprojekt att starta både på Länssjukhuset Ryhov och på Höglandssjukhuset i Eksjö samt att ett pågår i Nässjö.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkning

Befolkningsutvecklingen påverkar dels efterfrågan på våra tjänster, dels storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Den 31 december 2021 hade Jönköpings län 367 064 invånare, en ökning med 2 054 invånare jämfört med 2020. Förändringen beror i huvudsak på nettoinflyttning och ett födelseöverskott. För första gången sedan år 2000 hade länet ett positivt inrikes flyttnetto. Nio av 13 kommuner ökade sin folkmängd under 2021. Jönköpings län har en långsiktigt positiv befolkningsutveckling med i genomsnitt drygt 2 900 invånare per år de senaste fem åren. Länet har en högre andel personer som är 80 år eller äldre. Andelen 80 år och äldre i länet uppgick den 31 december 2021 till 5,8 procent. Motsvarande andel för riket är 5,3 procent. Andelen utrikesfödda var 18,8 procent den 31 december 2021. Motsvarande andel för riket är 20,0 procent. Variationen inom länet är stor. Lägst andel utrikesfödda har Habo kommun med 8,4 procent och högst andel har Gnosjö kommun med 25,9 procent.

Arbetslöshet och varsel

Under 2020 hände mycket på arbetsmarknaden med anledning av coronakrisen. En del branscher drabbas hårt, andra inte alls. Antalet varsel ökade kraftigt under våren men utfallet blev inte så stort. Ungefär en fjärdedel av länets anställda inom privat näringsliv har berörts av korttidspermitteringar. Arbetslösheten ökade under 2020 men har 2021 succesivt minskat till en lägre nivå än innan pandemin. Långtidsarbetslösheten ligger däremot kvar på en högre nivå vilket tyder på att de som står långt ifrån arbetsmarknaden har fått det ännu svårare. Andelen arbetslösa och personer i program med aktivitetsstöd var i december 2021 5,8 procent av den registerbaserade arbetskraften 16–64 år i länet 2021, vilket är en minskning av arbetslösheten med 1,8 procentenheter från december 2020. Riksmedeltalet var 7,2 procent i december 2021. Nässjö kommun hade länets högsta arbetslöshet med 8,3 procent och Habo kommun den lägsta med 3,2 procent. Andelen arbetslösa i åldrarna 18–24 år var 7,1 procent i december 2021. Motsvarande andel i december 2020 var 10,6 procent. Riksmedeltalet var 8,7 procent i december 2021.

Region Jönköpings läns finanspolicy

Tillgång på kapital har huvudsakligen sin grund i ett sparande för infriande av framtida pensionsförpliktelser. Detta gäller såväl den del som förvaltas inom ramen för pensionsplaceringsförvaltning som den del som förvaltas inom ramen för rörelseplaceringsförvaltning. Därutöver har Region Jönköpings län behov av en likviditet som matchar löpande in- och utbetalningar och som utgör buffert för kortsiktigt negativa förändringar i penningströmmar. Kapitalet förvaltas i två delar, i form av pensionsplaceringsförvaltning och rörelseplaceringsförvaltning.

Enligt finanspolicyn ska pensionsplaceringar allokeras (fördelas) med 20–45 procent i aktiefonder och 50–65 procent i räntepapper och 0–15 procent i alternativa placeringar, som till exempel fastighetsinvesteringar. Genomsnittligt har under 2021 43 procent varit placerat i aktier, 55 procent i räntor och 2 procent i fastighetsinvesteringar.

De finansiella tillgångar som inte räknas som pensionsplacering definieras som rörelseplacering. Förvaltningen av rörelseplaceringar ska ske genom placeringar i riskfria räntebärande instrument där insatt kapital garanteras under förutsättning av inlösen vid förfallotillfällena.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Återlån av pensionsmedel minskade trots livslängdseffekter

Region Jönköpings läns totala pensionsförpliktelser uppgick 31 december 2021 till 9 747 miljoner kronor inklusive särskild löneskatt. Då ingår 41 miljoner kronor som tryggats i pensionsförsäkring (se tabell nedan samt not 20).

Pensionsplaceringarna är lägre än pensionsförpliktelsen, vilket visar att Region Jönköpings län tidigare använt viss del av pensionsmedlen till investeringar och den löpande verksamheten. Trots en hög ökning av pensionsförpliktelsen, främst beroende på livslängdseffekter med 476 miljoner kronor, så minskade de återlånade medlen under 2021. Det beror på en mycket hög värdeutveckling, där netto av realiserade vinster och förluster och orealiserade värdeökningar på pensionsmedel blev 731 miljoner kronor.

Tabell 2. Återlån pensionsmedel 2015–2021

(miljoner kronor)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<u>Pensionsförpliktelser</u>							
1. Avsättning inkl löneskatt i balansräkningen	3 236	3 434	3 677	4 065	4 414	4 662	5 264
2. "Ansvarsförbindelse" inkl löneskatt i balansräkningen	5 225	5 068	4 889	4 753	4 594	4 492	4 442
3. Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen enligt fullfondering (1+2)	8 461	8 502	8 566	8 818	9 008	9 154	9 706
4. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring*	49	48	46	44	42	41	41
5. Summa pensionsförpliktelser (3+4)	8 508	8 550	8 612	8 862	9 050	9 195	9 747
<u>Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde</u>							
6. Pensionsmedelsplaceringar i balansräkningen**	4 630	4 690	4 897	4 912	5 477	5 643	6 434
7a. Pensionsförsäkringskapital	58	57	58	56	58	57	57
7b. Varav överskottsfond	3	3	4	4	3	3	5
8. Summa förvaltade pensionsmedel (6+7a)	4 688	4 747	4 955	4 968	5 535	5 700	6 491
<u>Finansiering</u>							
9. Återlånade medel (5-8)	3 820	3 803	3 657	3 894	3 515	3 495	3 256
10. Konsolideringsgrad procent (8/5)	55	56	58	56	61	62	67

*2015-2017 är cirkavärden pga att upplysningskravet inte fanns de åren, 2018-2021 enligt KPA

** Inklusive upplupna räntor

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin

Hälso- och sjukvården har under 2021 till allra största delen handlat om coronapandemin. Vårdcentralerna har under året tagit ett stort ansvar i provtagningen för covid-19, smittspårningen och vaccineringen för covid-19. Under 2021 har drygt 688 000 vaccinationsdoser givits. Laboratorieverksamheten tog ett stort ansvar för att säkerställa provtagningen för covid-19. Under 2021 togs 368 899 covid-19 prover på 191 228 unika individer. 30 674 unika länsbor konstaterades ha smittats av covid-19. Det regionala tillväxtarbetet grundas på analyser av regionala förutsättningar, strukturbilder, uppföljningar och utvärderingar i syfte att främja lärande och utveckling. Insatser och kunskaper till följd av pandemiarbetet under 2020 har förmedlats genom nätverk i länet och omsatts i nya riktade insatser under 2021.

Större investeringar

Under året investerade Region Jönköpings län totalt 572 miljoner kronor för en ytterligare förbättrad hälso- och sjukvård genom om- och nybyggnation på de tre sjukhusområdena och vårdcentraler, samt satsning på kollektivtrafik. De största projekten är nybyggnation av hus D1/D2 vid Länssjukhuset Ryhov samt Råslätts Vårdcentral.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag/mål: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat
Ekonomi i balans-Region Jönköpings län	0 tkr	643 961 tkr

Aktiviteter	Analys
Under 2021 påbörjas ett arbete med att utvärdera och arbeta fram målet för egenfinansiering för nästkommande period.	I arbetet med att arbeta fram mål för egenfinansiering för nästkommande period inväntas och beaktas förslaget från utredningen om God kommunal hushållning i det fortsatta arbetet.

Finansiell analys

Syftet med den finansiella analysen är att beskriva Region Jönköpings läns finansiella styrka och klargöra om organisationen, ur finansiell synvinkel, har en god hushållning.

I den solidariskt finansierade och demokratiskt styrda välfärden är verksamheten målet och ekonomin medlet. Det övergripande finansiella målet för god hushållning är att vi över tid ska finansiera investeringarna med egna medel. Utgångspunkten är att Region Jönköpings läns verksamheter inte kostar mer än vad som kan finansieras genom skatteintäkter och statsbidrag. Region Jönköpings läns ekonomiska resultat ska vara på en nivå där såväl konjunktursvängningar som framtida åtaganden kan klaras. Det handlar om att klara pensionsåtaganden gentemot personalen, investering och finansiering i all verksamhet som Region Jönköpings län ansvarar för. För att tydliggöra detta och åstadkomma en mer rättvisande redovisning förändrade dåvarande landstinget redovisningen av pensioner i enlighet med den så kallade fullfonderingsmodellen från och med 2008, från att tidigare redovisat enligt blandmodellen.

(Beskrivning av fullfondering och blandmodell finns på sidan xx i not 1 Redovisningsprinciper).

Mål: Investeringar ska över tidsperioden 2015-2025 egenfinansieras till 100 procent.
Resultat: 123 procent. Målet är uppfyllt för åren 2015–2021.

Finansiella målen uppfyllda i år och över tid

Det övergripande finansiella målet är att verksamhetens resultat över tid ska finansiera investeringarna. Resultatet måste därmed vara på en nivå som möjliggör detta. Under åren 2004–2014 klarade Region Jönköpings län att egenfinansiera investeringarna. Nuvarande period för egenfinansiering omfattar åren 2015–2025. Över tid ska även verksamhetens nettokostnad utgöra högst 98 procent av skatteintäkter och statsbidrag/kommunal utjämnning och att finansnettot på tillgångsförvaltningen ska täcka de finansiella kostnaderna avseende pensionsskulden.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

För periodens sju första år har investeringarna fullt ut finansierats med egna medel, med en marginal på 1 223 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnad uppgick 2021 till drygt 94 procent av skatter, statsbidrag och utjämning. Sammanlagt sedan 2015 uppgår nettokostnaden till 95 procent, så målet om högst 98 procent över tid är uppfyllt.

Finansnettot 2021 visar plus 518 miljoner kronor, främst beroende på höga realiserade vinster samt höga orealiserade värdeökningar. Finansnettot för tiden 2015 fram till 2021 justerat enligt verkligt värde visar plus 971 miljoner kronor, vilket innebär att målet om finansnetto i balans över tiden är uppfyllt. Mer om detta i finansnettoavsnittet på sidan 100.

Tabell 3. Verksamhetens resultat och egenfinansiering

(miljoner kronor)	2015–2020	2021	2015–2021
Verksamhetens resultat	3 061	756	3 817
Egna medel i förhållande till nettoinvesteringar	587	636	1 223
Verksamhetens nettokostnad/Skatter, statsbidrag (%)	95,2	94,1	95,0
Justerat finansnetto enligt verkligt värde	453	518	971

Årets resultat mycket över budget

Årets resultat på 1 274 miljoner kronor är 644 miljoner kronor högre än budget. Det består av negativ avvikelse på nettokostnaden med 36 miljoner kronor och positiva avvikelser på skatteintäkter med 321 miljoner kronor och på generella statsbidrag och utjämningsystemet med 31 miljoner. Det gör att verksamhetens resultat (resultat före finansnetto) är 316 miljoner kronor högre än budget. Det totala finansnettot är 328 miljoner kronor högre än budget, där kostnaden för värdesäkring av pensioner visar 159 miljoner kronor i negativ avvikelse, främst till följd av effekter av höjd livslängd. Finansnettot avseende tillgångssidan (finansiella placeringar) visar 487 miljoner kronor i positiv avvikelse.

Årets resultat jämfört med föregående år

För att jämföra resultaten mellan åren brukar vi lyfta fram händelser av jämförelsestörande karaktär och engångshändelser. Även året 2021 har påverkats av fortsatt pandemi. Stora insatser har skett inom vården för att hantera Covid-19-patienter samt för att minska den uppskjutna vården. Region Jönköpings län hade enheter som gick på krislägesavtal hela första halvåret. Staten fortsatte också att ge riktade stöd i form av provtagnings- och vaccinationsersättning inom vården samt viss ersättning för intäktsbortfallet inom trafiken. Åren 2021 och 2020 är svåra att jämföra med varandra eller med tidigare år med hänsyn till coronapandemin.

Under året har vissa händelser som kan ses som jämförelsestörande inträffat. Livslängdsantaganden i RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld) har höjts. Det innebär en ökning av totala pensionsskulden på totalt 476 miljoner kronor, där 310 miljoner kronor ökat verksamhetens nettokostnad och 166 miljoner kronor avser höjd finanskostnad. Region Jönköpings län har under 2021 fått merkostnadsersättning avseende covid-19 december 2020 på 60 miljoner kronor. Ersättningen för december var inte beslutad vid bokslutet 2020 varför det inte kunde hanteras då. Under året har Länstrafiken fått miljöbonus från Statens energimyndighet för inköpta elbussar på 25 miljoner kronor.

Årets resultat är 162 miljoner kronor högre än 2020. Rensat för livslängdseffekter och elbusspremie samt överföring av merkostnadsersättning till 2020 så är årets resultat 493 miljoner kronor högre än 2020. Det högre resultatet beror främst på finansnettot, som totalt är 776 miljoner kronor högre. Detta hänförs mest till realiserade och orealiserade värdeförändringarna på placeringar, som i år är plus 726 miljoner kronor mot förra årets plus 91 miljoner. Även kostnaden för värdesäkring på pensioner är 151

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

miljoner kronor lägre 2021 rensat för livslängdseffekten. Verksamhetens resultat är jämförbart 283 miljoner kronor lägre än förra året.

Tabell 4. Resultaträkning

(miljoner kronor)	Utfall 2020	Utfall 2021	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	3 051	3 581	
Verksamhetens kostnader	-13 639	-15 160	
Avskrivningar	-406	-452	
Verksamhetens nettokostnad	-10 993	-12 031	-36
Skatteintäkter	9 144	9 644	321
Generella statsbidrag o utjämning	3 053	3 143	31
Verksamhetens resultat	1 204	756	316
Finansnetto tillgångar	206	831	487
Finansnetto skulder (pensioner)	-298	-313	-159
Årets resultat	1 112	1 274	644

Egenfinansiering av investeringar över tid

Målet om egenfinansiering av investeringar förutsätter ett överskott på verksamhetens resultat som tillsammans med avskrivningskostnader täcker årets investeringar.

Då egenfinansiering uppnåtts till och med 2014 gick Region Jönköpings län från och med 2015 in i en ny avstämningsperiod för egenfinansiering vilken omfattar 2015–2025. I samband med införandet av verkligt värde på pensionsplaceringarna så ändrades egenfinansieringsmålet till att utgå från verksamhetens resultat. Denna förändring skedde dels beroende på de stora svängningarna mellan åren som verkligt värde medför och dels att avkastningen på tillgångsplaceringarna ska täcka de finansiella kostnaderna avseende pensionsskulden och inte användas till investeringar.

För periodens sex första år, till och med 2020, översteg verksamhetens resultat tillsammans med avskrivningarna investeringarna med 587 miljoner kronor. Verksamhetens resultat 2021 som tillsammans med avskrivningarna är 1 208 miljoner kronor är 636 miljoner kronor högre än nettoinvesteringarna. Ackumulerat för 2015-2021 är investeringarna egenfinansierade med 1 223 miljoner kronor. Motsvarande 122,9 %.

Nettoinvesteringarna på 572 miljoner kronor är cirka 378 miljoner kronor lägre än budget och nivån minskade med drygt 400 miljoner kronor mot 2020. För perioden 2015-2021 har investeringarna fullt ut finansierats med egna medel, med en marginal på 1 223 miljoner kronor. Enligt budget 2020 hanteras investeringar som avser köp av tåg som tidigare leasats (156 miljoner kronor 2019) utanför målet om egenfinansiering. Med hänsyn till detta är hela periodens marginal 1 379 miljoner kronor. Investeringarna 2022 förväntas uppgå till 928 miljoner kronor.

Region Jönköpings läns investeringsutgifter bedöms uppgå till i genomsnitt cirka 925 miljoner kronor per år fram till och med 2024.

2021 uppgick investeringsutgifterna till 581 miljoner kronor, investeringsbidrag erhöles med knappt 8 miljoner kronor och inventarier såldes för knappt 2 miljoner. 306 miljoner kronor investerades i byggnader och mark. Här utgör de största utgifterna i miljoner kronor:

- Hus D1 Ryhov – 50 miljoner kronor
- Komponentsutbyten – 37 miljoner kronor
- MR 3-Tesla Eksjö – 25 miljoner kronor
- Råslätts Vårdcentral – 24 miljoner kronor
- HAI ombyggnad av 3 labb Ryhov – 19 miljoner kronor

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- Hybridsal Operation Ryhov – 18 miljoner kronor
- Trafikplan Ryhov – 17 miljoner kronor
- Laddinfrastruktur elbilar – 15 miljoner kronor
- Familjecentral Nässjö – 14 miljoner kronor
- Hus 37 Eksjö – 12 miljoner kronor
- Elkraftsförsörjning Ryhov – 10 miljoner kronor
- Folk tandvården Nässjö – 10 miljoner kronor
- Sängtvätt och sängverkstad Eksjö – 8 miljoner kronor
- CT labb 11-13 Ryhov – 6 miljoner kronor
- Bårhus och obduktion Ryhov – 6 miljoner kronor
- Genomlysningslabb Eksjö – 5 miljoner kronor
- CT labb Eksjö – 4 miljoner kronor
- Solpaneler – 4 miljoner kronor
- Djurvårdsutbildning Tenhults naturbruksgymnasium – 4 miljoner kronor

Övriga immateriella och materiella investeringar på 276 miljoner kronor består av 16 miljoner kronor i IT-system, 161 miljoner kronor i medicinteknisk utrustning, 25 miljoner kronor i IT-utrustning, 30 miljoner kronor i fordon, varav 18 miljoner kronor i tåg, 1 miljoner kronor i byggnadsinventarier, 3 miljoner kronor i konst samt 40 miljoner kronor i övriga inventarier. Utöver detta investerades 3,5 miljoner kronor i tågdepån medan bussdepån återbetalade 4,5 miljoner kronor som finansiella anläggningstillgångar.

Tabell 5. Egenfinansiering

(miljoner kronor)	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Summa 2015–2021
Verksamhetens resultat	235	212	313	251	846	1 204	756	3 817
Avskrivningar	369	385	398	374	361	406	452	2 745
Egna medel till investeringar	604	598	711	624	1 207	1 610	1 208	6 562
- nettoinvesteringar	-338	-613	-837	-819	-1 186	-974	-572	-5 338
Summa	266	-15	-126	-195	21	636	636	1 223
Akkumulerad summa	266	251	125	-70	-49	587	1 223	

Verksamhetens resultat har försämrats men är mycket bättre än budget

För att nå målet om en långsiktig och uthållig finansiering av verksamheten är det viktigt att verksamhetens nettokostnad över tid inte ökar mer än skatteintäkter och generella statsbidrag. Trenden 2015-2018 har varit att denna relation, det vill säga verksamhetens resultat, har varit relativt stabil, men där egentligen endast 2017 utgör en förbättring. Det betyder att nettokostnaden ökat mer än skatter och generella statsbidrag. Men 2019-2020 ökade intäktssidan mycket mer än nettokostnaden.

Under 2021 ökade nettokostnaden i löpande priser med 1 038 miljoner kronor motsvarande hela 9,4 procent. Rensat för livslängdseffekten är ökningen 728 miljoner kronor, motsvarande 6,6 procent. Detta är högre än genomsnittet då ett vägt medel i regionsektorn är 4,8 procent. Om en justering görs för merkostnadsersättningen som avser 2020 och för elbusspremien är ökningen 873 miljoner, motsvarande 8,0 procent. Stor förklaring till den höga ökningen avser personalkostnader som inklusive sociala avgifter ökade med 8,0 procent. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 589 miljoner kronor, motsvarande 4,8 procent. Här ingår ökning av nya kostnadsutjämningsystemet med 55 miljoner kronor till följd av minskad införandeavgift. Skatteintäkterna ökade med 500 miljoner kronor eller 5,5 procent. Men 2020 erhöles generella statsbidrag på 381 miljoner kronor som kompensation för låga skatteintäkter. Verksamhetens redovisade resultat är 448 miljoner kronor lägre än 2020, medan ett mer jämförbart verksamhetsresultat är 283 miljoner lägre än 2020.

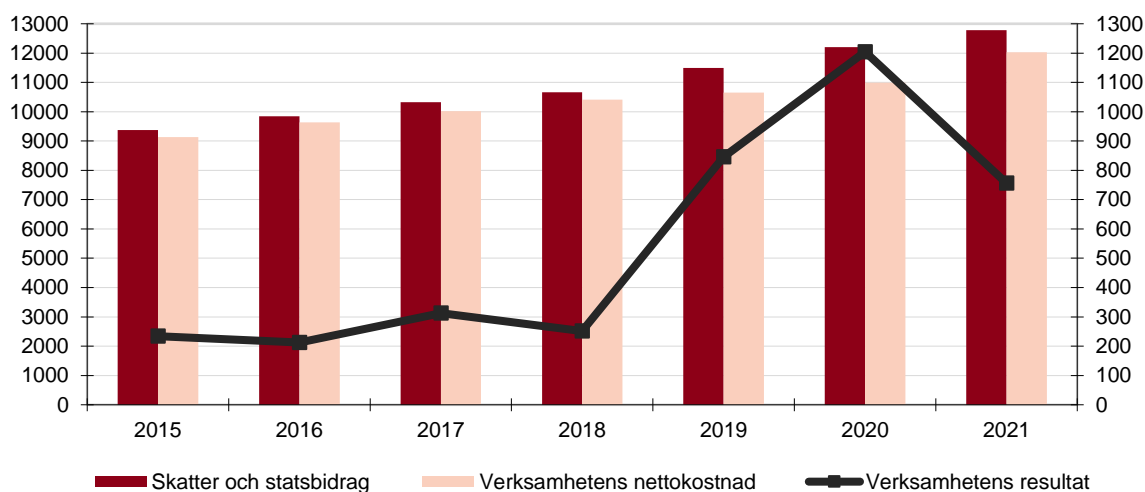
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Nettokostnaden 2021 är 12 031 miljoner och skatter och statsbidrag är 12 787 miljoner. Linjen, vilken har skalan till höger, är skillnaden mellan ovanstående och utgör verksamhetens resultat, vilket är 756 miljoner kronor för 2021 (figur 4). Det redovisade verksamhetsresultatet är 316 miljoner kronor högre än budget.

Tabell 6. Verksamhetens resultat samt nettokostnads-, skatteintäkts- och statsbidragsökningar 2015–2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens nettokostnad (miljoner kronor)	9 135	9 634	10 016	10 413	10 651	10 993	12 031
Nettokostnadsökning (%)	3,7	5,5	4,0	4,0	2,3	3,2	9,4
Skatteintäkter (miljoner kronor)	7 407	7 801	8 154	8 397	9 122	9 144	9 644
Generella statsbidrag och utjämnung (miljoner kronor)	1 962	2 045	2 175	2 267	2 375	3 054	3 143
Summa skatter och statsbidrag (miljoner kronor)	9 369	9 846	10 329	10 664	11 497	12 198	12 787
Skatte- och statsbidragsökning (%)	3,4	5,1	4,9	3,2	7,8	6,1	4,8
Verksamhetens resultat (miljoner kronor)	235	213	313	251	846	1 204	756

Figur 4. Verksamhetens nettokostnad och finansieringen (miljoner kronor)

Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnad, 12 031 miljoner kronor, är 36 miljoner kronor högre än budget. Det motsvarar en faktisk ökning i löpande priser med 9,4 procent. Som nämnts i stycket ovan ingår engångseffekt av pensionsavsättning vid förändrat livslängdsantagande med 310 miljoner kronor, merkostnadsersättning för 2020 med 60 miljoner kronor samt elbusspremie med 25 miljoner kronor. Rensat för dessa är ökningen 8,0 procent.

Nettokostnadsförändringen i fast pris, den så kallade volymförändringen rensat för jämförelsestörande poster, visar på en ökning med 3,7 procent. Personalkostnaderna totalt inklusive sociala avgifter, kurser och konferenser uppgick till 7 446 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 8,0 procent. Lönekostnaderna exklusive sociala avgifter ökade med 7,1 procent. Ingångna avtal utgjorde 3,2 procent inklusive överhäng från 2020, där årets lönesatsningar var 3,1 procent inklusive extrasatsningen. Utöver avtal ökade lönekostnaderna exklusive sociala avgifter med nästan 185 miljoner kronor. Här utgörs cirka 110 miljoner kronor av krisavtal. Kostnaden för övertid ökade med 15 miljoner kronor inklusive flexitidsersättning, medan kostnaden för komp, jour och semester minskade med 12 miljoner kronor. Sjuklönekostnaden minskade med 17 miljoner kronor inklusive arbetsgivaravgifter till 118 miljoner kronor, medan ersättningen från staten för sjuklönekostnader blev

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

16 miljoner kronor vilket är 44 miljoner kronor lägre än 2020, då de för vissa månader täckte kostnaden fullt ut 2020. De resterande ökade lönekostnaderna förklaras av fler årsarbetare.

Utöver kostnaden för den egna personalen har bemanningsföretag inom vården anlåtats till en kostnad av 187 miljoner kronor. Det är en ökning med 33 miljoner kronor, motsvarande 21 procent. Ökningen avser i kronor ungefär lika delar läkare som sjuksköterskor med 16-17 miljoner kronor men procentuellt är ökningen mycket högre inom sjuksköterskesidan där kostnaden ökat med 82 procent. Ökningen för läkare har skett inom alla områden utom inom primärvården och tandvården. Den största ökningen både i kronor och procentuellt finns inom psykiatrin. Ökningen för sjuksköterskor har främst skett inom OP/IVA-klinikerna samt inom röntgen.

Tabell 7. Kostnad inhyrd vårdpersonal per område

(miljoner kronor)

Område	Kostnad 2021	Förändring jämfört med 2020*
Primärvård	55	0
Somatisk vård	33	2
Psykiatrisk vård	24	10
Tandvård	1	-1
Medicinsk diagnostik	44	14
Medicinsk service (OP-IVA/Akuten)	30	8
Summa	187	33

*ett plusbelopp i förändringskolumnen betyder ökade kostnader

Läkemedelskostnaderna inklusive riskdelning/rabatter uppgick till 1 290 miljoner kronor. Kostnaden har jämfört med 2020 ökat med 39,4 miljoner kronor. 2021 har påverkats positivt av en ökad rabatt på 8,5 miljoner kronor avseende rekvisitionsläkemedel, då fem kvartals rabatter påverkade 2021 för att komma i rätt fas. Utöver detta så erhöles under året 0,5 miljoner kronor i rabatter som avsåg 2020. Justerat för detta så är nettokostnadsökningen för läkemedel 48,9 miljoner kronor eller 3,9 procent. Den så kallade riskdelningen/rabatten på förmånsläkemedel och smittskyddsläkemedel beräknas avseende 2021 bli 96,7 miljoner. Riskdelningen innebär att staten begär tillbaka 40 procent genom att minska läkemedelsbidraget, vilket motsvarar 38,7 miljoner kronor. Kostnadsökningen totalt exklusive rabatter visar på en ökning med 5,8 procent jämfört med rikets 3,8 procent. Kostnaderna per invånare är fortfarande något lägre än riket.

Region Jönköpings läns nettokostnad för köpt specialiserad riks- och regionvård 2021 är 959 miljoner kronor, vilket är en ökning med 73 miljoner kronor, motsvarande 8,2 procent, jämfört med 2020. Det är även 55 miljoner kronor över budget. Regionsjukvården ökade med 23 miljoner kronor, varav den somatiska vården står för 24 miljoner kronor. Rikssjukvården ökade med 50 miljoner kronor, där somatiska vården ökade med 42 miljoner kronor.

Region Jönköpings län erhöles 2021 riktade statsbidrag inom flera områden i hälso- och sjukvården. Många av bidragen avser förlängda eller sammanslagna överenskommelser som även fanns i motsvarande form 2020 och tidigare. Överenskommelsen om sjukskrivning och rehabilitering upphörde 2020 och där fick regionen 1,9 miljoner kronor mindre än vad som beräknades i bokslutet 2020. Under året tillkom och utökades bidrag för olika insatser inom covid-19 samt medel för utökad läkarbemanning i äldreomsorgen.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Tabell 8. Riktade statsbidrag (miljoner kronor)

Område	Bidrag 2021	Budgeterat bidrag 2021	Bidrag 2020
God och nära vård (inklusive barnhälsovården o vårdens medarbetare)	197,9	202,9	195,9
Civilt försvar (inom Hälso- och sjukvården)	7,9	7,9	1,3
Psykisk hälsa	31,6	37,3	32,9
Förlossning/Kvinnohälsa	48,6	34,7	33,0
Jämlika, effektiva vårdförlopp	7,6	2,1	7,6
Nya Kömiljarden	92,3	89,9	102,9
Cancervården	13,0	12,0	11,3
Sjukskrivning/Rehab/Försäkringsmedicinska utredningar	-1,9	0	31,1
Summa riktade statsbidrag enl överenskommelser	397,0	386,9	416,0
Uppskjuten vård/Covid-19-vård	211,0	141,0	0,0
Provtagningsersättningar Covid-19 (PCR, serologi, antigen)	501,0	0,0	249,8
Smittspårningsersättningar Covid-19	25,3	0,0	44,6
Skyndsamma transporter Covid-19	6,5	0,0	0,0
Merkostnadsersättning Covid-19 för 2020	60,0	0,0	311,7
Psykisk ohälsa patienter Covid-19	0,0	0,0	1,0
Smittskyddsåtgärder servering Covid-19	0,3	0,0	0,5
Vaccinationsersättningar per dos Covid-19	181,9	0,0	0,2
Vaccinationsersättningar Covid-19 (förberedelse, kostnader, skyndsam vaccination, utökat genomförande)	57,7	0,0	0,0
Bemanningsmoms privata	7,6	0,0	6,4
Ökad läkarkompetens äldreomsorgen	4,2	0,0	0,0
Summa ”nya” riktade statsbidrag Covid-19 med mera	1 055,5	141,0	614,2
Summa riktade statsbidrag	1 452,5	527,9	1 030,2

Utöver bidragen i tabellen ovan finns även sedan flera år tillbaka riktade statsbidrag i form av t ex råd och stöd 3,3 miljoner kronor, tolktjänstbidrag 2,2 miljoner kronor, samt bidrag för arbete mot våld i nära relationer 2,3 miljoner kronor.

Nämndernas budgetramar 2021

Regionfullmäktige fördelar anslag för verksamheten till respektive nämnd med specificering på utgiftsramar (områden) som följer strukturen i ”Verksamhetsindelning för regioner – VI 2000”. I avsnittet finansiella rapporter återredovisas budget och utfall per nämnd och utgiftsområde i rapporten Driftredovisning.

Regionstyrelsen och nämnderna har genom månadsrapporter från förvaltningen löpande följt utvecklingen av såväl ekonomi som verksamhet. Regionstyrelsen har utifrån sin uppsiktsplikt under

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

året följt övriga nämnders ekonomi och verksamhet. Detta har skett dels genom månadsrapporterna, dels genom att efter april och augusti avge delårsrapporter till regionfullmäktige omfattande Region Jönköpings läns utveckling mot angivna mål i budgeten samt ekonomisk helårsprognos för samtliga nämnder. I årsredovisningens avsnitt Folkhälsa och sjukvård samt Regional utveckling redovisas nämndernas verksamhetsresultat och ekonomiska utfall, nedan följer en kort sammanfattning.

Nämnden för folkhälsa och sjukvård redovisar en negativ budgetavvikelse på 81 miljoner kronor, vilket är en försämring mot 2020 med 210 miljoner kronor. Nettokostnadsökningen för område hälso- och sjukvård var 5,5 procent. Rensat för förändring av kostnader för diabeteshjälpmiddel med mera, som flyttats till Regionstyrelsen under året, är förändringen 7,0 procent. Den egna verksamheten försämrades med 153 miljoner kronor trots en kompensation för pandemin på 243 miljoner kronor. Centrala anslagen inklusive riks- och regionsjukvård och övrig köpt vård försämrades med 58 miljoner kronor.

Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet redovisar en positiv budgetavvikelse på 14 miljoner kronor, vilket är på samma nivå som 2020. Verksamhetsområdet visar en positiv avvikelse på 11 miljoner kronor, vilket är 2,8 miljoner kronor högre än 2020. Den positiva förändringen finns inom kulturen som nu visar plus 7,4 miljoner kronor. I övrigt finns överskott inom utbildning på 3 miljoner kronor, vilket är samma nivå som 2020. Centralt finns överskott för regionala utvecklingsprojekt som visar plus 2,6 miljoner, vilket är 1,9 miljoner kronor lägre än 2020 samt outnyttjad budget inom kultur på 0,5 miljoner kronor, vilket är på samma nivå som 2020.

Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö redovisar en positiv budgetavvikelse på knappt 22 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 41 miljoner kronor. Hela förändringen mellan åren finns inom Länstrafiken. Kollektivtrafikens budgetavvikelse tillsammans med stab är positiv med 35 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 81 miljoner. Här ingår erhållen elbusspremie på 25 miljoner kronor samt kompensation från regionstyrelsen för minskade intäkter och ökade kostnader till följd av pandemin med 124 miljoner kronor. Avvikelsen inom serviceresor försämrades med 40 miljoner till minus 16 miljoner kronor.

Anslaget för regionstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse på 152 miljoner kronor, vilket är 31 miljoner kronor lägre än 2020. Verksamhetsområdena visar en positiv avvikelse på 56 miljoner kronor vilket är 8 miljoner kronor lägre än 2020. Centrala anslagen visar en positiv avvikelse med 97 miljoner kronor vilket är 23 miljoner lägre än 2020. De positiva centrala budgetavvikelserna avser främst pandemirelaterade ersättningar där merkostnadsersättning för december 2020 utgör 60 miljoner kronor. Ofördelad budget inom Hälso- och sjukvård visar plus 23 miljoner kronor. Underskott finns inom IT-utveckling som visar minus 14 miljoner kronor och direktavskrivning vid nybyggnationer visar underskott med 29 miljoner kronor, då detta är budgeterat i investeringsramen.

Regionstyrelsens övergripande anslag redovisar en negativ budgetavvikelse på 145 miljoner kronor, vilket är en försämring med 286 miljoner kronor mot 2020. Främsta orsaken till underskottet och försämringen avser livslängdseffekten på pensioner vilken utgör 310 miljoner kronor. Övriga pensionskostnader och arbetsgivaravgifter visar plus 26 miljoner kronor till följd av lägre avgifter för unga under sommaren, att fler äldre och yngre än beräknat arbetat samt lägre pensionsadministration och färre särskilda avtalspensioner. Överskott finns även inom riktade statsbidrag som visar 152 miljoner kronor mer än budget. Underskott finns inom internränta och avskrivningsbudget som visar minus 15 miljoner kronor.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Tabell 9. Avvikelse per nämnd inom verksamhetens nettokostnad (miljoner kronor)

Nämnd	Avvikelse
Folkhälsa och sjukvård	-80,9
varav verksamhetsområden	-93,1
varav centrala anslag	12,2
Arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet	14,3
varav verksamhetsområden	10,9
varav centrala anslag	3,4
Trafik, infrastruktur och miljö	21,7
varav verksamhetsområde	18,9
varav centrala anslag	2,8
Regionstyrelsen	152,3
varav verksamhetsområden	55,8
varav centrala anslag	96,5
Regionstyrelsen övergripande	-145,3
varav riktade statsbidrag	152,2
varav internränta/avskrivning	-15,4
varav pensioner mm	-282,2
Regionfullmäktige	2,0
Totalt	-35,9

Skatteintäkter

Enligt den slutliga taxeringen för 2020 års inkomster ökade den beskattningsbara inkomsten i riket med 2,10 procent. I Jönköpings län var motsvarande ökning 1,09 procent. Detta är mycket lägre än 2019 då riket ökade med 2,83 procent och vårt län 2,17 procent.

I december 2021 bedömde SKR att skatteunderlaget för riket 2021 skulle öka med 4,6 procent, vilket ligger till grund för 2021 års prognosticerade slutavräkning i bokslutet. Enligt deras prognos i februari 2022 är bedömningen 5,0 procent för 2021. Det medför en positiv påverkan på skatteintäkterna 2022 med 104 kronor per invånare, motsvarande cirka 38 miljoner kronor.

Region Jönköpings läns redovisade skatteintäkter 2021, enligt SKR:s prognos i december 2021, och beaktat slutlig avräkning för 2020 uppgår till 9 644 miljoner kronor. Det är hela 500 miljoner kronor högre än de redovisade skatteintäkterna 2020, vilket motsvarar 5,5 procent. Tabell 10 och not 6 i kapitel Finansiella rapporter visar att 2021 påverkats positivt med 39 miljoner i justering avseende 2020 års slutskattebesked. Skatteintäkterna 2021 blev 321 miljoner kronor högre än budget.

Region Jönköpings läns skattesats 2021 har varit 11,76. Det är 14 öre högre än riksgenomsnittets 11,62 exklusive Gotland. En mer rättvisande jämförelse är att beakta olika kostnadsansvar för hemsjukvård och kollektivtrafik med mera. Region Jönköpings läns justerade skattesats blir då 11,56 vilket är 6 öre under riksgenomsnittet. Fem regioner hade en lägre justerad skattesats 2021 än Jönköping, där landets lägsta justerade skattesats var 11,25.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Tabell 10. Skatteintäkter 2021

	2021	Budgetavvikelse
Preliminär skatteintäkt 2021	9 364	+41
Prognos slutavräkning 2021	241	+241
Justeringspost 2020	39	+39
Summa	9 644	+321

Generella statsbidrag och utjämningsystemet

Generella statsbidrag och bidrag för kommunal utjämningsökade med 90 miljoner kronor till 3 143 miljoner kronor. Det är 31 miljoner kronor högre än budget.

Utjämningsbidrag inklusive extrasatsningar

Bidraget för kommunal utjämningsuppgick till 2 003 miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor högre än budget. Det är en ökning med 409 miljoner kronor jämfört med 2020. Den största förändringen beror på att regionen nu får ett regleringsbidrag på 253 miljoner kronor mot en regleringsavgift 2020 på 87 miljoner kronor. Detta avser främst extra generella statsbidrag med 238 miljoner kronor som nu ingår i regleringsbidraget. Dessa medel motsvarar de 343 miljonerna som erhöles som separata generella bidrag 2020.

Översynen ”Lite mera lika” om kostnadsutjämnings för kommuner och regioner som genomfördes 2020, har påverkat kostnadsutjämningsavgiften. Regionen har fått sänkt avgift med cirka 262 miljoner kronor årligen. För att mildra effekterna för de regioner som får ökade avgifter infördes ett införandestöd under 2020-2022 som alla regioner är med att finansiera. För 2021 är införandeavgiften inom regleringsavgiften 102 kronor/invånare, vilket för regionen utgör cirka 37 miljoner kronor. Det är 55 miljoner kronor lägre införandeavgift än för 2020. Netto har den nya kostnadsutjämnings därmed gett 225 miljoner kronor för 2021. Denna effekt utgör ingen budgetavvikelse då det nya systemet budgeterades 2021. För 2022 kommer införandeavgiften vara 16 kronor/invånare, vilket för regionen motsvarar 6 miljoner kronor. Från och med 2023 har därmed nya kostnadsutjämningsystemet fått full effekt.

Regeringen fortsatte även med särskilda satsningar enligt Budgetpropositionen 2017 (BP 2017), då 10 miljarder anvisades från och med 2017 för mer resurser i välfärden. För 2020 tilldelades regionerna 2,7 miljarder kronor, för att 2021 öka till 3,0 miljarder kronor. Pengarna fördelades 2017-2020 dels på samma sätt som det kommunala utjämningsystemet, i kronor per invånare, dels med hänsyn till antalet asylsökande och nyanlända. Från 2021 fördelas hela tillskottet per invånare och ligger i utjämningsanslagets regleringsbidrag med 106 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor högre än 2020.

Läkemedelsbidrag

För 2021 finns en överenskommelse om statsbidrag avseende läkemedelsförmånen. För Region Jönköpings län innebar det ett bruttobidrag på 1 187,5 miljoner kronor. Enligt överenskommelsen finns även vinst- och förlustdelningsmodell som löser ut om kostnaderna avviker mer än 3 procent från beloppen i avtalet samt en riskdelning som innebär att staten tar tillbaka 40 procent av den rabatt som regionerna får inom förmånsläkemedlen och smittskyddsläkemedlen, genom att minska läkemedelsbidraget. Den så kallade riskdelningen/ rabatten på förmånsläkemedel/smittskydds-läkemedel beräknades till 96,7 miljoner kronor, vilket gör att bidraget minskar med 38,7 miljoner kronor. Enligt en prognos av SKR i januari 2022 så utlöses vinst- och förlustmodellen 2021 avseende hepatitis C och för förmånsläkemedel, vilket innebär lägre bidrag med 0,6 miljoner kronor respektive 8,2 miljoner kronor. Efter ytterligare rabattavdrag för 2020 på 0,2 miljoner kronor blev 2021-års

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

läkemedelsbidrag 1 139,8 miljoner kronor, vilket är 10,2 miljoner kronor lägre än budget. Läkemedelsbidraget ökade med 74,4 miljoner kronor, motsvarande 7,0 procent. Det förklaras dels av ökade anslag från staten med 5,5 procent men även förändring i behovsmodellen (som inte förändrats sedan 2002), vilken syftar till att fördela statsbidraget efter bedömt behov och inte efter förbrukning. Bytet av behovsmodell ledde till en ovanligt stor omfördelning mellan regionerna där Region Jönköpings län fick 47 kronor per invånare mer än anslagsökningen, motsvarande cirka 17 miljoner kronor.

Region Jönköpings läns kostnad för läkemedelsförmånen inklusive smittskydd och rabatter 2021 var 974,6 miljoner kronor, vilket är en ökning mot 2020, med 27,0 miljoner kronor motsvarande 2,8 procent.

Tabell 11. Generella statsbidrag och utjämningsystemet

(miljoner kronor)	2021	Budget- avvikelse	2020
Inkomstutjämningsbidrag	1 830	10	1 774
Kostnadsutjämningsavgift	-80	2	-93
Regleringsavgift inklusive invånardel välfärds miljard	0	0	-87
Regleringsbidrag inklusive invånardel välfärds miljard och övriga tillskott	253	29	0
Välfärds miljard flyktingvariabler	0	0	26
Extra generellt stöd till följd av pandemin	0	0	343
Kompensation för periodiseringsfond	0	0	13
Krisstödsbidrag	0	0	12
Läkemedelsbidrag	1 140	-10	1 065
Summa	3 143	31	3 053

Finansnettot bättre än budget tack vare stora värdeökningar på placeringar

Samtidigt som verksamhetens resultat är 316 miljoner kronor bättre än budget, vilket redovisats tidigare, så bidrar det totala finansnettot med ytterligare 328 miljoner kronor bättre än budget. Region Jönköpings läns finansiella intäkter uppgår till 927 miljoner kronor och de finansiella kostnaderna avseende tillgångssidan uppgår till 96 miljoner kronor. Det ger ett finansnetto på tillgångsförvaltningen på 831 miljoner kronor, vilket är 487 miljoner kronor bättre än budget.

Finansiella kostnaderna avseende skuldsidan, vilka består av värdesäkring av pensioner, är 313 miljoner kronor. Det är 159 miljoner kronor sämre än budget, främst till följd av livslängdseffekten på 166 miljoner kronor. Det ger ett totalt finansnetto på 518 miljoner kronor, vilket är 610 miljoner kronor bättre än 2020.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Tabell 12. Finansnetto 2015-2021

(miljoner kronor)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Finansnetto tillgångar							
Finansiella intäkter enligt verkligt värde*	514	252	289	235	695	325	927
Finansiella kostnader enligt verkligt värde*	-51	-44	-55	-192	-102	-120	-96
Summa verkligt finansnetto tillgångar	463	208	234	43	593	206	831
Finansnetto skulder							
Summa verkligt finansnetto skulder	-125	-76	-207	-239	-348	-298	-313
Summa totalt verkligt finansnetto	338	132	27	-197	244	-92	518

* Alla årens värden är justerade enligt verkligt värde på tillgångarna och utan genomsnittseffekter på skulderna

Tabell 12 visar finansnettot för åren 2015-2021 justerat till verkligt värde på tillgångssidan och verkligt värde utan genomsnittsmodellen för pensionsvärdesäkring (finansnetto skulder). Finansnettot för tillgångsplaceringarna visar för hela perioden ett genomsnitt av 368 miljoner kronor. Det är något högre än det budgeterade finansnettot för tillgångarna 2021 som var 344 miljoner kronor, vilket ska återspegla avkastning över tid. Det totala finansnettot över perioden är plus 971 miljoner kronor, vilket ger ett genomsnitt över perioden på plus 139 miljoner kronor per år.

Region Jönköpings läns finansiella tillgångar vid årets slut var 9 632 miljoner kronor medan avsättningen för pensionsåtagande uppgick till 9 706 miljoner kronor. De finansiella placeringarna totalt är nu på en nivå som med en genomsnittlig avkastning på cirka 4 procent kan hålla jämna steg med kostnaden för värdesäkring av pensioner. Hur enbart pensionsplaceringarna förhåller sig till pensionskulden framgår i avsnittet ”Återlån av pensionsmedel minskade trots livslängdseffekter”.

Orealiserade värdeökningar uppgick vid årets slut till 1 506 miljoner kronor vilka ingår i det bokförda värdet. Det är en ökning med hela 402 miljoner kronor vilket tillsammans med övriga värdeökningar påverkat resultatet positivt. Den genomsnittliga avkastningen 2021 på samtliga finansiella tillgångar (inklusive orealiserade värdeökningar) utgjorde 9,76 procent.

Avkastning på finansiella tillgångar i form av ränteintäkter, utdelning och realiserade och orealiserade värdeökningar utgör 927 miljoner kronor (finansiella intäkter tillgångar i tabell 12). Det är 601 miljoner kronor bättre än 2020 och 580 miljoner kronor bättre än budget. Främsta anledningen till förbättringen är att de orealiserade värdeökningarna 2021 varit 211 miljoner kronor högre och de realiserade vinsterna blev 398 miljoner kronor högre. Även ränteintäkterna blev 11 miljoner kronor högre än 2020 medan utdelningarna minskade med 19 miljoner kronor. Finansiella kostnaderna på tillgångssidan är 24 miljoner kronor bättre än 2020 men 93 miljoner kronor sämre än budget. Det beror på att de orealiserade förlusterna, som i år är noll, är 96 miljoner kronor lägre än 2020. Däremot är de realiserade förlusterna, som budgeteras till noll, 91 miljoner kronor sämre än budget och 70 miljoner kronor sämre än 2020.

Värdesäkring av Region Jönköpings läns pensionsåtagande är bland annat baserat på basbeloppsförändringar och ränteuppräknings. Årets kostnad på 313 miljoner kronor innehåller, som nämnts tidigare, kostnad för höjda livslängdsåtagande med 166 miljoner kronor. Bortsett från dessa så är årets värdesäkring 147 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor bättre än budget och 151 miljoner kronor lägre än 2020.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Pensionsplaceringar når målet och slår även jämförelseindex

Region Jönköpings läns finanspolicy anger att en viss del av finansiella tillgångar placeras enligt reglementet för pensionsplaceringar. Policyn anger hur dessa medel ska förvaltas och vilken risk som tillåts (se avsnittet ”Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning”).

Pensionsplaceringarna hade vid årets början ett anskaffningsvärde av 4 528 miljoner kronor och ökade under året med 386 miljoner kronor till 4 914 miljoner kronor. Marknadsvärdet utgjorde vid årets ingång 5 643 miljoner kronor inklusive upplupna räntor och ökade under året med 791 miljoner kronor till 6 434 miljoner kronor.

Avkastningsmålet på pensionsplaceringarna är från och med 2015 faktisk inflation plus 10-årig realränta plus 2 procent sett över en flerårsperiod. För 2021 motsvarar detta 3,10 procent enligt marknadsvärde. Resultatet 2021 blev 9,98 procent, målet är uppfyllt för 2021.

Avkastningsmålet för pensionsplaceringar är ett långsiktigt mål och variationer enskilda år kan vara betydande beroende på svängningar på aktiemarknaden. Varje år relateras därför avkastningen även till jämförbara index för varje tillgångsslag.

Under 2021 blev utfallet bättre än jämförelseindex för tillgångsslagen aktiefonder, alternativa investeringar men inte för räntor. Den totala genomsnittsavkastningen blev bättre än index.

Rörelseplaceringar uppfyller mål och slår index

De finansiella tillgångar som inte räknas som pensionsplacering definieras som rörelseplacering. Policyn anger hur dessa medel ska förvaltas och vilken risk som tillåts (se avsnittet ”Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning”).

Vid årets början hade rörelseplaceringarna ett bokfört värde av 2 636 miljoner kronor inklusive upplupna räntor med ett marknadsvärde på 2 638 miljoner kronor. Rörelseplaceringarnas bokförda värde vid årets slut inklusive upplupna räntor var 3 223 miljoner kronor och marknadsvärdet 3 230 miljoner kronor.

Avkastningsmålet för rörelseplaceringar är OMRX T-Bill. För 2021 motsvarar det -0,21 procent. Även jämförelseindex för rörelseplaceringar, vilket baseras på OMRX T-Bill (ett index som är tänkt att spegla värdeutvecklingen för en portfölj av statsskuldväxlar), motsvarar -0,21 procent. Resultatet 2021 blev 1,40 procent, så målet är uppfyllt.

Tabell 13. Avkastning pensionsplaceringar 2015–2021, fördelat på tillgångsslag och totalt

(procent)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Avkastning aktiefonder	9,1	10,8	11,0	-1,3	34,9	8,6	34,3
Jämförelseindex	5,5	13,7	6,0	-5,3	22,5	7,5	33,4
Avkastning alternativa inv.	-8,1	3,2	4,5	0,5	1,5	8,4	13,5
Jämförelseindex	-0,3	-0,7	-0,8	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2
Avkastning räntor	3,1	3,2	0,5	0,9	0,4	-0,7	1,2
Jämförelseindex	0,8	4,2	0,2	0,7	0,4	-0,6	1,4
Genomsnittsavkastning	5,4	5,6	4,2	0,0	11,1	3,1	10,0
Jämförelseindex	1,4	7,8	2,3	-1,5	8,1	2,2	8,7
Mål: Från 2015, faktisk inflation + 10-årig realränta + 2 procent sett över flerårsperiod	1,4	1,7	3,4	2,9	3,3	3,1	3,1

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Tabell 14. Avkastning rörelseplaceringar 2015–2021

(procent)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Avkastning rörelseplaceringar	-0,2	2,1	1,3	0,8	2,0	1,0	1,4
Jämförelseindex	-0,3	-0,7	-0,8	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2
Mål: OMRX T-Bill	-0,3	-0,7	-0,8	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2

Stark finansiell ställning

När Region Jönköpings läns förmåga att infria sina betalningsförpliktelser ska bedömas, tas hänsyn till det totala pensionsåtagandet enligt rättvisande pensionsredovisning, fullfondering.

Det sätt som pensioner finansierats och redovisats fram till 1998, har inneburit att kommunsektorn i allmänhet, och regionsektorn i synnerhet, idag visar en negativ soliditet. Det innebär att det inte finns tillgångar som fullt ut täcker skulder inklusive pensionsåtagande. En situation som är möjlig enbart för att pensionsförpliktelser inte i sin helhet ska betalas på en gång. I den mån även äldre pensionsförpliktelser kunnat finansieras, har dessa återlånats och använts för investeringar och i mindre utsträckning för sparande i avkastningsbara tillgångar.

Region Jönköpings läns situation jämfört med sektorn i övrigt är den omvända, det vill säga en större del har placerats i avkastningsbara tillgångar (se avsnittet ”Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning”).

Positiva soliditeten fortsätter öka

Soliditeten (eget kapital i förhållande till totala tillgångar) mäter betalningsförmågan på lång sikt.

Region Jönköpings län visade positiv soliditet enligt fullfonderingsredovisning av pensioner för första gången 2016. Överskotten 2017-2020 medförde att soliditeten fortsatte att öka. Eget kapital var 31 december 2020 uppe i 3 437 miljoner kronor, vilket motsvarade en soliditet på +22,3 procent.

Överskottet 2021 på 1 274 miljoner kronor ökar det Egna kapitalet till 4 711 miljoner kronor, vilket ger en soliditet på +27,2 procent.

Den genomsnittliga soliditeten för regionerna 2021, inklusive Gotland, omräknad enligt fullfondering, var minus 4 procent. Region Jönköpings län visar sedan 2018 den högsta soliditeten i riket.

Tabell 15. Tillgångar, eget kapital, skulder och avsättningar

(miljoner kronor)

	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	4 633,7	5 461,7	6 035,7	6 176,9
Omsättningstillgångar	7 749,9	8 372,8	9 384,9	11 157,3
Summa tillgångar	12 383,7	13 834,6	15 420,6	17 334,1
Eget kapital	1 110,9	2 306,9	3 437,4	4 711,4
Avsättningar och skulder	11 272,7	11 527,6	11 983,2	12 622,8
Summa avsättningar, skulder och eget kapital	12 383,7	13 834,6	15 420,6	17 334,1

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Tabell 16. Soliditet 2015-2021

(procent)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Soliditet – enligt fullfondering	- 2	+1	+4	+9	+17	+22	+27
Soliditet – enligt blandmodell	+48	+48	+47	+47	+50	+51	+53

Kassaflöde

Nyckeltal för likviditet beskriver betalningsförmågan på kort sikt där begreppet omsättningstillgång, som utöver likvida medel även omfattar kortfristiga fordringar och förråd, används i relation till kortfristiga skulder och verksamhetens kostnader. Då pensionsplaceringarna inte är avsett att användas till de kortfristiga skulderna eller till verksamhetens kostnader, används omsättningstillgångarna exklusive pensionsmedel i nyckeltalet.

När omsättningstillgångarna sätts i relation till verksamhetens kostnader och omräknas till dagar erhålls begreppet likviditetsdagar, det vill säga det antal dagar som de likvida medlen normalt räcker till om det inte sker några inbetalningar.

Alla likviditetsmått exklusive pensionsmedel har sjunkit tidigare år, främst till följd av de ökande investeringsnivåerna. Även kassaflödet, som nu definieras som förändring av likvida rörelseplaceringsmedel, har sjunkit. 2017 och 2018 var kassaflödet till och med negativt då resultatnivån inte nådde upp till en nivå som krävs för de stora investeringarna. 2020 förbättrades likviditetsmåten och kassaflödet främst beroende på de stora statliga stöden som betalades under året samtidigt som de sänkta skatteintäkterna inte påverkade det årets likviditet.

Årets kassaflöde är också positivt med 585 miljoner kronor. Det är 721 miljoner kronor bättre än budget. Årets resultat på 1 274 miljoner kronor är 644 miljoner kronor högre än budget, men rensat för ej rörelselikviditetspåverkande händelser och förändring korta skulder och fordringar, så bidrar verksamheten med 1 176 miljoner kronor till de likvida medlen, vilket är 360 miljoner kronor bättre än budget. En förklaring att budgetavvikelsen för likviditeten sjunker är att de höjda skatteintäkterna på 280 miljoner kronor som påverkat resultatet positivt inte har påverkat årets likviditet, då den sänkta skatteskulden för 2020 års skatter inte utbetalas förrän 2022 och de ökade skattefordringarna för 2021 års skatter inte inbetalas förrän 2023. Investeringarna på 572 miljoner kronor är nästan 380 miljoner lägre än budget, vilket påverkat likviditetsavvikelsen positivt.

Tabell 17. Likviditetsnyckeltal 2015–2021

(miljoner kronor, där inte annat anges)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Förändring totala medel, inklusive pensionsplaceringar*	346	187	83	451	594	855	1 373
Kassaflöde / Förändring likvida rörelseplaceringsmedel	75	100	-108	-196	27	688	585
Likviditetsdagar exklusive pensionsmedel	70	69	63	54	53	68	75
Likviditet exklusive pensionsmedel (kvot)	1,40	1,42	1,30	1,20	1,19	1,35	1,65
Rörelsekapital (omsättningstillgångar exklusive pensionsmedel minus kortfristiga skulder)	821	894	672	484	455	970	1 870

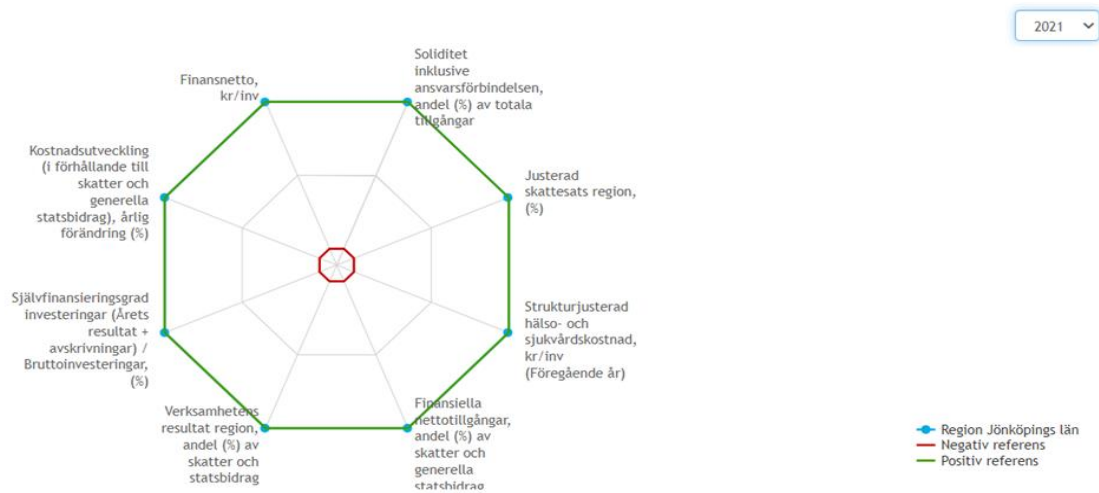
* Endast 2018-2021 är enligt verkligt värde

Regionernas ekonomi – omvärldsanalys

Ett sätt att bedöma regionens ekonomiska styrkor och svagheter är att relatera till övriga regioner inklusive Gotland. I Figur 5 redovisas sektorernas måluppfyllelse för åtta gemensamt framtagna mått på kort och lång sikt. Måtten är beräknade enligt blandmodellen med undantag av soliditetsmättet som är enligt fullfondering. Alla måtten relateras till ett regiongemensamt målvärde, som motsvarar en rimlig nivå för sektorn. Om detta mål uppfylls så ligger kurvan i diagrammets ytterkant.

Region Jönköpings län (blå linje) relateras målvärdet (grön linje ytterkant)

Figur 5. Finansiell styrka i relation till regionsektorn 2021

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Mått	Definition	Region Jönköpings värde	Målvärde	Regionsnitt (ovägt medel)
Långsiktiga måtten				
Soliditet enligt fullfondering	eget kapital/totala tillgångar	27,3 %	> 10,0 %	-4 %
Justerad skattesats	med hänsyn till olikheter i verksamhetsansvar (kollektivtrafik, hemsjukvård, färdtjänst och utbildning)	11,56	< 11,57	11,68
Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad kr/inv	Strukturjusterad kostnad för hälso- o sjukvård (ett års eftersläp)	25 585	< 25 640	26 459
Finansiella nettotillgångar andel av skatter och generella statsbidrag	(Finansiella tillgångar – Finansiella skulder) / Skatter o generella bidrag	78 %	> 53 %	42 %
Kortsiktiga måtten				
Verksamhetens resultat andel av skatter och generella statsbidrag	Verksamhetens resultat / Skatter och generella bidrag	3,7 %	> 2,0 %	4,1 %
Självfinansieringsgrad investeringar	Årets resultat + avskrivningar/ bruttoinvesteringar	296,1 %	>100,0 %	260,4 %
Kostnadsutveckling i förhållande till skatter och generella statsbidrag	Ökning av bruttokostnader i relation till ökning av skatt o generella bidrag (exkl ev skattehöjning)	79,7 %	< 98,0 %	76,1 %
Finansnetto kr/inv	(Finansiella intäkter – Finansiella kostnader) / Antal invånare	2 049,9	> 1 990	1 526,7

Region Jönköpings län når det sektors-gemensamma målet i alla åtta måtten. Därför ligger vår blå linje i ytterkanten där även den gröna målvärdeslinjen finns. I jämförelse med rikssnittet så är regionen bättre än snittet i sex av de åtta måtten. Regionen är sämre än snittet avseende verksamhetens resultat i förhållande till skatter och statsbidrag samt avseende bruttokostnadsökning i förhållande till ökning av skatter och statsbidrag. Båda dessa mått påverkas av regionens höga kostnadsutveckling under året avseende främst personalkostnaderna.

Finns många sätt att jämföra sig med andra, men enligt dessa, bland regionerna, gemensamt framtagna finansiella nyckeltalen så är Region Jönköpings läns ekonomi relativt stark. Det är dock andra året i rad som regionens kostnadsutveckling ligger bland de högsta i riket. Under 2021 har regionen den fjärde högsta ökningen.

Översikt över verksamhetens utveckling

	2015	2016	2017	2018 enl ÅR	Just 2018 enligt verkligt värde	2019	2020	2021
FINANSIELLA NYCKELTAL								
Likviditet	3,33	3,32	3,21	3,07	3,27	3,41	3,37	3,89
Likviditet exklusive pensionsmedel	1,40	1,42	1,30	1,20	1,20	1,19	1,35	1,65
Kassalikviditet (dagar)	201	197	189	177	191	201	215	225
Kassalikviditet exklusive pensionsmedel (dagar)	70	69	63	54	54	53	68	75
Soliditet (%)	-2,4	0,6	3,8	5,2	9,0	16,7	22,3	27,2
Nettokostnad/skatt o bidrag (%)	97,5	97,8	97,0	97,6	97,6	92,6	90,1	94,1
Egenfinansiering investeringar (%) respektive år	178,9	97,6	84,9	76,2	76,2	101,8	165,3	211,3
Egenfinansiering enl ovan ack från 2015	178,9	126,5	107,0	97,3	97,3	98,7	112,3	122,9
Rörelsekapital (miljoner kronor)	4 794	4 953	4 922	4 893	5 381	5 920	6 601	8 290
Rörelsekapital exklusive pensionsmedel (miljoner kronor)	821	894	672	484	484	455	970	1 870
RESULTAT (miljoner kronor)								
Verksamhetens nettokostnad	-9 135	-9 634	-10 016	-10 413	-10 413	-10 651	-10 993	-12 031
Skatteintäkter och generella statsbidrag	9 369	9 846	10 329	10 664	10 664	11 497	12 198	12 787
Verksamhetens resultat (Resultat före finansnetto)	235	213	313	251	251	846	1 204	756
Årets resultat	392	316	366	193	56	1 196	1 112	1 274
VOLYMFÖRÄNDRING (procent)								
Region Jönköpings län	2,8	1,7	1,7	0,4	0,4	0,0	1,8	
Genomsnitt i riket	3,1	2,6	2,5	2,5	2,5	2,0		
UTDEBITERING								
Region Jönköpings län	11,26	11,26	11,26	11,26	11,26	11,76	11,76	11,76
Region Jönköpings län justerat för kollektivtrafik, hemsjukvård m.m.	11,09	11,07	11,06	11,05	11,05	11,57	11,59	11,56
Genomsnitt i riket	11,35	11,41	11,42	11,44	11,44	11,55	11,62	11,62

Definitioner:

Likviditet: Visar Regionens betalningsförmåga på kort sikt. Omsättningstillgångar / Kortfristiga skulder

Kassalikviditet: Likvida medel / Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar * 365 dagar

Soliditet: Visar Regionens betalningsförmåga på lång sikt. Eget kapital / Totala tillgångar

Egenfinansieringsgrad investeringar:

Verksamhetens resultat exklusive avskrivningar / nettoinvestering

Rörelsekapital: Avspeglar Regionens finansiella styrka. Omsättningstillgångar - Kortfristiga skulder

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Blandmodell

	2015	2016	2017	2018 enl ÅR	Just 2018 enligt verkligt värde	2019	2020	2021
FINANSIELLA NYCKELTAL								
Likviditet	3,33	3,32	3,21	3,07	3,27	3,41	3,37	3,89
Likviditet exklusive pensionsmedel	1,40	1,42	1,30	1,20	1,20	1,19	1,35	1,65
Kassalikviditet (dagar)	197	192	186	174	187	198	211	221
Kassalikviditet exklusive pensionsmedel (dagar)	68	68	62	53	53	52	67	74
Soliditet (%)	48,0	47,5	47,0	45,2	47,4	49,9	51,4	52,8
Nettokostnad/skatt o bidrag (%)	100,1	100,4	99,5	100,1	100,1	95,0	92,4	96,3
Resultat efter finansiella poster/skatter o statsbidrag (%)	2,4	1,6	1,8	0,5	-0,8	9,0	8,3	9,6
Egenfinansieringsgrad investeringar (%)	105,3	56,9	54,1	44,0	44,0	79,0	136,7	161,7
Rörelsekapital (miljoner kronor)	4 794	4 953	4 922	4 893	5 381	5 920	6 601	8 290
Rörelsekapital exklusive pensionsmedel (miljoner kronor)	821	894	672	484	484	455	970	1 870
RESULTAT (belopp i miljoner kronor)								
Verksamhetens nettokostnad	-9 383	-9 883	-10 274	-10 677	-10 677	-10 921	-11 272	-12 314
Årets resultat	226	160	186	58	-80	1 037	1 010	1 224
UTDEBITERING								
Region Jönköpings län	11,26	11,26	11,26	11,26	11,26	11,76	11,76	11,76
Region Jönköpings län justerat för kollektivtrafik, hemsjukvård m.m.	11,09	11,07	11,06	11,05	11,05	11,57	11,59	11,56
Genomsnitt i riket	11,35	11,41	11,42	11,44	11,44	11,55	11,62	11,62

Definitioner:

Likviditet: Visar Regionens betalningsförmåga på kort sikt. Omsättningstillgångar / Kortfristiga skulder

Kassalikviditet: Likvida medel / Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar * 365 dagar

Soliditet: Visar Regionens betalningsförmåga på lång sikt. Eget kapital / Totala tillgångar

Egenfinansieringsgrad investeringar:

Verksamhetens resultat exklusive avskrivningar / nettoinvestering

Rörelsekapital: Avspeglar Regionens finansiella styrka. Omsättningstillgångar - Kortfristiga skulder

Den kommunala koncernen

Regionens koncernföretag och andra samägda företag

Förvaltningsberättelsen ska enligt 2 kap 5§ Lagen om kommunal redovisning omfatta även sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Det kan avse till exempel aktiebolag, stiftelse, ekonomisk förening, ideell förening, handelsbolag, samordningsförbund eller kommunalförbund.

Region Jönköpings läns engagemang i nedanstående juridiska personer är av den omfattningen att sammanställda räkenskaper, utöver nedanstående redovisning, inte tillför ytterligare väsentlig information.

Region Jönköpings läns koncernföretag

ALMI Företagspartner Jönköping AB

Almi Företagspartner AB ägs till 100 procent av svenska staten. Utöver moderbolaget Almi Företagspartner består koncernen av 16 regionala dotterbolag. Almi Företagspartner Jönköping är ett regionalt dotterbolag. Affärsidén är att Almi ska vara det ledande kunskapsföretaget för tillväxt och förnyelse av små och medelstora företag i länet samt för bildandet av nya. Almi stöttar små och medelstora företag med finansiering och rådgivning.

	2019	2020	2021
			prel
Ägarandel (procent)	49	49	49
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	1,6	1,2	-4,5
Årets resultat (miljoner kronor)	1,6	1,2	-4,5
Balansomslutning (miljoner kronor)	48,8	47,2	43,9
Soliditet (procent)	84	90	86
Omsättning (miljoner kronor)	36,6	34,9	32,4
Antal anställda	22	22	25

Bostadsbyggen i Jönköping AB

Bolaget bedriver fastighetsförvaltning. Bostadsbyggen i Jönköping AB ägs till hälften av Riksbyggen ekonomisk förening och till andra hälften av Region Jönköpings län.

	2019	2020	2021
			prel
Ägarandel (procent)	50	50	50
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	2,2	2,3	0,7
Årets resultat (miljoner kronor)	1,7	1,7	0,6
Balansomslutning (miljoner kronor)	63,5	76,0	91,7
Soliditet (procent)	16	16	17
Omsättning (miljoner kronor)	13,1	13,4	13,5

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Smålands Turism AB

Region Jönköping och länets kommuner har bildat Smålands Turism AB. Under 2020 togs beslutet att Region Jönköpings Län ska köpa samtliga aktier från kommunerna, och det var nästan slutfört under 2021. Bildandet innebär en tydlig satsning på turism som en regional utvecklingsfaktor. Bolaget ska erbjuda hög kompetens och samordning inom turismen samt utveckla konkurrensförmåga och generera lönsam tillväxt i Region Jönköpings län och dess företag.

	2019	2020	2021
Ägarandel (procent)	50	98	99
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	1,0	-0,4	1,4
Årets resultat (miljoner kronor)	0,7	-0,2	0,8
Balansomslutning (miljoner kronor)	5,1	5,9	5,9
Soliditet (procent)	53	41	60
"Omsättning (miljoner kronor)	17,9	15,8	17,4
Antal anställda	9	6	5

Stiftelsen Jönköpings läns museum

Region Jönköpings län är, tillsammans med Jönköpings kommun och Hembygdsförbundet, stiftare av Jönköpings läns museum. Från och med 1998 delas ansvaret mellan stiftarna. Det innebär att Region Jönköpings län tar ansvar för verksamhetens innehåll och utveckling, medan Jönköpings kommun tar ansvar för att erbjuda ändamålsenliga lokaler. Verksamheten för Stiftelsen Jönköpings läns museum har som huvudsyfte att ge allmänheten möjlighet att ta aktiv del av sin historia, nutid och framtid.

Museets verksamhet har under året tagit stora steg i den digitala utvecklingen, inte minsta publikt där sociala medier, bloggar, filmer via Youtube samt digitala visningar och program erbjudits i allt större omfattning vilket rönt stor uppskattning hos många av länets invånare.

	2019	2020	2021
Inflytandegrad (procent)	33	33	33
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	0,1	-3,2	4,8
Årets resultat (miljoner kronor)	0,1	-3,2	4,8
Balansomslutning (miljoner kronor)	32,7	27,3	39,1
Soliditet (procent)	62	63	56
Omsättning (miljoner kronor)	49,4	48,6	53,2
Antal anställda	46	47	48

TvNo Textilservice AB

Bolaget bedriver tvätteri- och textiluthyrningsverksamhet. Cirka 95 procent av verksamheten riktar sig till kunder inom vårdsektorn i Jönköpings och Östergötlands län. Produktionsvolymen 2021 har ökat med 5,7% jämfört med 2020.

	2019	2020	2021
Ägarandel (procent)	49	49	49
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	3,7	-1,4	10,5
Årets resultat (miljoner kronor)	3,0	0,7	8,3
Balansomslutning (miljoner kronor)	110,2	119,6	127,8
Soliditet (procent)	64	58	62
Omsättning (miljoner kronor)	114,9	122,6	129,6
Antal årsarbetare (medelantal)	133	137	151

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

RJL Älghunden 4 AB

Bolaget förvärvades i augusti 2017 av Region Jönköpings län och bytte namn från Nivika Älghunden AB till RJL Älghunden 4 AB. Byggnationen av bussdepån färdigställdes under våren 2021 och hyresgästen flyttade då in. All bussverksamhet flyttades över till den nya depån i början av sommaren.

	2019	2020	2021
Ägarandel (procent)	100	100	100
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-0,7	-0,4	7,8
Årets resultat (miljoner kronor)	0	0	5,5
Balansomslutning (miljoner kronor)	76,9	238	237,9
Soliditet (procent)	72	93	93
Omsättning (miljoner kronor)	0	0	14,7
Antal anställda	0	0	0

prel

RJL Tågdepån Nässjö AB

Under 2020 förvärvades bolaget Goldcup 20096 AB av Bolagsrätt Sundsvall för att senare namnändras till RJL Tågdepån Nässjö AB. Region Jönköpings Län planerar att bygga en ny tågdepå i Nässjö för Länstrafikens tåg. Under 2021 har mycket av det grundläggningen färdigställts. Tågdepån beräknas vara färdigställd under 2023.

	2020	2021
Ägarandel (procent)	100	100
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-0,2	-1,1
Årets resultat (miljoner kronor)	-0,2	-0,8
Balansomslutning (miljoner kronor)	11,7	218,9
Soliditet (procent)	-1,6	-1,1
Omsättning (miljoner kronor)	0	0
Antal anställda	0	0

prel

Regionens andra samägda företag

Samordningsförbunden

De tre samordningsförbunden bedriver finansiell samordning av insatser inom rehabiliteringsområdet som utförs av huvudmännen. Dessa insatser syftar till att hjälpa personer i yrkesverksam ålder att få eller förbättra förmågan att arbeta.

Huvudmännen i samordningsförbunden:

- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan
- Region Jönköpings län
- Kommunerna i Jönköpings län

Finnvedens Samordningsförbund

	2019	2020	2021
Inflytandegrad (procent)	17	17	17
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-0,5	0,2	0,8
Årets resultat (miljoner kronor)	-0,5	0,2	0,8
Balansomslutning (miljoner kronor)	2,8	2,9	2,7
Soliditet (procent)	60	63	75
Omsättning (miljoner kronor)	5,1	5,2	5,2
Antal anställda	0	0	0

prel

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

prel

	2019	2020	2021
Inflytandegrad (procent)	14	14	14
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-1,1	0,8	0,4
Årets resultat (miljoner kronor)	-1,1	0,8	0,4
Balansomslutning (miljoner kronor)	3,1	3,3	3,7
Soliditet (procent)	32	56	61
Omsättning (miljoner kronor)	7	7,5	7,9
Antal anställda	2	2	2

Högländets samordningsförbund

prel

	2019	2020	2021
Inflytandegrad (procent)	11	11	11
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-0,2	0,5	0,4
Årets resultat (miljoner kronor)	-0,2	0,5	0,4
Balansomslutning (miljoner kronor)	1,0	1,7	1,9
Soliditet (procent)	55	61	77
Omsättning (miljoner kronor)	6,4	8	8,0
Antal anställda	1	1	1

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA)

Kommunalförbundet Svensk Ambulansflyg bildades 2016 för att skapa samordningsvinster och stordriftsfördelar. Förbundets ändamål är att bedriva luftfartsverksamhet och för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg samt samordna och koordinera densamma. I ansvaret ingår att via egen regi eller utkontraktering omhänderta den operativa driften av såväl ambulansflyg som beställnings- och koordineringscentral. Förbundet skall även i övrigt verka för utveckling av förbundets verksamhet. Syftet är att effektivisera ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Förbundets medlemmar består av alla landsting och regioner i Sverige. 2021 uppgick medlemsbidraget till 1 706 735 kronor (2020: 609 000 kronor). Investeringen i flygplan finansieras genom lån från förbundets medlemmar.

prel

	2019	2020	2021
Inflytandegrad (procent)	3	3	3,5
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	1	1,6	10,8
Årets resultat (miljoner kronor)	1	1,6	10,8
Balansomslutning (miljoner kronor)	91	176,9	771,5
Soliditet (procent)	72	93	4
Omsättning (miljoner kronor)	11	20,2	120,9
Antal anställda	3,3	4,7	62

Samtrafiken i Sverige AB

Samtrafiken är ett tjänsteutvecklingsföretag som arbetar med att göra kollektivt resande enklare, mer tillgängligt och mer pålitligt. Företaget ägs av alla regionala kollektivtrafikmyndigheter samt merparten av de kommersiella trafikoperatörerna. I företagets kärnverksamhet ingår dels att koordinera hela landets trafikinformation, exempelvis avgångstider och hållplatser, dels att kombinera olika aktörers trafikdata och biljettformat. Samtrafiken och partners samarbetar för att landets aktörer ska följa branschpraxis inom biljett- och betalstandarder.

AB Transitio

1999 beslutade trafikhuvudmännen att bilda ett gemensamt vagnbolag; Transitio. Ägare är 20 regioner och regionala kollektivtrafikmyndigheter.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

Inera AB

Inera ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare. I uppdraget ingår förvaltning av nationella e-hälsotjänster, teknisk infrastruktur och gemensamma regelverk och standarder. Ungefär 40 digitala tjänster drivs idag av Inera, bland annat 1177 Vårdguiden, Nationell patientöversikt och Journalen. I uppdraget ingår också att samverka med andra aktörer inom e-hälsoområdet, exempelvis regeringen, myndigheter, privata vårdgivare, akademi och ideella organisationer samt marknadens aktörer. För ett par år sedan utvidgades Ineras uppdrag till att även omfatta kommunernas verksamhetsområden, exempelvis skola. Syftet är att öka tempot i digitaliseringen genom att återanvända Ineras kompetens och bredda Ineras tjänsteutbud.

LFF Service AB och Läkemedelsförsäkringen AB

I samband med att driften av sjukhusapoteket övertogs av Landstinget i november 2013, förvärvades en organisationsaktie i LFF Service AB, vilken inte kan säljas vidare. Detta bolag, tillsammans med sitt helägda dotterbolag Svenska Läkemedelsförsäkringen AB, administrerar och försäkrar ett gemensamt åtagande för ägarföretagen att ersätta personer som drabbats av personskador orsakade av läkemedel. Försäkringen omfattar också personer som deltar i kliniska prövningar.

Den svenska Läkemedelsförsäkringen bildades 1978 efter att en frivillig överenskommelse träffats mellan läkemedelsföretagen i Sverige. LFF Service AB:s Läkemedelsförsäkring bygger på delägarnas kollektiva och solidariska ansvar för läkemedels-skador i Sverige. Bakom Läkemedelsförsäkringen står forskande läkemedelsbolag, generikabolag, parallellimportörer, Apoteket AB, distributionsbolag samt forsknings och utvecklingsbolag. Region Jönköpings län är nu en av 371 delägare.

Löf –Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag

Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag, Löf, är ett rikstäckande försäkringsbolag vars huvuduppgift är att försäkra de vårdgivare som finansieras av regionerna. Löf:s slutkunder är de patienter som drabbats av patientskada och uppdraget är att utreda och lämna ersättning till patienter som skadats i vården samt att bidra till att antalet skador i vården minskar.

Löf är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av samtliga regioner. Verksamheten omsätter årligen cirka 1,5 miljard kronor och har en balansslutning på cirka 12 miljarder kronor. 2021 var Region Jönköpings läns andel 3,53 procent och premieinbetalningen 57,1 miljoner kronor.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Region Jönköpings län styrs demokratisk

Regionfullmäktige beslutar om verksamheten i stort och är Region Jönköpings län högsta beslutande instans. De 81 ledamöterna väljs vart fjärde år i allmänna val. Den politiska ledningen 2019–2022: Socialdemokraterna 22, Kristdemokraterna 10, Centerpartiet 8, Bevara Akutsjukhusen 7, Liberalerna 3 och Miljöpartiet 3 ledamöter i regionfullmäktige. Övriga partier: Moderaterna 13, Sverigedemokraterna 11 och Vänsterpartiet 4 ledamöter i regionfullmäktige. Regionrevisorerna har fullmäktiges uppdrag att granska all verksamhet i Region Jönköpings län. Patientnämnden stödjer och hjälper patienter i den offentliga vården. Regionstyrelsen har 15 ledamöter. I regionstyrelsen ingår ledamöter från Socialdemokraterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet, Bevara Akutsjukhusen, Liberalerna, Miljöpartiet, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet. Regionstyrelsen leder det politiska arbetet och genomför regionfullmäktiges beslut tillsammans med nämnderna för folkhälsa och sjukvård, arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet samt trafik, infrastruktur och miljö. Ett kommunalt forum är kopplat till regionstyrelsen och de tre nämnderna.

Organisation

Regiondirektören är högsta chef för Region Jönköpings län, ytterst ansvarig för att verksamheten fungerar och rapporterar till regionstyrelsen. Från 2015 organiseras sjukvården i verksamhetsområdena Kirurgisk vård, Medicinsk vård, Psykiatri, rehabilitering och diagnostik. Övriga verksamhetsområden är Vårdcentralerna Bra Liv, Folk tandvården, IT-centrum, Verksamhetsstöd och service, Länstrafiken, Utbildning och kultur samt Kommunal utveckling

Hur Region Jönköpings län styr mot vision och övergripande strategiska mål

Utgångspunkt för styrningen är att uppnå god hushållning. Det innebär att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och med en finansiering som långsiktigt garanterar verksamheten utan skattehöjning. Offentliga medel används för att skapa värde för invånarna genom god hushållning. Budget och verksamhetsplan med flerårsplan är det viktigaste styrdokumentet. I budgeten formuleras vision och mål, samt handlingsplaner för hur områden ska förbättras och utvecklas. Målen ska vara så konkreta att de kan brytas ned till den nivå där de ska genomföras. Som hjälpmedel för styrning av den egna verksamheten använder vi Balanced Scorecard (BSC). Modellen fokuserar på det som är strategiskt viktigt, helhetstänkande och balansen mellan fem olika perspektiv

Internkontroll

Med intern kontroll avses de strukturer, system och processer som bidrar till tydlighet och ordning och som säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, uppdrag och övriga styrdokument. Den interna kontrollen ingår i styrningen och är en del i ledningssystemet. Intern kontroll bidrar till

- att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet.
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande.
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal m.m

Intern kontroll och styrning bedrivs utifrån två inriktningar:

1. Via månadsuppföljningar, delårsrapporter och årsredovisning kontrolleras att:

- tjänster produceras som uppnår och tillgodoser de behov som fullmäktige, styrelse och nämnder angivit i budget/verksamhetsplan i form av verksamhetsmål och ekonomiska ramar

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- verksamheten håller en hög kvalitet och produktivitet i förhållande till jämförbara organisationer i omvärlden

2. Via en årlig kontrollplan säkerställs att organisationen och det sätt som arbetet bedrivs på säkrar:

- följsamhet till lagar, riktlinjer och policys
- rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av Regionen Jönköpings läns tillgångar
- upptäckt av allvarliga fel och eliminering av dessa
  - ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner.

Arbete med kontrollmoment

Arbete med kontrollmoment dokumenteras i tre steg

- En kontrollplan med olika kontrollmoment fastställs inför budgetåret i Regionstyrelsen och i nämnderna.
- Rapporter skrivs för varje kontrollmoment och delges regiondirektören och berörda funktioner i verksamheten
- En sammanfattande rapport för samtliga kontrollmoment tas fram.

Kontrollmoment 2021

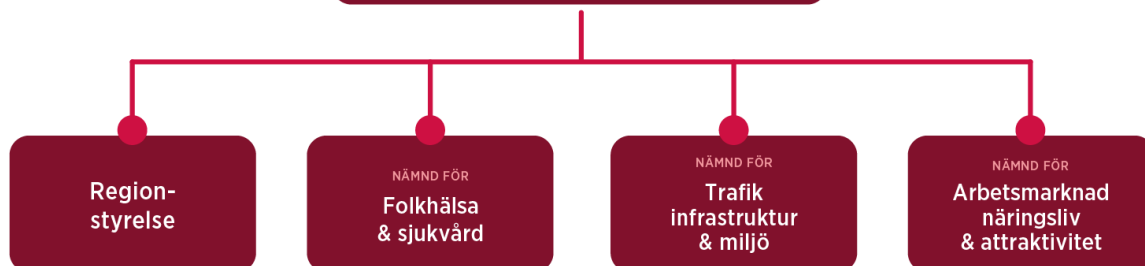
Under 2021 har 7 kontrollmoment utförts

- Extra ersättningar till personal
- Arbetsbelastning som följd av Coronapandemin
- Licenser i IT-system
- Utnyttjande av statliga projektmedel
- Inkurans i lager och förråd
- Ersättningssystemet inom primärvården
- Avtalstrohet

Under 2021 har det även tagits fram en åtgärdsplan för varje kontrollmoment som kan användas för att tydliggöra vilka åtgärder som prioriteras, vem som är ansvarig för genomförandet av åtgärden och vilken tidplan som gäller

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Regionfullmäktige

Regionledningskontor

Balanskravsresultat

Enligt 11 Kap. 10 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska årets resultat efter balanskravsjusteringar (balanskravsresultat) redovisas. Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det enligt 11 kap 11 § samma lag anges när och på vilket sätt den i 11 kap. 12 § kommunallagen (2017:725) föreskrivna regleringen kommer ske. Om återställning ej kan ske inom tre år ska skälen framgå. Vidare ska det framgå om det finns negativa resultat från tidigare år att återställa. Balanskravsresultatet utgår ifrån blandmodellen vad gäller pensionsredovisningen.

Region Jönköpings läns balanskravsresultat är baserade på de redovisade resultaten enligt blandmodellen justerat för balanskravsjusteringar. 2019-2021 års resultat utgår från nya LKBR avseende till exempel verkligt värde. Någon omräkning av tidigare års resultat enligt verkligt värde har i balanskravsutredningen inte skett. Regionen använder inte resultatutjämningsreserv (RUR).

Regionen har inga historiska underskott att återställa. Nedan följer balanskravsutredning med jämförelseår.

Tabell 18. Balanskravsutredning 2015–2021

(miljoner kronor, där inte annat anges)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat enligt blandmodellen	226	160	186	58	1 037	1 010	1 224
- samtliga realisationsvinster vid avyttring av AT	-3	-4	-18	-29	-2	-4	-2
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0	0	0
+ realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0	0	0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	25	18	-562	-95	-402
Årets balanskravsresultat	223	156	193	46	473	911	821

Förväntad utveckling

Förväntad utveckling - framtidsbedömning finansiell situation

En av de målbilder för 2030 som är antagna i budget 2021 är *Hållbar utveckling och långsiktig finansiering*. I målbilden fastställs att för att trygga verksamhetens finansiering på lång sikt ska vi ha ett ekonomiskt resultat som innebär att nödvändiga investeringar finansieras med egna medel. I en jämförelse med övriga regioner har Region Jönköpings län fortsatt en stark ekonomi. Ur finansiell synvinkel har Region Jönköpings län en god hushållning. Detta ger ett gott utgångsläge inför kommande period då hela den offentliga sektorns ekonomi kommer att utmanas på flera sätt.

SKR ser att den globala återhämtningen hålls tillbaka något av den höga inflationen och den mindre expansiva ekonomiska politiken i främst USA. Ändå ser de globala utsikterna goda ut och minskade pandemirestriktioner leder till ökad konsumtion och investeringar såväl globalt som i Sverige.

SKR bedömer att konjunkturen stärkts i Sverige 2022. Såväl BNP som sysselsättning antas öka under 2022. BNP ökar med 3,6 procent i år samtidigt som arbetslösheten långsamt faller tillbaka. Även skatteunderlaget ökar kraftigt i år och nästa år. SKR bedömer att inflationen faller tillbaka under senare delen av 2022 efter att ha drivits upp av höga energipriser i slutet av förra året. Det finns en osäkerhet i utvecklingen av energipriserna och utvecklingen för den Rysk-Ukrainska konflikten som kan påverka bedömningen av den svenska inflationsutvecklingen.

Prognos för BNP tillväxten för 2023 beräknas till 1,6 procent, för 2024 1,4 procent, medan BNP tillväxten antas bli något högre för 2025 och hamna på cirka 1,8 procent.

Återgången till ett normalläge för varu- och tjänstekonsumtion kommer att leda till en normalisering av arbetsmarknaden, men även vissa utmaningar. Dels ska vakanser tillsättas och risken är stor att utbudet av arbetskraft inte matchar efterfrågan. Dels innebär den ekonomiska utvecklingen en fortsatt strukturomvandling. Jobb kommer att rationaliseras bort och andra jobb tillkommer som kräver speciella färdigheter. Enligt SKR:s bedömning kommer arbetslösheten som inte beror på konjunkturen att stanna vid 7,5 procent, vilket är en fortsatt hög nivå.

Behoven av välfärdstjänster kommer att öka utifrån att demografin förändras med fler invånare i de åldersgrupper som har behov av välfärdstjänster i förhållande till antalet invånare som ingår i gruppen arbetsför ålder.

Under 2021 hade hälso- och sjukvården ett sammantaget underskott motsvarande 0,8 % mot budget efter kompensation från regionstyrelsen för merkostnader på grund av pandemin med 243 miljoner. Både år 2021 och år 2020 har påverkats av ökade kostnader på grund av pandemin där regionen har fått statlig ersättning för merkostnaderna. Region Jönköpings län har fokus på att nå en kostnadsnivå som följer budgeterad nivå. Trafik och infrastruktur har ett mindre överskott mot budgeten 2021 efter kompensation från regionstyrelsen för minskade intäkter på grund av pandemin med 124 miljoner. Minskat nyttjande av kollektivtrafiken som en följd av coronapandemin innebär ett underskott 2020 inom trafik och infrastruktur med 2,3 procent. Budget 2022 med flerårsplan 2022-2023 ger budgeterat resultat som klarar av egenfinansierings målet. En utmaning inför 2022 är att få tillbaka resenärer till att nyttja kollektivtrafiken. Länstrafiken arbetar aktivt med marknadsföringsinsatser för att lyckas med detta.

Att klara verksamheten inom tilldelad budget är en fråga som ständigt måste hållas aktuell för att inte tappa kostnadskontrollen, även för de verksamheter som har budgetbalans. Att vända en negativ obalans tar oftast tid och kräver uthållighet.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

(miljoner kronor)	2019	2020	2021	Budget	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter ³⁾	2 761,3	3 051,3	3 580,9	2 544,3	1 036,7
Verksamhetens kostnader ⁴⁾	-13 051,9	-13 639,0	-15 160,0	-14 094,9	-1 065,1
Avskrivningar ⁵⁾	-360,8	-405,6	-451,9	-444,4	-7,5
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-10 651,4	-10 993,3	-12 030,9	-11 995,0	-35,9
Skatteintäkter ⁶⁾	9 122,5	9 144,2	9 644,1	9 323,0	321,1
Generella statsbidrag och utjämning ⁷⁾	2 374,7	3 053,5	3 142,9	3 112,0	30,9
VERKSAMHETENS RESULTAT	845,9	1 204,4	756,1	440,0	316,1
Finansiella intäkter ⁸⁾	694,9	325,4	926,7	347,0	579,7
Finansiella kostnader ⁹⁾	-344,8	-417,6	-408,9	-157,0	-251,9
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 196,0	1 112,1	1 274,0	630,0	644,0
Extraordinära poster ¹⁰⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	1 196,0	1 112,1	1 274,0	630,0	644,0

Notförklaringar se sidorna 129-143

Balansräkning

(miljoner kronor)	2019	2020	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar ¹¹⁾	39,2	31,1	32,3
Materiella anläggningstillgångar			
1. Mark och byggnader ¹²⁾	4 225,7	4 523,4	4 605,2
2. Maskiner och inventarier ¹³⁾	999,5	1 115,6	1 155,0
Finansiella anläggningstillgångar ¹⁴⁾	197,3	365,7	384,4
Summa	5 461,7	6 035,7	6 176,9
Omsättningstillgångar			
Förråd ¹⁵⁾	64,7	108,3	127,0
Fordringar ¹⁶⁾	904,4	1 018,0	1 398,8
Kortfristiga placeringar ¹⁷⁾	6 840,5	7 389,5	9 215,8
Kassa och bank ¹⁸⁾	563,2	869,1	415,7
Summa	8 372,8	9 384,9	11 157,3
SUMMA TILLGÅNGAR	13 834,6	15 420,6	17 334,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Regionkapital ¹⁹⁾	1 110,9	2 306,9	3 437,4
Händelser direkt mot egna kapitalet ¹⁹⁾	0,0	18,3	0,0
Årets resultat	1 196,0	1 112,1	1 274,0
Summa	2 306,9	3 437,4	4 711,4
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner ²⁰⁾	9 007,9	9 153,9	9 705,7
Andra avsättningar ²¹⁾	0,0	0,0	0,0
Summa	9 007,9	9 153,9	9 705,7
Skulder			
Långfristiga skulder ²²⁾	66,7	45,5	49,5
Kortfristiga skulder ²³⁾	2 453,0	2 783,8	2 867,6
Summa	2 519,7	2 829,3	2 917,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	13 834,6	15 420,6	17 334,1
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ²⁴⁾	48,9	769,4	922,2
Pensionsförpliktelse som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna ²⁵⁾	22,6	26,0	26,0
Övriga ansvarsförbindelser ²⁶⁾	100,0	100,0	100,0

Notförklaringar se sidorna 129-143

Kassaflöde

(miljoner kronor)	2019	2020	2021	Års- budget	Per Budget	Avvikel se mot budget
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets Resultat	1 196,0	1 112,1	1 274,0	630,0	630,0	644,0
Justering för ej rörelselikviditetspåverkande poster ²⁷⁾	351,4	774,9	618,7	763,9	763,9	-145,2
- Likviditetspåverkande Pensionsutbetalningar inkl löneskatt	-372,2	-394,0	-406,9	-399,5	-399,5	-7,4
Poster som redovisas i annan sektion ²⁸⁾	-0,3	-1,1	6,1	0,0	0,0	6,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 174,9	1 491,9	1 491,8	994,4	994,4	497,5
+Minskning/-ökning kortfristiga fordringar	-22,9	-113,6	-380,8	0,0	0,0	-380,8
+Minskning/-ökning förråd/varulager	-5,9	-43,5	-18,7	0,0	0,0	-18,7
-Minskning/+ökning övriga kortfristiga skulder	84,5	330,8	83,8	-178,0	-178,0	261,8
Summa rörelsekapitalförändring avseende löpande verksamhet	55,8	173,6	-315,8	-178,0	-178,0	-137,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 230,7	1 665,5	1 176,1	816,4	816,4	359,7
INVESTERINGAR						
- Inköp av immateriella anläggningstillgångar	-5,0	-6,7	-16,1	-9,0	-9,0	-7,1
- Inköp av materiella anläggningstillgångar	-1 158,0	-850,1	-565,9	-824,0	-824,0	258,1
- Inköp av finansiella anläggningstillgångar ¹⁴⁾	-25,0	-165,0	0,9	-117,0	-117,0	117,9
+ Investeringsbidrag ²²⁾	0,3	1,0	7,7	0,0	0,0	7,7
+ Försäljning av immateriella och materiella anläggningstillgångar ²⁹⁾	1,9	46,8	1,7	0,0	0,0	1,7
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 185,8	-974,1	-571,7	-950,0	-950,0	378,2
FINANSIERING						
+Minskning/-ökning av långfristiga fordringar och finansiella Anläggningstillgångar exkl köp ¹⁴⁾	-2,4	-3,4	-19,7	-3,0	-3,0	-16,7
- ej likviditetspåverkande reavinster/+reaförluster finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2,4	-3,4	-19,7	-3,0	-3,0	-16,7
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR						
- Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur ¹⁸⁾	-15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA RÖRELSEPLACERINGSMEDEL	26,7	688,0	584,7	-136,6	-136,6	721,2
PENSIONSPLACERINGAR						
+ Återinvesterad realiserad avkastning (pensionsmedel)	5,2	71,4	386,5	85,0	85,0	301,5
+/- Justering för orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar (pensionsmedel)	562,2	95,4	401,7	191,0	191,0	-95,6
Kassaflöde från pensionsmedelsplaceringar	567,5	166,9	788,2	276,0	276,0	205,9
FÖRÄNDRING AV TOTALA MEDEL inkl pensionsmedel enligt verkligt värde						
594,1	854,9	1 372,9	139,4	139,4	927,1	
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets början	1 912,4	1 939,1	2 627,1	2 627,1		0,0
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets slut	1 939,1	2 627,1	3 211,8	2 490,5		721,2
Pensionsplaceringar vid årets början (enligt verkligt värde)	4 897,2	5 464,6	5 631,5	5 631,5		0,0
Pensionsplaceringar vid årets slut (enligt verkligt värde)	5 464,6	5 631,5	6 419,7	5 907,5		512,2
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets början	6 809,6	7 403,7	8 258,6	8 258,6		0,0
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets slut	7 403,7	8 258,6	9 631,5	8 398,0		1 233,4

Notförklaringar se sidorna 129-143

DRIFTREDOVISNING (mnr)

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse mot budget	Bokslut 2020	Netto- kostnads- förändring
Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet					
05 Utbildning	51,0	53,8	2,8	49,2	3,5%
06 Kultur	163,5	171,9	8,5	156,9	4,2%
08 Allmän regional utveckling	51,1	53,8	2,8	39,9	28,1%
91 Politisk verksamhet	1,0	1,3	0,3	1,0	-2,1%
Summa	266,5	280,83	14,3	247,1	7,9%
Nämnden för folkhälsa och sjukvård					
00 Primärvård	2 061,1	2 185,7	124,6	2 058,1	0,1%
01 Specialiserad somatisk vård	6 361,9	6 237,9	-124,0	5 985,3	6,3%
02 Specialiserad psykiatrisk vård	1 032,6	958,8	-73,8	929,1	11,1%
03 Tandvård	290,3	291,8	1,5	282,8	2,6%
04 Övrig hälso- och sjukvård	433,8	443,7	9,9	407,0	6,6%
91 Politisk verksamhet	1,1	1,3	0,2	1,2	-4,8%
94 Medicinsk service *	49,8	30,7	-19,2	29,8	67,1%
Summa	10 230,7	10 149,8	-80,9	9 693,3	5,5%
Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö					
04 Övrig hälso- och sjukvård	101,1	87,4	-13,8	89,3	13,2%
07 Trafik och infrastruktur	900,9	936,0	35,0	918,2	-1,9%
91 Politisk verksamhet	1,4	1,9	0,4	1,5	-7,7%
Summa	1 003,5	1 025,2	21,7	1 009,0	-0,6%
Regionstyrelsen					
00 Primärvård	77,2	81,5	4,3	50,7	52,3%
01 Specialiserad somatisk vård	42,9	45,2	2,3	40,8	5,1%
02 Specialiserad psykiatrisk vård	10,5	11,0	0,4	10,0	5,1%
04 Övrig hälso- och sjukvård	364,0	404,1	40,1	198,0	83,8%
08 Allmän regional utveckling	23,4	21,9	-1,5	17,5	33,8%
91 Politisk verksamhet	43,4	47,3	3,8	41,7	4,2%
96 Allmän service	413,0	545,6	132,7	203,7	102,7%
98 Fastighetsförvaltning	7,5	-22,3	-29,8	8,9	-16,4%
Summa	981,9	1 134,2	152,3	571,4	71,8%
Regionstyrelsen övergripande					
Internränta	-97,7	-101,1	-3,5	-92,5	5,6%
Pensioner mm	220,4	-62,8	-283,2	-150,1	-246,9%
Inkassoåterbäring mm	-1,1	0,0	1,1	-0,5	94,7%
Avskrivningsbudget mm	0,8	-11,1	-11,9	0,0	
Statsbidrag hälso- och sjukvård	-590,2	-438,0	152,2	-298,3	97,8%
Summa	-467,7	-613,0	-145,3	-541,5	-13,6%
RF och övrigt utanför nämnder					
Patientnämnden (Politisk verksamhet)	1,6	1,3	-0,3	1,2	27,2%
Parlamentariska nämnden (Politisk verksamhet)	0,3	0,2	-0,1	0,2	10,6%
Regionfullmäktige och revision	14,3	16,7	2,4	12,5	14,4%
Summa	16,1	18,1	2,0	14,0	15,4%
Verksamhetens nettokostnad	12 030,9	11 995,0	-35,9	10 993,3	9,4%
<i>* Medicinsk service som tillhör verksamhetsområde Medicin och Kirurgi redovisas under somatisk vård.</i>					
Förändring på driftredovisning enligt blandmodell					
Regionstyrelsen övergripande					
Pensionsutbetalningar intjänade före 1998	283,5	275,4	-8,1	278,5	1,8%
Summa Regionstyrelsen övergr enligt blandmodell	-184,3	-337,7	-153,4	-263,0	-29,9%
Verksamhetens nettokostnad enligt blandmodell	12 314,4	12 270,4	-44,0	11 271,7	9,2%

Bruttoinvesteringsredovisning

Belopp i miljoner kronor	Budgeterad ram	Utbetalning 2021	Total Utbetalning
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Kirurgisk vård			
<i>Pågående</i>			
Metavision	8,8	0,6	8,3
Länstrafiken			
<i>Avslutade</i>			
Biljettsystem (budgeterad under maskiner och inventarier)		12,3	12,3
Teknikhus (budgeterad under maskiner och inventarier)		0,7	0,7
Immateriella utan spec		2,5	2,5
Summa Immateriella anläggningstillgångar	8,8	16,1	23,8
Materiella Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier			
Utrustning för regiongemensamma byggnationer			
<i>Pågående</i>			
Hus 37 Högländssjukhuset Eksjö (budget inkl direktavskrivningar)*	225,0	2,3	99,9
Hus D1 Länssjukhuset Ryhov (budget inkl	130,0	22,8	47,1
ÖP/IVA Värnamo sjukhus (budget inkl direktavskrivningar)*	151,1	0,1	107,9
Psykiatri, rehabilitering och diagnostik			
<i>Avslutade</i>			
CT Länssjukhuset Ryhov Jönköping	33,0	14,4	32,0
CR labb 6 Högländssjukhuset Eksjö	4,5	4,0	4,0
CR labb 3 Länssjukhuset Ryhov Jönköping	4,0	3,5	3,5
CR labb 4 Länssjukhuset Ryhov Jönköping	4,0	3,8	3,8
Labb 4 och 5 Värnamo sjukhus	7,0	7,1	8,1
CR Lantmätargränd Jönköping	4,0	3,7	3,7
Blodbuss	3,0	3,5	3,5
Röntgenarkiv Eksjö	2,0	1,3	1,3
<i>Pågående</i>			
MR-investeringar	89,5	17,3	59,0
Genomlysningslabb Högländssjukhuset Eksjö	5,5	1,5	6,0
Labb 15-17 Länssjukhuset Ryhov	31,5	14,4	30,9
CT labb Nässjö	11,0	7,0	7,0
Medicinsk vård			
<i>Pågående</i>			
Patientövervakning Länssjukhuset Ryhov (Delas med Kirurgisk vård och Psykiatri, rehabilitering och diagnostik)	32,4	0,1	29,6
Storbilsambulans	2,9	0,2	0,2
Utbildning och kultur			
<i>Avslutade</i>			
Lös konst och gestaltningar	4,0	0,0	3,0
Skogsmaskiner, skördare och skotare	6,0	4,7	4,7
Självgående hack	3,3	3,3	3,3
<i>Pågående</i>			
Lös konst och gestaltningar	15,3	2,8	10,2
<i>forts. nästa sida</i>			

Länstrafiken			
<i>Avslutade</i>			
Revision X14-tåg	6,0	6,0	6,0
Biljettsystem**	51,1	-5,1	35,5
Teknikhus**	22,6	2,9	19,5
<i>Pågående</i>			
Revision Itino-tåg	19,4	11,3	11,3
IT-centrum			
<i>Pågående</i>			
Telefoniplattform Infrastruktur	5,0	4,7	4,9
Verksamhetsstöd och Service			
<i>Pågående</i>			
Kylceller Bårhus, Länssjukhuset Ryhov	4,0	3,6	3,6
Sängtvätt Högländssjukhuset Eksjö	4,5	3,4	3,4
Inventarier utan specifikation	149,0	115,2	115,2
Summa Maskiner och inventarier	1 030,6	259,8	668,1
Mark och byggnader			
<i>Avslutade</i>			
CT Labb 11-13 Ryhov	15,0	6,2	14,7
Delprojekt Hus 37, Eksjö – avslutat tidigare		11,6	11,6
Hus D1 Länssjukhuset Ryhov	973,0	49,8	932,3
Solpaneler	30,0	4,1	31,1
Komponentprojekt	64,5	11,9	67,9
<i>Pågående</i>			
MR 3-Tesla Eksjö	34,3	25,2	30,6
HAI Ombyggnad av 3 labb på Ryhov	87,6	19,4	50,6
Bårhus och Obduktion Ryhov	17,0	5,6	15,5
Akutmottagning Psykiatri Ryhov	8,7	0,1	1,7
Infektionskliniken Ryhov	18,9	1,1	15,2
Familjecentral Nässjö	33,9	14,2	16,7
Elkraftsförsörjning Ryhov	87,5	10,1	87,4
Sängtvätt och sängverkstad Eksjö	11,5	7,6	11,8
Råslätts Vårdcentrum	161,5	24,2	144,9
Djurvårdsutbildning Tenhults naturbruk	25,3	3,6	3,7
Folktandvården Nässjö	48,2	9,9	13,9
Hybridsal Operation Ryhov	38,8	17,7	19,6
Laddinfrastruktur elbilar	23,9	14,7	15,3
Cykelparkeringar	7,6	0,3	7,1
Trafikplan Ryhov	70,9	17,3	17,4
Hjälpmedelcentralen Ryhov	11,4	0,1	0,1
Energisparprojekt hus 11 0 19 Värnamo	6,6	0,4	0,4
CT-labb Nässjö	7,0	4,3	4,3
Genomlysningslab Eksjö	14,2	4,8	4,8
Köket Värnamo	24,0	0,5	0,4
Datorhall/serverhall	24,3	0,1	0,1
Hus 06/25 Eksjö	290,0	0,8	0,8
Elkraftsförsörjning Värnamo	68,6	2,8	2,8
Innegård Sänghiss Eksjö	15,8	2,2	2,2
Komponentprojekt	61,9	24,8	31,4
Övriga projekt med totalram 0,1-4,9 miljoner kronor	22,1	10,6	15,2
Summa Mark och byggnader	2 304,0	306,0	1 571,5

forts. nästa sida

Summa Materiella anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Bussdepå	333,5	-4,4	298,0
Tågdepå	3,6	3,5	3,6
Summa Finansiella anläggningstillgångar	337,1	-0,9	301,6
TOTAL BRUTTOINVESTERING	3 680,5	581,0	2 565,0
<i>Beräknad utbetalning enligt budget 2021: 950 miljoner kronor</i>			
* Delar av budget avser driftskostnader			
** Delar av budget och kostnader för Teknikhus och biljettsystem har omförts till driftbudget			
INVESTERINGSBIDRAG			
Metodikum (RA Simulator)		-0,1	
Solpaneler		-7,1	
Frys		-0,5	
Summa Investeringsbidrag		-7,7	
TIDIGARE BEVILJADE INVESTERINGAR SOM EJ KOMMER ATT GENOMFÖRAS			
(Avslutas inför 2022)			
Inga investeringar att avsluta			

Blandmodell

Resultaträkning blandmodell

(Belopp i miljoner kronor)	2019	2020	2021	Budget	Avvikelse mot kalkylerad budget
Verksamhetens intäkter ³⁾	2 761,3	3 051,3	3 580,9	2 544,3	1 036,7
Verksamhetens kostnader ³³⁾	-13 321,5	-13 917,5	-15 443,5	-14 370,3	-1 073,3
Verksamhetens nettokostnad exkl avskrivningar	-10 560,2	-10 866,2	-11 862,6	-11 826,0	-36,6
Avskrivningar ³⁾	-360,8	-405,6	-451,9	-444,4	-7,5
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-10 921,0	-11 271,8	-12 314,4	-12 270,4	-44,1
Skatteintäkter ⁶⁾	9 122,5	9 144,2	9 644,1	9 323,0	321,1
Utjämningsystemet	1 326,4	1 594,5	2 003,2	1 962,0	41,2
Läkemedelsbidrag	999,4	1 065,3	1 139,8	1 150,0	-10,2
Flyktingmedel/Extrasatsningar Covid/livmoderhalsscanning	48,9	393,7	0,0	0,0	0,0
Generella statsbidrag och utjämning ⁷⁾	2 374,7	3 053,5	3 142,9	3 112,0	30,9
VERKSAMHETENS RESULTAT	576,3	926,0	472,6	164,6	308,0
Finansiella intäkter ⁸⁾	694,9	325,4	926,7	347,0	579,7
Finansiella kostnader Tillgångar	-102,3	-119,8	-95,8	-3,0	-92,8
Finansiella kostnader Skulder (pensioner)	-131,7	-121,6	-79,3	-76,6	-2,7
Skatter och statsbidrag	11 497,2	12 197,7	12 787,0	12 435,0	352,0
Finansnetto exkl värdesäkring	592,6	205,6	830,9	344,0	486,9
Finansnetto	460,9	84,0	751,6	267,4	484,2
Skatter, statsbidrag och finanser	11 958,1	12 281,7	13 538,6	12 702,4	836,2
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 037,2	1 009,9	1 224,2	432,0	792,2
Extraordinära poster ¹⁰⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	1 037,2	1 009,9	1 224,2	432,0	792,2

Notförklaringar se sidorna 129-143

Balansräkning blandmodell

(miljoner kronor)	2019	2020	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar ¹¹⁾	39,2	31,1	32,3
Materiella anläggningstillgångar			
1. Mark och byggnader ¹²⁾	4 225,7	4 523,4	4 605,2
2. Maskiner och inventarier ¹³⁾	999,5	1 115,6	1 155,0
Finansiella anläggningstillgångar ¹⁴⁾	197,3	365,7	384,4
Summa	5 461,7	6 035,7	6 176,9
Omsättningstillgångar			
Förråd ¹⁵⁾	64,7	108,3	127,0
Fordringar ¹⁶⁾	904,4	1 018,0	1 398,8
Kortfristiga placeringar ¹⁷⁾	6 840,5	7 389,5	9 215,8
Kassa och bank ¹⁸⁾	563,2	869,1	415,7
Summa	8 372,8	9 384,9	11 157,3
SUMMA TILLGÅNGAR	13 834,6	15 420,6	17 334,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Regionkapital ³⁵⁾	5 863,9	6 901,1	7 929,4
Händelser direkt mot egna kapitalet ³⁵⁾	0,0	18,3	0,0
Årets resultat	1 037,2	1 009,9	1 224,2
Summa	6 901,1	7 929,4	9 153,5
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner ³⁶⁾	4 413,7	4 661,9	5 263,6
Andra avsättningar ²¹⁾	0,0	0,0	0,0
Summa	4 413,7	4 661,9	5 263,6
Skulder			
Långfristiga skulder ²²⁾	66,7	45,5	49,5
Kortfristiga skulder ²³⁾	2 453,0	2 783,8	2 867,6
Summa	2 519,7	2 829,3	2 917,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	13 834,6	15 420,6	17 334,1
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ²⁴⁾	48,9	769,4	922,2
Pensionsåtagande (förmåner intjänade före 1998)	3 697,2	3 615,0	3 574,9
Löneskatt pension (förmåner intjänade före 1998)	896,9	877,0	867,3
Summa pensionsansvarförbindelse (förmåner intjänade före 1998)	4 594,2	4 492,0	4 442,2
Övriga pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna ²⁵⁾	22,6	26,0	26,0
Övriga ansvarförbindelser ²⁶⁾	100,0	100,0	100,0

Notförklaringar se sidorna 129-143

Kassaflöde blandmodell

(miljoner kronor)	2019	2020	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets Resultat	1 037,2	1 009,9	1 224,2
- ej rörelselikviditetspåverkande återinvesterad realiserad	-5,2	-71,4	-386,5
- ej rörelselikviditetspåverkande orealiserad kursförändring	-562,2	-95,4	-401,7
+ ej likviditetspåverkande avskrivningar	360,8	405,6	451,9
- ej likviditetspåverkande ianspråktaga avsättningar ¹⁸⁾	-0,4	0,0	0,0
+ ej likviditetspåverkande avsättningar ^{18) 24)}	451,8	363,7	725,0
-ej likviditetspåverkande investeringsbidragsnyttjande	-4,1	-3,8	-3,7
Justering för ej rörelselikviditetspåverkande poster ²⁷⁾	240,6	598,6	384,9
- Likviditetspåverkande pensionsutbetalningar inkl löneskatt	-102,6	-115,5	-123,3
Posten som redovisas i annan sektion ²⁸⁾	-0,3	-1,1	6,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 174,9	1 491,9	1 491,8
+Minskning/-ökning kortfristiga fordringar	-22,9	-113,6	-380,8
+Minskning/-ökning förråd/varulager	-5,9	-43,5	-18,7
-Minskning/+ökning övriga kortfristiga skulder	84,5	330,8	83,8
Justering för rörelsekapitalförändring avseende löpande verksamhet	55,8	173,6	-315,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 230,7	1 665,5	1 176,1
INVESTERINGAR			
- Inköp av immateriella anläggningstillgångar	-5,0	-6,7	-16,1
- Inköp av materiella anläggningstillgångar	-1 158,0	-850,1	-565,9
-Inköp av finansiell anläggningstillgång ¹⁴⁾	-25,0	-165,0	0,9
+ investeringsbidrag ²²⁾	0,3	1,0	7,7
+ Försäljning av anläggningstillgångar ²⁹⁾	1,9	46,8	1,7
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 185,8	-974,1	-571,7
FINANSIERING			
+Minskning/-ökning av långfristiga fordringar och finansiella Anläggningstillgångar ¹⁴⁾	-2,4	-3,4	-19,7
- ej likviditetspåverkande reavinst/ + förluster vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2,4	-3,4	-19,7
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR			
- Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-15,7	0,0	0,0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA RÖRELSEPLACERINGSMEDEL	26,7	688,0	584,7
PENSIONSPLACERINGAR			
- Återinvesterad realiserad avkastning (pensionsmedel)	5,2	71,4	386,5
+/- Justering för orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar (pensionsmedel)	562,2	95,4	401,7
Kassaflöde från pensionsmedelsplaceringar	567,5	166,9	788,2
FÖRÄNDRING AV TOTALA MEDEL inkl pensionsmedel enligt verkligt värde	594,1	854,9	1 372,9
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets början	1 912,4	1 939,1	2 627,1
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets slut	1 939,1	2 627,1	3 211,8
Pensionsplaceringar vid årets början (enligt verkligt värde)	4 897,2	5 464,6	5 631,5
Pensionsplaceringar vid årets slut (enligt verkligt värde)	5 464,6	5 631,5	6 419,7
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets början	6 809,6	7 403,7	8 258,6
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets slut	7 403,7	8 258,6	9 631,5

Notförklaringar se sidorna 129-143

Notförklaringar

Not 1. Redovisningsprinciper

Region Jönköpings läns redovisningssystem följer Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), samt i förekommande fall rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning. I de fall Region Jönköpings län avviker från rekommendationerna beskrivs detta jämte skäl för avvikelsen.

Intäkter

Skatteintäkter

Region Jönköpings län har i enlighet med rekommendation R2 använt den prognos på skatteavräkningen som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) publicerade i december 2021. Differensen mellan den slutliga taxeringen 2021 avseende 2020 års inkomster och den redovisade skatteintäkten i bokslutet 2020, har redovisats som justeringspost i 2021 års bokslut enligt not 6.

Statsbidrag

Generella statsbidrag

Generella statsbidrag och bidrag och avgifter i utjämningsystemet redovisas normalt det år de inbetalas, då de inte innehåller några villkor eller andra restriktioner avseende när bidraget får eller ska användas.

Bidraget för läkemedelsförmånen redovisas som ett övrigt generellt statsbidrag. Bidraget erhålls normalt med två månaders eftersläp varför två månaders bidrag fordringsbokförs, se not 16. Sedan 2019 skuldförs statens del av rabattåterföringen, vilken dras av från bidraget året efter bokslutsåret. Även vinst och förlustdel av bidraget för förmånen och hepatit C skuldförs vilka redovisas separat i not 23.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

De flesta av de specialdestinerade statsbidragen redovisas (intäktsförs) det år de avser oavsett betalningstidpunkt. De bidrag som inte betalats bokslutsåret har fordringsförts enligt not 16, se även not 2 uppskattningar och bedömningar för detaljer.

I not 23, där de förutbetalda intäkterna specificerats, framgår om något riktat statsbidrag skuldförts, till exempel på grund av återbetalningsskyldighet eller användning kommande år. Kommunal utveckling hanterar riktade statsbidrag som villkorade projektmedel och intäktsför dessa i takt med användningen, då flera delar av dessa avser både regionen och kommunerna.

Övriga intäkter

Abonnemangstandvård, som i Region Jönköpings län kallas frisk tandvård, tillhandahålls i form av treåriga avtal där patienten betalar en årlig avgift för att få den tandvård som behövs. Inkomsten intäktsförs linjärt över avtalstiden oavsett hur många eller vid vilka tider som behandlingarna utförs.

Villkorade projektbidrag som oftast avser fleråriga projekt intäktsredovisas i takt med projektets kostnader fram till projektets slut. Efter projekttidens slut skuldbokförs eventuella inte utnyttjade bidrag om återbetalningsskyldighet finns, i annat fall intäktsförs bidraget vid projektslut.

Kostnader

Leasingavtal

Av Region Jönköpings läns finanspolicy framgår att leasing i princip endast ska förekomma vad gäller bilar. All nuvarande leasing klassificeras som operationell leasing. Utöver bilar finns från och med 2012 även leasingavtal av tåg, vilket övertagits från Jönköpings länstrafik AB. Förekommer även längre hyresavtal avseende tandteknisk utrustning och medicinteknisk utrustning. Avtalen inom dessa områden har varit liknande genom åren, så någon ny genomsyn för eventuell omklassificering har inte skett.

I not 30 redovisas förfallotidpunkter på de framtida leasingavgifterna för de avtal som finns per 211231 och är längre än tre år och inte uppsägningsbara förrän avtalstiden går ut. Detta gäller för tåg, tandteknisk och medicinteknisk utrustning, lokalhyror samt flerårsleasing bilar.

Avskrivningar

Avskrivningar är månadsvisa värdeminskningar vilka fördelas på tillgångens nyttjandeperiod, det vill säga den tid som tillgången förväntas kunna användas. Avskrivningen börjar då investeringen tas i bruk och sker i normalfallet linjärt, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år. För byggnader sker detta i normalfallet senast i samband med slutbesiktning. För mark, pågående ny- om- och tillbyggnader av byggnader samt konst sker ingen planmässig avskrivning. Avskrivningstiderna följs upp regelbundet, men ändras inte ofta för att behålla kontinuitet i redovisningen.

Komponentredovisning

Inom byggnadssidan skedde från och med 2014 en övergång till komponentredovisning. Komponentmodellen innebar att 25 olika nya komponenter skapades med sex olika nyttjandeperioder. Kvar sedan tidigare finns anpassningar i hyrda lokaler.

De insatser som även fortsättningsvis bokas som planerat underhåll är årliga insatser som görs för att vidmakthålla befintlig standard. Det finansiella måttet egenfinansiering, påverkades inte av förändringen. Resultatet ökade och avskrivningarna ökade. Detta gav ett ökat investeringsutrymme, vilket motsvarades av den högre investeringsutgiften.

Tabell 19. Nyttjandeperioder och årliga avskrivningar immateriella och materiella anläggningar

Anläggning	Nyttjandeperiod	Årlig avskrivning
Immateriella		
Applikationsprogram	3-8 år	12-33 %
Medicintekniska informationssystem	3-8 år	12-33 %
Materiella		
IT-utrustning	3-10 år	10-33 %
Medicinteknisk utrustning	3-10 år	10-33 %
Tandteknisk utrustning	3-15 år	7-33 %
Byggnadsinventarier	7-10 år	10-14 %
Bilar, transportfordon	4-10 år	10-25 %
Jord- och skogsbruksmaskiner	8-10 år	10-12 %
Tåg	10-26 år	4-10 %
Revisioner tåg	5 år	20 %
Ombyggnationer hyrda lokaler	4-8 år	12-25 %
Övriga inventarier	3-10 år	10-33 %

Tabell 20. Nyttjandeperioder och årliga avskrivningar byggnadskomponenter

Anläggning	Nyttjandeperiod	Årlig avskrivning
Stomme (betong)	50 år	2 %
Stomme (lätt), fönster, fasadytterväggar (puts), takbeläggning, ledningsnät VVS och el, invändiga stomkompletteringar (lång), ställverk	30 år	3 %
Hiss, ventilation, belysningsarmaturer, försörjningssystem gas, VVS-armaturer	20 år	5 %
Kylanläggning, markberedning, markanläggning, invändiga stomkompletteringar (ytiskt, väggar, tak, fast inredning, vitvaror), solpaneler	15 år	7 %
Pumpar, motorer, teletekniska anläggningar, Styr- och	10 år	10 %

övervakningsanläggning, Fasad-trä, mindre ombyggnation, energibesparande åtgärder

Mindre hyresgästpassade ombyggnationer, energibesparande åtgärder, provisoriska byggnader (paviljonger)

5 år

20 %

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar omfattar immateriella och materiella tillgångar.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för investeringar som ger ekonomiska fördelar eller ökad servicepotential och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I de fall investeringen finansierats med offentliga bidrag, intäktsförs inkomsten på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. Den del som ännu inte intäktsförts, finns bland de långfristiga skulderna (långfristig förutbetalad intäkt) i balansräkningen. Icke offentliga investeringsbidrag intäktsförs från och med 2020 när investeringen skett. Region Jönköpings län har inga lån och således inga lånekostnader som kan hänföras till anläggningarna.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består av inventarier och utrustning, mark och markanläggningar samt byggnader som är avsedda för stadigvarande bruk. Vid redovisning följs RKR R4.

För att inventarier och utrustning ska redovisas som investering och inte kostnadsbokföras direkt krävs en varaktighet på minst tre år och en anskaffningskostnad exklusive moms som överstiger gränsvärdet 50 000 kronor (ett helt prisbasbelopp avrundat uppåt). Denna gräns gäller från 2018 och någon retroaktiv justering har inte gjorts. Tidigare år har gränsen varit ett halvt prisbasbelopp (2017 var ett halvt prisbasbelopp 22 400 kronor). Vid bedömning av om en anskaffning ska bokföras som kostnad eller investering används varje enskilt objekts anskaffningsvärde som grund, även vid köp som är ett led i en större inventarieanskaffning. Regeln tillämpas i princip även vid anskaffning av inventarier med ett naturligt samband men här finns undantag för samband som är så starka att flera inventarier är nödvändiga för investeringens behov.

Om- och tillbyggnad av byggnad samt nybyggnation redovisas som anläggning om åtgärdens utgift överstiger 600 000 kronor. Om underhållsåtgärder, som i normalfallet kostnadsbokförs direkt, sker i samband med om- och tillbyggnader ingår dessa i investeringens anskaffningsvärde precis som vid nybyggnation. Utbyte av komponenter enligt komponentmodellen kan ha lägre belopp.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar består av IT-system och programvarulicenser som upphandlats. I den mån IT-system utvecklas internt betraktas dessa inte som tillgångar utan de kostnadsförs.

Förutsättningen för att IT-system och programvarulicenser ska hanteras som en investering och bokföras som en tillgång är att anskaffningsvärdet överstiger 500 000 kronor och att nyttjandeperioden är mer än tre år.

Omsättningstillgångar

Lager och förråd

Lager och förråd värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Undantag från detta gäller läkemedelslager på Sjukhusapoteket vilket värderas till genomsnittliga anskaffningsvärden.

Finansiella omsättningstillgångar

Region Jönköpings läns samtliga placeringsmedel är klassificerade som omsättningstillgångar. Finansiella placeringar avseende pensionsmedel i aktiefonder, räntefonder och alternativa placeringar som fastigheter som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas enligt verkligt värde.

Finansiella placeringar avseende rörelsemedel i räntebärande instrument där syftet är inlösen vid förfallotillfällena värderas till anskaffningsvärdet.

Skulder och avsättningar

Pensionsskuld/avsättning

Region Jönköpings län använder RKR R10 avseende värdering och upplysningar av pensionsförpliktelser. Här framgår att värdering av pensionsförpliktelser inklusive löneskatt ska göras med tillämpning av vid varje tidpunkt gällande RIPS, Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Dessa riktlinjer uppdaterades 2021 där modellen för genomsnittliga livslängden förändrades till att baseras på ett kommunalt bestånd samt ändrad metod till så kallad ekonomisk dödlighet. Detta för att få en högre precision i skattningen av pensionsskulden då måttet beaktar skillnad i dödlighet mellan låg- och höginkomsttagare. Denna ändring medförde för Region Jönköpings län en ökad pensionsavsättning 2021 med 476 miljoner kronor inklusive löneskatt.

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning LKBR, 5 kap. 4 § och 6 kap. 4 §, ska regionens pensioner i bokslutet redovisas enligt den så kallade blandmodellen, då pensionsförmåner intjänade före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning.

Region Jönköpings län beslutade från och med årsredovisningen 2008 att införa en mer rättvisande pensionsredovisning, så kallad fullfondering, vilket innebär att balansräkningens skuldsida även innehåller pensioner intjänade före 1998. De årliga utbetalningarna av pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt minskar balansräkningens pensionsavsättning. I resultaträkningen redovisas värdesäkring med mera av det totala pensionsåtagandet som en finansiell kostnad.

Den finansiella analysen och årsredovisningens finansiella rapporter omfattande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, driftredovisning och nyckeltal är upprättade enligt rättvisande pensionsredovisning (fullfondsmodellen).

För att uppfylla lagens krav anges i årsredovisningen även en resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och driftredovisning enligt blandmodellen. Även noter som skiljer sig från fullfondering redovisas enligt blandmodellen. Redovisningen enligt blandmodellen följer värderingsprinciperna enligt rekommendation R10. Hur blandmodellsredovisningen påverkats framgår av not 33 till not 36.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas i enlighet med rekommendation R10 som avsättning, när det är troligt att de kommer leda till utbetalningar. Avtal som inte har börjat utbetalas, redovisas som ansvarsförbindelse och de framgår av not 25. De förtroendevaldas intjänade ålderspensioner/ livränta redovisas som avsättning från 2014.

Leverantörsskulder i utländsk valuta

Leverantörsskulder i utländsk valuta värderas till fakturadatumets gällande valutakurs. Eventuell avvikelse från denna kurs redovisas som valutadifferens vid utbetalningstillfället. Någon omräkning enligt kursen på balansdagen sker inte enligt väsentlighetsprincipen.

Skuld till personalen

Region Jönköpings läns skuld till personalen i form av semesterlöneskuld, ej kompenserad övertid, jour och beredskap samt tillhörande upplupen arbetsgivaravgift har värderats och redovisats som kortfristig skuld enligt löneläget och gällande arbetsgivaravgifter per den 31 december 2021. Timlöner som tjänas in redovisas under nästkommande månad då lönen betalas, i enlighet med konsekvensprincipen.

Övriga avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar och ansvarsförbindelser regleras i Rådet för Kommunal Redovisnings rekommendation R9.

2016 gjordes avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur järnväg. Region Jönköpings läns andel utgör 32,3 miljoner kronor, vilken kostnadsfördes 2016. Trafikverket rekvirerade 50 procent vid byggstart varför den ingående avsättningen motsvarade 16,1 miljoner kronor enligt not 21. Under 2019 slutbetalades detta till Trafikverket varför avsättningen upplöstes.

Region Jönköpings läns avsättningar avser därför endast pensioner samt särskild löneskatt enligt not 20 enligt fullfondering och not 36 enligt blandmodell.

Region Jönköpings läns ansvarsförbindelser framgår av not 24-26 samt av balansräkningen enligt blandmodell.

Sammanställda räkenskaper och kommunala koncernen

Enligt LKBR 11 kap. 12 § ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om koncernen.

I särskilt avsnitt redovisas de juridiska personer som ingår i Region Jönköpings läns koncernföretag samt andra samägda organisationer. För dessa redovisas ägarandelar, verksamhetsbeskrivning och nyckeltal.

Enligt LKBR 12 kap. 2 § behöver sammanställda räkenskaper inte upprättas om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för regionen.

Region Jönköpings läns engagemang i dessa bolag, stiftelser, Kommunalförbund eller Samordningsförbund är av den omfattningen att sammanställda räkenskaper inte tillför väsentlig information.

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

Utöver de vanliga bedömningarna avseende ej slutjusterade statsbidrag som läkemedelsbidrag inklusive rabattavdrag, som framgår av redovisningsprinciperna, så finns även för 2021 fordringar som avser pandemirelaterade bidrag, som provtagningsersättning samt vaccinationsersättningar, men däremot ingen fordran avseende sjuklöneersättningar.

Sjuklönekostnadsersättning avseende december 2021 har inte beräknats i bokslutet då beslutet om att återinföra tillfälliga regler för december 2021-mars 2022 togs först 7 februari 2022. Beslut avseende sjuklönekostnadsersättning för december enligt tak på 1,07 procent av lönekostnaderna togs 14 februari och ger en sjuklönekostnadsersättning på 3,862 miljoner kronor vilken då har redovisats 2022.

Under 2021 har ersättning för PCR och serologitester avseende covid-19 inbetalats av Folkhälsomyndigheten med eftersläpning. I december inbetalades ersättning för september-november. För december har 101,352 miljoner kronor fordringsförts baserat på rapporterade tester och bekräftelse från Folkhälsomyndigheten. Denna summa kommer att inbetalas i mars 2022.

Under året har även ersättningar för vaccindoser avseende Covid-19 inbetalats med en månads eftersläpning. I bokslutet har därför fordran avseende utförda vaccindoser för december månad enligt statistik från Folkhälsomyndigheten på 15,9 miljoner kronor fordringsförts. I januari månad erhöles ersättning för decemberdoserna med 16,0 miljoner kronor.

Regionen har i övrigt inga fordringar på riktade statsbidrag avseende överenskommelser. Regionen ska senast 31 mars 2022 till Kammarkollegiet lämna en kortfattad ekonomisk redovisning av hur vissa av de beviljade statsbidragen har använts. Alla rekviderade eller på annat sätt erhållna riktade statsbidrag avseende 2021 har intäktsförts på 2021. Någon uppskattning av beloppet har därför ej behövt ske. Bedömningen är att erhållna medel utnyttjats till avsett ändamål.

(Belopp i miljoner kronor)

Not 3 Verksamhetens intäkter	2019	2020	2021
Ersättning från patienter - öppen hälso- och sjukvård	142,1	121,1	127,4
Ersättning från patienter - sluten hälso- och sjukvård	18,8	17,5	18,5
Ersättning från patienter - tandvård	166,0	148,2	159,1
Ersättning från patienter - övriga	14,2	15,1	16,5
Ersättning från trafiken - biljettintäkter	353,9	252,2	252,6
Försäljning av hälso- och sjukvård	403,1	236,0	258,7
Försäljning av tandvård	98,7	81,5	90,4
Försäljning av regional utveckling	152,4	139,0	149,0
Försäljning av material/varor	169,6	165,9	159,5
Försäljning av tjänster	443,4	426,6	456,3
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	654,9	1 327,9	1 757,8
Offentliga investeringsbidrag			2,4
Övriga specialdestinerade bidrag	82,7	58,1	73,5
Övriga intäkter, inklusive vinst vid försäljning av fastigheter och inventarier	61,4	62,1	59,2
Summa verksamhetens intäkter	2 761,3	3 051,3	3 580,9

Not 4 Verksamhetens kostnader	2019	2020	2021
Löner	4 447,6	4 789,5	5 128,9
Lagstadgade arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	1 370,0	1 472,5	1 561,0
Pensionskostnader	481,4	447,4	792,5
Kostnad för särskild löneskatt	123,2	113,6	198,5
Övriga personalkostnader	112,9	69,5	74,3
Kostnader för köpt verksamhet med mera	3 390,6	3 353,9	3 857,5
Kostnader för läkemedel (inom och utom förmånen) inkl rabatter och Apodos	1 175,1	1 250,6	1 289,2
Övriga verksamhetskostnader	1 951,1	2 142,1	2 258,1
Verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar	13 051,9	13 639,0	15 160,0

Not 5 Avskrivningar

Avskrivningar är beräknade på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde med avdrag för eventuella investeringsbidrag till och med 2008. Från och med 2009 sker inget avdrag från anskaffningsvärdet för investeringsbidrag utan bidragen redovisas som långfristig förutbetalad intäkt och intäktsförs som bidragsintäkt i takt med avskrivningen.

Anläggningstyper	2019	2020	2021
- Immateriella tillgångar IT-system/program	17,6	14,9	14,9
- Byggnader och markanläggningar	162,4	196,3	217,4
- medicinteknisk och tandteknisk utrustning och övrig IT-utrustning	125,7	126,5	148,0
- bilar, transportfordon	30,2	41,2	43,7
- övriga inventarier	24,9	26,6	27,9
Summa	360,8	405,6	451,9

Not 6 Skatteintäkter	2019	2020	2021
Preliminära skatteintäkter innevarande år	9 189,9 *	9 327,3	9 363,9
Prognos slutavräkning innevarande år	-79,5	-139,6	241,0
Slutreglering av skatteintäkter föregående år:	12,2	-43,5	39,2
Slutjustering av skatteintäkter två år före i år:	0,0	0,1	0,1
Summa	9 122,5	9 144,2	9 644,1

Skatteunderlagsutveckling (i procent)	2020	2021	Akkumulerat
Budget	0,9 *	3,5 *	4,4
Utfall/prognos	2,1 **	4,6 ***	6,8
Budgetavvikelse	1,2	1,1	2,4

* SKR:s bedömning för riket 2020 och 2021

** Slutligt taxeringsutfall för riket 2020, Skatteverket, december 2021

*** Av SKR i december 2021 bedömd genomsnittlig ökning i riket

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	2019	2020	2021
Inkomstutjämning, bidrag	1 735,6	1 774,2	1 830,6
Kostnadsutjämningavgift	-339,5	-93,0	-80,3
Regleringsavgift/bidrag*	-69,7	-86,8	252,9
Läkemedelsbidrag	999,4	1 065,3	1 139,8
Generella bidrag från staten:			
Stöd avseende flyktingsituationen	43,9	25,6	0,0
Livmoderhalscreening	5,0	0,0	0,0
Extra stöd till följd av pandemin	0,0	343,2	0,0
Kompensation för periodiseringsfond	0,0	12,6	0,0
Krisstödsbidrag	0,0	12,3	0,0
Summa	2 374,7	3 053,5	3 142,9

*2019 års invånarbaserade stöd till hälso- och sjukvård ingår med 52,9 mnkr i regleringsbidraget/avgiften.

2020 års invånarbaserade stöd till hälso- och sjukvård ingår med 74,1 mnkr i regleringsbidraget/avgiften.

2021 års invånarbaserade stöd till hälso- och sjukvård ingår med 105,6 mnkr i regleringsbidraget/avgiften.

Not 8 Finansiella intäkter	2019	2020	2021
Utdelning på aktier och andelar	25,2	35,5	16,5
Ränteintäkter	84,4	70,2	80,9
Realiserad vinst vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar	13,6	17,1	415,3
Orealiserad vinst verkligt värde finansiella omsättningstillgångar	562,2	190,9	401,7
Realiserade valutakursvinster	0,2	0,3	0,1
Övriga finansiella intäkter	9,4	11,3	12,2
Summa finansiella intäkter	694,9	325,4	926,7

Not 9 Finansiella kostnader	2019	2020	2021
Transaktionskostnader i betalningssystem, samt övriga finansiella kostnader	3,7	2,9	4,9
Realiserad förlust vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar	98,4	21,2	90,8
Orealiserad förlust av finansiella omsättningstillgångar	0,0	95,5	0,0
Realiserade valutakursförluster	0,2	0,1	0,2
Ränta på pensionsavsättning inklusive löneskatt	242,5	297,9	313,1
Övriga finansiella kostnader			
Summa finansiella kostnader	344,8	417,6	408,9
Summa finansnetto not 8 minus not 9	350,1	-92,3	517,8

Not 10 Extraordinära poster	2019	2020	2021
Inga extraordinära poster finns för 2019, 2020 eller 2021.			

Not 11 Immateriella anläggningar	2019	2020	2021
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar			
Ingående Anskaffningsvärde	261,1	258,3	243,3
Inköp	5,0	6,7	16,1
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	-7,8	-21,8	-19,2
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	258,3	243,3	240,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-209,1	-219,1	-212,2
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	7,6	21,8	19,2
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-17,6	-14,9	-14,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-219,1	-212,2	-207,9
Utgående redovisat värde	39,2	31,1	32,3

Not 12 Byggnader och mark	2019	2020	2021
Ingående Anskaffningsvärde	7 340,7	8 088,3	8 582,3
Inköp	747,7	494,0	306,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	-0,1	0,0	-20,2
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	8 088,3	8 582,3	8 868,1
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 700,2	-3 862,5	-4 058,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,1	0,0	13,4
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-162,4	-196,3	-217,4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 862,5	-4 058,9	-4 262,9
Utgående redovisat värde	4 225,7	4 523,4	4 605,2

Not 13 Maskiner och Inventarier	2019	2020	2021
Ingående Anskaffningsvärde	2 107,8	2 388,4	2 580,7
Inköp	410,4	356,1	259,8
Försäljningar	-33,4	-72,5	-10,6
Utrangeringar	-96,4	-91,3	-164,5
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	2 388,4	2 580,7	2 665,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 336,5	-1 388,9	-1 465,1
Försäljningar	33,2	29,2	10,6
Utrangeringar	95,2	89,0	163,6
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-180,8	-194,3	-219,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 388,9	-1 465,1	-1 510,4
Utgående redovisat värde	999,5	1 115,6	1 155,0

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar inklusive långfristiga fordringar	2019	2020	2021
Ingående värde RJL Älghunden 4 AB, aktier	112,436	137,436	302,436
Ingående värde Tågdepån i Nässjö AB, aktier	0,000	0,000	0,050
Årets investeringar bussdepån	25,000	165,000	-4,431
Årets investeringar tågdepån	0,000	0,050	3,500
Utgående värde RJL Älghunden och tågdepån aktier som anses som investeringar enligt kassaflödesanalysen	137,436	302,486	301,555
TvNo Textilservice AB, aktier	1,470	1,470	1,470
Kust till Kust AB, aktier	0,015	0,015	0,015
Samtrafiken i Sverige AB, aktier	0,030	0,030	0,030
Almi Företagspartner Jönköping AB, aktier	0,490	0,490	0,490
Bostadsbyggen i Jönköping AB, aktier	1,000	1,000	1,000
Inera AB, aktier	0,005	0,005	0,005
Smålands Turism AB, aktier	0,300	0,588	0,594
AB Transitio, aktier	1,000	1,000	1,000
LFF Service AB, aktier	0,001	0,001	0,001
Reftele Biogas AB, aktier	0,020	0,000	0,000
Andelar i bostadsrättsföreningar	0,127	0,127	0,127
Andel i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	49,743	49,743	49,743
Övriga andelar	2,666	3,364	3,753
Summa aktier och andelar som anses som finansiering enligt kassaflöde	56,867	57,833	58,228
Övriga långfristiga fordringar	3,009	5,369	24,643
Summa aktier, övriga andelar och långfristiga fordringar som anses som finansiering enligt kassaflöde	59,876	63,202	82,871
Summa finansiella anläggningstillgångar inklusive långfristiga fordringar	197,312	365,688	384,426

Not 15 Förråd	2019	2020	2021
Sjukhusapoteket	15,3	23,3	21,0
Materialförsörjningsförråd	15,3	52,5	71,2
Materialförråd Regionfastigheter	1,9	1,9	2,0
Tekniska hjälpmedel, Hjälpmedelscentralen	10,5	9,6	11,6
Tekniska hjälpmedel, Ortopedklinikerna	8,7	7,6	8,0
Hörhjälpmedel	3,0	3,1	2,9
Synhjälpmedel	1,1	0,8	0,8
Bränsleförråd Regionfastigheter	2,5	2,9	2,8
Råvaruförråd Naturbruken	2,3	2,5	2,2
Husdjur Naturbruken	4,1	4,0	4,5
	64,7	108,3	127,0

Not 16 Kortfristiga fordringar	2019	2020	2021
Fordran på staten avseende riktade statsbidrag inom hälso- och sjukvården	28,6	216,0	117,2
Fordran på staten avseende läkemedelsbidrag	174,4	185,2	197,9
Övriga fordringar på staten och Försäkringskassan	157,9	107,2	202,3
Kund-och vårdavgiftsfordringar	171,0	161,1	252,4
Övriga kortfristiga fordringar	7,1	3,5	3,0
Förutbetalda kostnader	292,0	280,7	293,9
Upplupna skatteintäkter (positiv avräkning)	4,1	0,0	241,0
Övriga upplupna intäkter	69,2	64,3	91,1
Summa	904,4	1 018,0	1 398,8

Not 17 Kortfristiga placeringar	2019	2020	2021
Extern förvaltning, placeringar pensionsmedel marknadsnoterade aktiefonder	1 131,6	1 235,8	1 203,9
Extern förvaltning, placeringar pensionsmedel marknadsnoterade ränteobligationer	3 081,4	3 098,0	3 264,0
Egen förvaltning, placeringar pensionsmedel alternativa investeringar	50,0	50,0	100,3
Extern förvaltning, placeringar pensionsmedel likvida medel *	0,0	0,0	345,9
Orealiserade värdeförändringar pensionsmedel enligt redovisning	1 008,4	1 103,8	1 505,5
Summa pensionsmedelsplaceringar	5 271,4	5 487,6	6 419,7
Egen förvaltning, rörelseplaceringar alternativa investeringar	1 569,1	1 901,9	2 796,1
Summa rörelseplaceringar	1 569,1	1 901,9	2 796,1
Summa kortfristiga placeringar	6 840,5	7 389,5	9 215,8

* Pensionsmedel likvida medel är från och med 2021 omförda från kontogruppen Kassa och bank i not 18 och ingår nu i not 17

Not 18 Kassa och bank	2019	2020	2021
Bank pensionsmedel *	193,2	143,9	0,0
Kassa, bank	370,0	725,2	415,7
Summa Kassa, Bank	563,2	869,1	415,7
Summa finansiella placeringar och kassa, bank	7 403,7	8 258,6	9 631,5

* Bank pensionsmedel är från och med 2021 omförda till kontogruppen Kortfristiga placeringar och ingår i not 17

Not 19 Eget kapital	2019	2020	2021
Ingående eget kapital	1 110,9	2 306,9	3 437,4
Årets redovisade resultat enligt fullfondering	1 196,0	1 112,1	1 274,0
Justering årets resultat till följd av ändrad redovisningsprincip	0,0	18,3	0,0
Utgående eget kapital enligt fullfondering	2 306,9	3 437,4	4 711,4

Not 20 Avsättningar för pensioner / pensionsåtagande	2019	2020	2021
Ingående avsättning inklusive särskild avtalspension, visstidspension och löneskatt	8 817,6	9 007,9	9 153,9
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension exkl löneskatt	231,7	178,9	251,1
Nyintjänade efterlevandepensioner exkl löneskatt	1,5	6,6	2,3
Nyintjänad PA-KL-pension exkl löneskatt	8,7	5,7	12,0
Nyintjänad ålders- och efterlevandepension förtroendevalda enligt PBF och OPF	2,9	2,6	2,3
Slutbetalning Förmånsbestämd ålderspension 61-65 år/tillägg FÅP exkl löneskatt	0,0	0,0	0,0
Arbetstagare som pensionerats med särskild avtalspension eller visstidspension exkl löneskatt	8,4	1,2	1,6
Ränte- och basbeloppsuppräknings exkl löneskatt	280,3	239,7	118,4
Övrig post exkl löneskatt	4,3	-0,2	1,2
Genomsnittjustering rullande treårssnitt exkl löneskatt (se redovisningsprinciper)	-85,1*	0,0	0,0
Pensionsutbetalningar exkl löneskatt	-299,6	-317,1	-327,4
Förändring av löneskatt	37,2	28,5	14,9
Ändring av försäkringstekniska grunder inkl löneskatt *	0,0	0,0	475,6
Utgående avsättning inklusive särskild avtalspension och visstidspension	9 007,9	9 153,9	9 705,7
Aktualiseringsgrad för ovanstående pensionsförpliktelser är respektive år	98,0%	98,0%	98,0%

* Genomsnittmodellen för pensionsfinanskostnader togs bort från och med 2019 mht verkligt värde på tillgångssidan.

Detta påverkade 2019 med cirka 106 miljoner kronor i lägre finanskostnader inklusive löneskatt.

Utöver avsättningarna finns också kortfristig skuld avseende avgiftsbestämd Ålderspension (tidigare individuell del) till de anställda, vilken framgår av not 23.

2002 bytte Hälsohögskolan huvudman. I samband med detta tryggades deras pensioner genom inbetalning till försäkringsbolaget SPP numera KPA.

Jönköpings läns trafik AB tryggade 2008 sina pensioner hos KPA. Denna försäkring kvarstår även efter 2012 då läns trafik införlivades i Landstinget.

Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	42,1	40,8	40,8
Pensionskapitalets värde exklusive överskottsfond	55,0	53,8	52,4
Överskottsfondens värde	3,2	3,5	5,0

Not 21 Övriga avsättningar	2019	2020	2021
Ingående avsättning	16,1	0,0	0,0
Slutfakturering Trafikverket infrastrukturbidrag 190919	-15,7	0,0	0,0
Upplösen restavsättning infrastrukturbidrag då Trafikverket slutfakturerat 190919	-0,4	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,0

Not 22 Långfristiga skulder	2019	2020	2021
Ingående långfristig skuld avseende förutbetalda investeringsbidrag	70,5	66,7	45,5
Investeringsbidrag enligt årets kassaflödesanalys*	0,3	1,0	7,7
Direkt intäktsförda privata investeringsbidrag	0,0	-1,0	0,0
Intäktsförda tidigare års privata investeringsbidrag till följd av ändrad redovisningsprincip	0,0	-18,1	-0,7
Intäktsförda investeringsbidrag i takt med investeringarnas nyttjande (minskning av lång skuld enligt kassaflödesanalys)	-3,8	-3,1	-2,5
Under året använda investeringsbidrag som erhållits tidigare år (minskning av lång skuld enligt kassaflödesanalys)	-0,3	0,0	-0,5
Utgående långfristig skuld avseende förutbetalda offentliga investeringsbidrag	66,7	45,5	49,5
* Investeringsbidrag 2021 avser solpanelsbidrag Boverket på 7,1 mnkr, Linköpings universitet till läkarlinjen 0,1 mnkr, samt Frysbidrag 0,5 mnkr			
* Investeringsbidrag 2020 avser 1,0 miljon kronor privat bidrag avseende solpaneler, bidraget 2019 avser Stora Segerstad från Boverket på 0,3 miljoner kronor.			

Not 23 Kortfristiga skulder	2019	2020	2021
Förutbetalda skatteintäkter (negativ avräkning)	79,5	262,5	100,4
Leverantörsskulder	973,8	915,5	1 023,6
Upplupna arbetsgivaravgifter, sjukförsäkringsavgifter, källskatt, löneskatt, mervärdesskatt och energiskatt	459,7	532,8	528,3
Skuld till personalen (löner, semester, jour och komp)	367,9	425,7	454,3
Löneväxlingsskuld	10,1	0,0	0,0
Individuell del / Avgiftsbestämd ålderspension	194,1	206,2	217,5
Återbetalning läkemedelsbidrag avseende vinst/förlustdel samt statens del av rabattåterbäring	46,1	45,6	47,5
Övriga förutbetalda intäkter *	196,3	245,3	301,5
Övriga upplupna kostnader	125,6	150,3	194,3
Summa	2 453,0	2 783,8	2 867,6
* Övriga förutbetalda intäkter avser:			
- Arbete mot våld i nära relationer	1,6	0,9	0,0
- Vaccination covid 19	0,0	12,3	0,0
- Ökad läkarkompetens i äldreomsorgen	0,0	0,0	7,3
- Bemanningsmoms	0,0	1,0	0,0
- Friskandvård	3,3	3,2	3,3
- hyresintäkter	3,7	4,1	4,4
- utmärkelser/priser	0,2	0,1	0,0
- förutbetalda intäkter buss och tåg, länstrafiken	32,1	22,1	21,0
- förutbetalda projektmedel Kommunal utveckling	67,7	110,0	160,7
- Naturbruksgymnasiernas ackumulerade resultat, skuld till kommunerna	9,2	14,8	13,1
- övriga, främst villkorade projektbidrag samt sjukvårdsregionala medel	78,4	76,8	91,8
Summa	196,3	245,3	301,5

Not 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter	2019	2020	2021
Smålands Turism AB	2,0	2,0	2,0
RJL Tågdepån Nässjö AB inkl moderbolagsborgen till NCC Sverige AB för tågdepån (63,0)	0,0	722,2	722,2
TvNo Textilservice AB, 49 procent av pensionsandel	11,2	14,5	12,7
Transitio, garanterat av Region Jönköpings län enligt proprieborgen efter regress *	35,6	30,7	185,3
Summa	48,9	769,4	922,2

* Borgensbeloppet är baserat på vad regionen garanterat för egna tåg, av Transitios skuld.

Regionen har beslutat att ge AB Transitio i uppdrag att avropa regionalstågsfordon med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt ingått borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för upphandlad finansiering upp till 990 miljoner kronor avseende spårfordon, högvärdeskomponenter och strategisk utrustning.

I borgensbeloppet på 185,3 mnkr ovan ingår 156,5 mnkr för hittills anskaffade tåg i enlighet med uppdraget.

Regionen är som försäkringstagare delägare i LÖF Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag. Enligt § 5 i bolagsordningen gäller att "Delägarna svarar som juridiska personer var för sig för bolagets förbindelser, envar till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie han har haft att erlägga under det år förlusten uppkommit".

För Region Jönköpings län skulle detta motsvarat 571 miljoner kronor 2021.

Not 25 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	2019	2020	2021
Visstidspensioner enligt PBF, förtroendevalda inklusive löneskatt	13,4	16,1	16,9
Avgångsersättning enligt PBF, förtroendevalda inklusive arbetsgivaravgift	0,0	0,0	0,0
Omställningsstöd enligt OPF-KL, förtroendevalda inklusive arbetsgivaravgift	9,1	9,8	9,1
Summa	22,6	26,0	26,0
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	4	5	5
Antal förtroendevalda med rätt till avgångsersättning enligt PBF	0	0	0
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	9	10	9

Not 26 Övriga ansvarsförbindelser	2019	2020	2021
Trafikverket*	200,0	200,0	200,0
-Jönköpings, Värnamo och Vaggeryds kommuner	-100,0	-100,0	-100,0
Netto regionens medfinansieringsandel Trafikverket	100,0	100,0	100,0

* Regionfullmäktige beslutade 2017 att godkänna överenskommelse (avsiktsförklaring) med Trafikverket avseende sam- och medfinansiering av elektrifiering av det så kallade Y:et med nybyggnation Byarum-Tenhult på totalt 500 miljoner kronor. 300 miljoner kronor samfinansieras (statliga medel) av regional transportplan 2018-2029 och 200 miljoner kronor garanteras i medfinansiering av regionen. Den regionala medfinansieringen fördelas mellan regionen och berörda kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd där kommunerna står för hälften. Under förutsättning av medfinansieringsavtal/genomförandavtal med Trafikverket innebär det en kostnad för medfinansiering för regionen med netto 100 miljoner kronor.

Not 27 Justering för ej rörelselikvidpåverkande poster	2019	2020	2021
- ej rörelselikviditetspåverkande återinvesterad realiserad pensionsmedelsavkastning	-5,2	-71,4	-386,5
- ej rörelselikviditetspåverkande realiserad kursförändring	-562,2	-95,4	-401,7
+ ej likviditetspåverkande avskrivningar	360,8	405,6	451,9
- ej likviditetspåverkande ianspråktaga avsättningar	-0,4	0,0	0,0
+ ej likviditetspåverkande avsättningar	562,5	540,0	958,7
-ej likviditetspåverkande investeringsbidrags nyttjande	-4,1	-3,8	-3,7
Summa ej rörelselikvidpåverkande poster	351,4	774,9	618,7

Not 28 Realisationsvinster/förluster vid avyttring av anläggningstillgångar	2019	2020	2021
Reavinst vid försäljning av inventarier	-1,8	-3,9	-1,7
Reaförlust vid utrangering av immateriella anläggningar	0,2	0,0	0,0
Reaförlust vid utrangering av fastigheter	0,0	0,0	6,9
Reaförlust vid försäljning av inventarier	0,1	0,4	0,0
Reaförlust vid utrangering av inventarier	1,2	2,4	0,9
Summa realisationsvinster/förluster vid försäljning av anläggningar	-0,3	-1,1	6,1

Not 29 Försäljningspriser av sålda anläggningstillgångar	2019	2020	2021
Fordon: traktorer, skogsmaskiner, jordbruksmaskiner, ambulanser, fyrhjulingar, åkgräsklippare och bilar m.m.	0,4	3,2	0,4
Fordon: tåg	0,0	40,6	0,0
Sjukvårdsutrustningar	1,4	3,0	1,3
Summa försäljningssumma för sålda anläggningstillgångar	1,9	46,8	1,7

Not 30 Leasing	2019	2020	2021
Operationella leasingavtal			
Tåg - erlagd leasing/hyra under året	24,0	8,7	9,5
- förfallotidpunkt inom ett år	9,2	9,2	9,2
- förfallotidpunkt 1-5 år	36,6	36,6	36,9
- förfallotidpunkt senare än 5 år	9,2	18,3	9,2
Tandteknisk utrustning - erlagd leasing/hyra under året	5,5	5,5	5,5
- förfallotidpunkt inom ett år	4,1	5,5	2,7
- förfallotidpunkt 1-5 år	0,0	2,3	4,5
- förfallotidpunkt senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Medicinteknisk utrustning - erlagd leasing/hyra under året	8,0	9,9	9,5
- förfallotidpunkt inom ett år	7,9	8,6	5,8
- förfallotidpunkt 1-5 år	8,6	0,0	0,0
- förfallotidpunkt senare än 5 år	0,7	0,0	0,0
Lokalhyror - erlagd leasing/hyra under året	96,1	95,2	114,4
- förfallotidpunkt inom ett år	93,3	93,5	99,8
- förfallotidpunkt 1-5 år	197,6	189,3	246,5
- förfallotidpunkt senare än 5 år	105,7	97,8	93,3
Bilar flerårsleasing - erlagd leasing/hyra under året	11,9	12,3	12,7
- förfallotidpunkt inom ett år	11,9	12,9	14,7
- förfallotidpunkt 1-5 år	9,8	12,9	12,7
- förfallotidpunkt senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Bilar korttidshyra - erlagd leasing/hyra under året	2,8	1,6	1,0
Övrig leasing/korttidshyror	4,8	6,5	6,4

Not 31 Uppllysning om upprättade särredovisningar	2019	2020	2021
Tandvårdens särredovisning	RJL 2019/179	RJL 2020/86	RJL 2021/137
Upprättade särredovisningar finns diarieförda på ovanstående diarienummer			

Not 32 Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision	2019	2020	2021
Kostnader för räkenskapsrevision			
Sakkunnigt biträde	0,4	0,4	0,4
Förtroendevalda revisorer och revisionskontoret	0,4	0,3	0,3
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,7	0,7	0,7
Kostnader för övrig revision			
Sakkunnigt biträde	2,5	0,5	1,1
Förtroendevalda revisorer och revisionskontoret	3,6	3,2	3,3
Total kostnad för övrig revision	6,0	3,8	4,4
Total kostnad för revision	6,8	4,4	5,1

Not 33 Verksamhetens kostnader enligt blandmodell	2019	2020	2021
Löner	4 447,6	4 789,5	5 128,9
Lagstadgade arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	1 370,0	1 472,5	1 561,0
Pensionskostnader	698,4	671,5	1 020,7
Kostnad för särskild löneskatt	175,9	167,9	253,8
Övriga personalkostnader	112,9	69,5	74,3
Kostnader för köpt verksamhet med mera	3 390,6	3 353,9	3 857,5
Kostnader för läkemedel (inom och utom förmånen)	1 175,1	1 250,6	1 289,2
Övriga verksamhetskostnader	1 951,1	2 142,1	2 258,1
Summa verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar enligt blandmodellen	13 321,5	13 917,5	15 443,5

Not 34 Finansiella kostnader enligt blandmodell	2019	2020	2021
Transaktionskostnader i betalningssystem, samt övriga finansiella kostnader	3,7	2,9	4,9
Realiserad förlust vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar	98,4	21,2	90,8
Orealiserad förlust av finansiella omsättningstillgångar	0,0	95,5	0,0
Realiserade valutakursförluster	0,2	0,1	0,2
Ränta på pensionsavsättning inklusive löneskatt	131,7	121,6	79,3
Summa finansiella kostnader enligt blandmodell	234,1	241,4	175,2
Summa finansnetto enligt blandmodell	460,9	84,0	751,6

Not 35 Eget kapital enligt blandmodell	2019	2020	2021
Ingående eget kapital	5 863,9	6 901,1	7 929,4
Årets redovisade resultat enligt blandmodell	1 037,2	1 009,9	1 224,2
Justering årets resultat till följd av ändrad redovisningsprincip	0,0	18,3	0,0
Utgående eget kapital enligt blandmodell	6 901,1	7 929,4	9 153,5

Not 36 Avsättningar för pensioner enligt blandmodell	2019	2020	2021
Ingående avsättning inklusive särskild avtalspension, visstidspension och löneskatt	4 064,6	4 413,7	4 661,9
Pensionsutbetalningar exkl löneskatt	-82,6	-93,0	-99,2
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension exkl löneskatt	244,8	193,8	267,6
Arbetstagare som pensionerats med särskild avtalspension eller visstidspension exkl löneskatt	8,4	1,2	1,6
Ränte- och basbeloppsuppräknings exkl löneskatt	106,0	97,9	63,8
Övrig post exkl löneskatt	4,3	-0,2	1,2
Genomsnittsjustering rullande treårsnitt exkl löneskatt (se redovisningsprinciper)	0,0	0,0	0,0
Förändring av löneskatt	68,2	48,5	57,0
Ändring av försäkringstekniska grunder inkl löneskatt *	0,0	0,0	309,6
Utgående avsättningar för pensioner enligt blandmodell	4 413,7	4 661,9	5 263,6

Utgående avsättningar enligt blandmodell uppdelat per förmån	2019	2020	2021
Individuell del för 1998 och 1999	181,8	177,8	175,8
Förmånsbestämd Ålders Pension	3 267,7	3 469,0	3 950,9
Pension till efterlevande	12,8	16,1	14,8
PA-KL pensioner	39,1	41,0	51,6
GP / SÅP / SAP / VP / PBF / OPF**	50,6	47,8	42,8
Särskild löneskatt	861,7	910,2	1 027,6
Förändrad avsättning avseende försäkringstekniska grunder inklusive löneskatt *			
Summa	4 413,7	4 661,9	5 263,6

** GP är Garantipensioner / SÅP är Särskilda Ålderspensioner / SAP är Särskilda Avtalspensioner / VP är Visstidspensioner / PBF och OPF avser ålderspension- och livränta för förtroendevalda

Regionrevisionen

Regionfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer, den verksamhet som bedrivits i regionens företag. Vi har även, tillsammans med regionrevisorerna i Kalmar och regionrevisorerna i Östergötland, granskat verksamheten i den gemensamma Samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Granskningen för år 2021 har, liksom regionens verksamhet, påverkats av coronapandemin på liknande sätt som föregående år. Detta har inneburit att en stor del av granskningen har genomförts genom grundläggande granskning, dvs. information om årets verksamhet har hämtats genom kommunikation med representanter från regionen.

Dessutom har revisionen tagit del av rapporter som upprättats av andra än revisionen, bland annat en arbetsmiljökartläggning och tillsyn genomförd av Inspektionen för vård och omsorg.

Våra granskningsrapporter med tillhörande missiv, som löpande under året överlämnats till regionfullmäktige, sammanfattas i bilaga och finns även publicerade på vår hemsida.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Region Jönköpings län i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, även om räkenskaperna avviker från lagar och rekommendationer vad gäller redovisning av pensionsåtagandet.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att ett arbete med utveckling av den interna kontrollen påbörjades före coronapandemin och ser positivt på att detta förbättringsarbete återupptas när så är möjligt.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer att målpåfyllelsen beträffande verksamhetsmålen till största del är förenlig med de mål fullmäktige beslutat om, 68 % av måtetalen är uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Vi tillstyrker

- att regionstyrelsen och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att patientnämnden och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att parlamentariska nämnden och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att nämnden för folkhälsa och sjukvård och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet samt dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att nämnden för trafik, infrastruktur och miljö samt dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet

Vi tillstyrker

- att fullmäktige godkänner regionens årsredovisning för år 2021.

Vi återoppar bifogade redogörelse samt avlämnade granskningsrapporter.

Av fullmäktige valda revisorer i Region Jönköpings län – Thomas Werthén, Göte Wahlström, Marianne Ericsson, Per Hansson, Magnus Hellström, Mats Hoppe, Östen Johnsson, Ronny Korsberg, Maria Lundblom Bäckström – har undertecknat denna revisionsberättelse.

Region Jönköpings län 2022-04-06

Thomas Werthén

Göte Wahlström

Marianne Ericsson

Per Hansson

Magnus Hellström

Mats Hoppe

Östen Johnsson

Ronny Korsberg

Maria Lundblom
Bäckström

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Regionrevisorernas redogörelse och sammanfattning av granskningsprojekt.
- Granskningsrapporter från lekmanrevisorerna i Bostadsbyggen i Jönköping AB, ALMI Företagspartner Jönköping AB, TvNo Textilservice AB, RJL Älghunden 4 AB samt RJL Tågdepån Nässjö AB.
- Revisionsberättelser för Bostadsbyggen i Jönköping AB, TvNo Textilservice AB, Stiftelsen Smålands Konstarkiv, Stiftelsen Jönköpings läns museum, Högländets Samordningsförbund, Finnvedens Samordningsförbund samt Samordningsförbundet Södra Vätterbygden.

Vid vår påskrift av revisionsberättelsen saknas följande granskningsrapport.

- Smålands Turism AB

Vid vår påskrift av revisionsberättelsen saknas följande revisionsberättelser.

Bolag:

- ALMI Företagspartner Jönköping ABv
- RJL Älghunden 4 AB
- RJL Tågdepån Nässjö AB

Stiftelser:

- Stiftelsen Braheskolan